

เรื่องเล่า เปลื้องหเรา... เปลื้องหโลก

โครงการพัฒนาระบบงานบริการสุขภาพแบบบูรณาการ
(Narrative Medicine Workshop : Learning Through Stories)

ฉลองครบ ๑๐๐ ปี สมเด็จพระนางเจ้า

เรื่องเล่า เปลื้องเรา... เปลื้องโลก

เลขหมู่ AC100 ค282ร 2553
เลขทะเบียน 00014098
วันที่ 18 ก.ค. 2558

เรื่องเล่าคัดสรรจากโครงการอบรมปฏิบัติการเวชปฏิบัติเรื่องเล่ากับการเรียนรู้
 (Narrative Medicine Workshop : Learning through Stories)

เรื่องเล่า

เปลี่ยนเรา... เปลี่ยนโลก

ผู้เขียน

กฤษณา โดยพิลา พรพิมล ศักดิ์สูง เดือนงาม ภักดี สุนทรีย์ ดิคำปา
สรวิรัตน์ วิรภิกขานิช ปรีชา ชาดง ปาณิสรา ปิมาแปง รวิวรรณ ศรีสุชาติ
พญ.ดลฤดี ศรีศุภผล พรรณีภา ไชยดก สุธีรา พิมพ์รส วิไลรัตน์ ปิตุยะ
จากรุภา คงรส วันเพ็ญ ใจปทุม นฤมล สุริยะ สุภา ทองพรหม
จิตาวรรณ แดงเขี้ยว พริยามรณ ประเทืองเศรษฐ์ เจริญ เบขุนทด
พญ.กรรช จิระประภากร

บรรณาธิการ

มธุรส ศิริสถิตย์กุล

กองบรรณาธิการ

พรหมมาตร์ ปฏิสังข์ ประยูรศรี เลือดสงคราม เพ็ญลักษณ์ ชำเลิศ
ณัฐกานต์ เหมือนตา สุมาลี ตราชู พจน์ กริชไกรวรรณ
วีระศักดิ์ จันทร์ส่งแสง ธนวรรณ สารรัมย์

จัดพิมพ์โดย

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)
ชั้น 2 อาคารกรมการแพทย์ 6 กระทรวงสาธารณสุข ด.ติวานนท์
อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 โทร 0 2589 0023-4 ,0 2951 0238
www.ha.or.th

สนับสนุนการจัดพิมพ์โดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
979 อาคารเอส เอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น 34 ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2298 0500 โทรสาร 0 2298 0501 และ 0 2298 0499
www.thaihealth.or.th

พิมพ์ครั้งแรก : พฤศจิกายน 2553

ศิลปินกรรม : ปรัชญา ภิรมย์รัตน์

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหพัฒน์ไพศาล

โทร. 02-4326174-5

คำนำ

เรื่องเล่าทางการแพทย์ในเล่มที่ทุกท่านได้อ่านนี้ เป็นเรื่องจริงของคนทำงานในวงการสุขภาพ ซึ่งน้อยคนนักที่จะมีโอกาสได้รับรู้ เรื่องราวชีวิตการทำงานในชีวิตจริง ของคนทำงานในวงการสุขภาพ

เรื่องราวเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นถึง ความเสียสละ ความอดทน และความทุ่มเทของคนทำงานที่มีต่อคนไข้ ในขณะเดียวกันเรื่องเล่านี้ได้ถ่ายทอดความรู้สึของผู้ให้บริการที่มีคุณค่าอย่างไม่มีอะไรจะมาประเมินได้ ภาษาที่ถ่ายทอดออกมา นั้น สละสลวยและงดงามราวกับภาพเหตุการณ์นั้น กำลังเกิดขึ้น และเคลื่อนไหวอยู่ตรงหน้า สะท้อนความเป็นจริงของ การบริการสุขภาพในพื้นที่ต่าง ๆ

คุณค่าของเรื่องเล่าเหล่านี้จะช่วยปลูกจิตวิญญาณของ ผู้ให้บริการให้เกิดความปลื้มปิติ เห็นคุณค่าในงานที่ทำ สร้าง ความเชื่อมั่นและศรัทธา ระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ และ ผู้รับบริการ

และมากกว่าสิ่งอื่นใด ความงดงามเหล่านี้จะขยายผลและ
ฝังรากลึกในระบบสุขภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ขอขอบคุณ นพ. ดร.โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ ที่ได้ทุ่มเท
ในการอบรมหลักสูตร Narrative Medicine สำหรับโรงพยาบาล
ที่เข้าร่วมโครงการ “การสร้างเสริมสุขภาพผ่านกระบวนการ
คุณภาพเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน” หรือที่เรารู้จักกันใน
ชื่อสั้น ๆ ว่า “โครงการ SHA”

และขอขอบคุณน้อง ๆ ทุกคนที่ถ่ายทอดประสบการณ์
การทำงานผ่านเรื่องเล่าได้อย่างมีอาชีพ เกิดสิ่งที่มีคุณค่า ต่อ
ตนเอง ต่อคนไข้ ต่อสังคมส่วนรวม และ “ความงามในระบบ
สุขภาพ” จากเรื่องเล่าเหล่านี้จะเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจ ทำให้
งานคุณภาพในสถานพยาบาล มีความยั่งยืนตลอดไป

ดวงสมร บุญผดุง

รองผู้อำนวยการสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล
ผู้จัดการโครงการการสร้างเสริมสุขภาพผ่านกระบวนการคุณภาพ
เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน (SHA)

สารบัญ

- กะนา... (ผู้ยิ่งใหญ่) 11
กฤษณา โดยพิลา
- มองผมจากข้างใน 19
พรพิมล ศักดิ์สูง
- ความสูญเสียที่ไม่สูญสิ้น 27
เดือนงาม ภัคดี
- คู่หู คู่ใจ !! 35
สุนทรีย์ ดีคำปา
- ศรัทธา 43
สิริรัตน์ วีรกิจพานิช
- ชีวิตกับความเชื่อที่แขวนไว้บนเส้นด้าย 51
ปรีชา ชาดง
- นาทิจุกเงิน 61
ปาณิสรา ปิรมเปง
- อยู่... เพื่อใคร 71
รวีวรรณ ศรีสุชาติ
- ขอบคุณจากใจ 81
พญ.ดลฤดี ศรีศุภผล
- ความมิด 91
พรรณิภา ไชยดก

●	ฟ้าหลังฝนของริน สุธีรา พิมพ์รส	101
●	ความฝันวันवार วีไลรัตน์ ปิตุยะ	107
●	ความสุขสุดท้าย จารุภา คงรส	115
●	นกขุนทอง ผี้ง กับการพัฒนาคุณภาพ วันเพ็ญ ใจปทุม	123
●	ผมแค่อยากกลับบ้าน นฤมล สุริยะะ	129
●	แฝดเจ็ดตาย สุภา ทองพรหม	137
●	มอบเธอคืนอ้อมอกแม่ จีลาวรรณ แดงเขียว	143
●	ออทิสติกแชมป์เปียโน พิริยาภรณ์ ประเทืองเศรษฐ์	149
●	ข้าวเหนียวถั่วดำ เรไร เบขุนทด	155
●	ปลดปล่อย พญ.กรกช จิระประภากร	163
●	บทส่งท้าย นพ.อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล	169

"ก๊ะนา... (ผู้หญิงใหญ่)"

กฤษณา โดยพิลา

สายแล้ว... วันนี้

ฉันเหลือบมองดูนาฬิกาข้อมือ พร้อมกับรีบสาวเท้ายาว ๆ ฝ่าสายฝน มุ่งหน้าไปยังเป้าหมาย... ก้าวที่เดินนั้นเร่งรีบเสียจนกระโปรงชุดพยาบาล สีขาวสะอาดตาสะท้านไหว บ่าข้างซ้ายหนักอึ้งด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ น้ำหนักกว่าสองกิโล ส่วนข้างขวาก็เต็มไปด้วยกระเป๋าสะพายใส่ของใช้ส่วนตัว และกระเป๋าเอกสารรายงานผู้ป่วยอีกใบ ไม่ถึงห้านาทิจ้ฉันก็พาดตัวเองมาถึงห้องทำงาน และรีบจัดแจงจัดเตรียมเอกสารพร้อมประชุมสำหรับเช้านี้ทันที... ในใจก็ได้แต่ภาวนาว่า "โอมเพียง" ขอให้งานวันนี้ของฉันผ่านไปอย่างราบรื่นด้วยเถอะ !! ...

"โอ้...ไม่นะ..." ฉันอุทานขึ้นมาในใจ ทันทีที่ร่าง ๆ หนึ่งพยายามพาดตัวเองแทรกกายผ่านประตูกระจกบานเลื่อนเข้ามาในห้องทำงาน

"สวัสดิ์คะ...น้องบวง" เสียงทักทายเบาบาง จนแทบจะไม่ได้ยินที่เปล่งออกมาจากริมฝีปากแห่งแล้งคู้่นั้น สะกดให้ฉันนิ่งอึ้งไปชั่วอึดใจ... เมื่อสบสายตากับผู้มาเยือน

"ก๊ะนา !" ฉันอุทาน

นานแค่ไหนแล้ว ฉันเองก็จำแทบไม่ได้ รู้เพียงแต่ว่าครั้งสุดท้ายที่ฉันเจอกับก๊ะ (พี) นา คือตอนที่ฉันไปเยี่ยมบ้าน และเป็นตอนที่ก๊ะนาคลอดลูกสาว

คนสุดท้าย ลูกสาวคนที่กะนาบอกว่า “เป็นของขวัญจากพระเจ้า... ลูกสาวคนที่
ที่ไม่ติดเชื้อเอดส์เหมือนผู้เป็นแม่ !”

ฉันทะพรินตาดี ๆ อีกครั้งเหมือนอยากจะทำภาพตรงหน้าให้ชัดเจน
ลงไปในความรู้สึก

กะนาในวันนี้ ดูแตกต่างจากเมื่อหลายปีก่อน เสื้อแขนยาวลายดอก
ซาฟิแชมพูสดติดกับพื้นสีดำสนิท ที่สวมทับผ้าใสร่งสีน้ำตาลเหลืองทอง และ
ผ้าคลุมศีรษะสีเดียวกัน ช่วยขับให้บุคลิกของกะนาดูสะอาดตา จะมีก็แต่ดวงตา
เศร้าสร้อยแห่งผากเหมือนขาดน้ำหล่อเลี้ยง และรอยยิ้มที่พยายามจะแยมยิ้ม
จนทำให้ริมฝีปากด้านล่างสั่นระริกเท่านั้นที่บ่งบอกว่ากะนาไม่ได้แตกต่างจาก
เมื่อก่อน และไม่ได้ดูสดใสเหมือนกับเสื้อผ้าที่สวมใส่เลย

“กะไม่รู้ว่าจะหันหน้าไปพึ่งใครแล้ว... มีแต่น้องบวงนี่แหละที่คิดว่าจะ
พอช่วยกะได้”

ประโยคเดิม ๆ ที่ฉันทะพรินตาหายใจทุกครั้งที่ได้ยิน... คราวนี้เรื่อง
อะไรอีกนะ ? ฉันทะพรินตาใจ พร้อมกับภาพความหลังครั้งเก่าก่อนที่ผุดขึ้นมา
ในความทรงจำ

หลายปีก่อนฉันทะพรินตามกับกะนาว่า “กะนาทราบใช่ไหม ว่าตัวเองติด
เชื้อเอดส์ แล้วทำไมกะนา ยังแต่งงาน และคิดจะมีลูกอีก” คำถามที่ใช้น้ำเสียง
ดังจนเกือบจะตะคอกของฉันทะพรินตาส่งไปในความรู้สึกของกะนา... ลึกจน
ฉันทะพรินตาเห็นน้ำใส ๆ ที่หล่อรินจนเกือบล้นออกมาจากดวงตาเศร้าคู่นั้น

“...ถ้ากะตัวคนเดียว กะก็ไม่ทำพรรคนี้หรอก... แต่นี่ลูกหลายคน ถ้า
ไม่แต่งงานก็ไม่มีคนหาเงินเข้าบ้าน... กะเองก็ทำงานไม่รอดแล้ว...” กะนาพูด
ปนสะอื้น พร้อมกับใช้หลังมือเช็ดน้ำตาที่ไหลออกมาเหมือนเด็กเล็ก ๆ ที่ถูก
จับได้ว่าทำความผิดทำให้ฉันทะพรินตาต้องถอนหายใจออกมา

กะนา... ผู้หญิงคนหนึ่งพร้อมจะทุ่มเทร่างกายและจิตใจทำเพื่อคน
อื่นอยู่เสมอ ทำมาเลียงชีพโดยการรับจ้างกรีดยางไปวัน ๆ และอาศัยอยู่ใน
กระท่อมที่ถูกสร้างขึ้นด้วยใบจากทั้งหลังกับลูกชายวัยเก้าขวบที่สามีหิ้งไว้ให้

พร้อมกับ “โรคเอดส์”

กะนาจึงพยายามดิ้นรนทุกวิถีทางเพื่อทำให้ตัวเองและลูกอยู่รอด แม้แต่การแต่งงานใหม่และมีลูกอีกครั้ง ทั้งที่รู้ว่าตัวเองเป็นโรคร้าย ด้วยหวังจะพึ่งพากำลังกายและกำลังใจจากสามีใหม่ให้ช่วยต่อชีวิตของตัวเองเพื่อลูก ๆ ของเธอ ในครั้งนั้นฉันและทีมงานสุขภาพได้รับกะนาไว้ในการดูแล และหมั้นไปเยี่ยมเยียนสม่ำเสมอ รอยยิ้มยินดี และคำขอบคุณกับสิ่งที่พวกเรามอบให้คือภาพสุดท้ายของกะนาที่แจ่มชัดในความรู้สึกของฉัน... แล้วภาพเหล่านั้นก็เลื่อนหายไปเมื่อฉันหันไปสบตากับกะนา ซึ่งกำลังนั่งอยู่ตรงหน้าฉันตอนนี้

“น้องสาวก็ถูกสามีซ้อม แล้วลักรถกระบะหนีไป...”

กะนาเริ่มต้นบอกเล่าเรื่องราวที่เป็นเหตุให้ต้องมาพบฉันในครั้งนี้ พร้อมกับกระพริบตาถี่ ๆ เหมือนจะขับไล่ น้ำตาที่กำลังเอ่อล้นขึ้นมา ก่อนที่จะพร่างพรูเรื่องราวออกมาเหมือนท่อน้ำอุดตันที่ได้รับการปลดปล่อย

“น้องสาวก็ไปทำอาชีพขายข้าวแกงอยู่ที่ประเทศมาเลเซียมาหลายปี จนกระทั่งสามารถเก็บเงินดาวน์รถกระบะได้หนึ่งคัน หลังจากนั้นก็เริ่มมีพ่อหม้ายมาจีบแล้วตัดสินใจอยู่กินด้วยกัน ได้ประมาณสามเดือน สามีเริ่มตบตีและทำร้ายร่างกายทุกครั้งที่ต้องการเงินเพื่อเอาไปจุนเจือครอบครัวเก่า และลูกที่ติดตามจากเมียคนแรก ครั้นนี้เหตุการณ์หนักกว่าทุกครั้ง เมื่อน้องสาวก็ไม่มีเงิน จึงถูกไม้หน้าสามฟาดที่ศีรษะ แล้วลากตัวขึ้นรถกระบะขับออกไปจากบ้าน ระหว่างทางน้องสาวก็ต่อสู้อย่างสุดกำลัง จึงเลี้ยวรถเข้าไปในซอยเปลี่ยวหวังจะทำร้ายให้เสียชีวิต น้องสาวก็อาศัยที่เปลี่ยวจึงหนีออกมาขอความช่วยเหลือบนถนนใหญ่ พลเมืองดีจึงนำส่งโรงพยาบาล ส่วนสามีขับรถกระบะหลบหนีไป”

“กะไม่รู้อะไรแล้ว ตอนนี้น้องก็ทำงานไม่ได้ รถกระบะก็ต้องผ่อนภาระอยู่ที่กะทั้งเพ...”

“ไอ้ผู้ชายมันก็โหดมากว่าห้ามแจ้งความ... ไม่งั้นมันจะมาฆ่าให้ตาย”

“กะมีกันอยู่แค่สองคน... ถ้าน้องกะเป็นอะไรไปกะคงอยู่ไม่ได้แน่ ก่อน

เสียงมิก็บอกแล้วว่าให้เล่นองคิตี”

เล่ามาถึงตอนนี้เสียงกะนาก็ขาดหายไป เหมือนมีก้อนแข็ง ๆ มาอุดกั้นเสียงที่ลำคอ แล้วภาพแห่งความทรงจำวัยเด็กก็กลับมาฉายซ้ำอยู่ในสมองของกะนา ก่อนที่ถ่ายทอดออกมาให้ฉันได้รับรู้

ภาพที่ตัวเองกับน้องเดินจูงมือตามหลังพ่อกับแม่ไปทำนา แจ่มชัดเหมือนเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อวาน เสียงพ่อตวาดไล่เจ้าทุย และกลิ่นหอมของโคลนยังติดปลายจมูกอยู่ไม่เคยลืม แม้กระทั่งวันที่แม่ตายคำสั่งสุดท้ายที่บอกมาให้ดูแลน้องให้ดีก็ยังคงก้องอยู่ในหูจนถึงเดี๋ยวนี้... ก้องเหมือนจะย้ำเตือนถึงภาระหน้าที่สำคัญที่กะนาต้องถือปฏิบัติ และเป็นอีกครั้งที่กะนาจะต้อง “ให้” ...

“ปัญหาทุกอย่าง ต้องมีทางแก้ค่ะ” ฉันเอื้อมมือไปจับมือกะนา พร้อมกับบิบบเบา ๆ เหมือนจะย้ำคำพูดที่เปล่งออกมา ก่อนที่จะตัดลึนใจทำบางอย่าง !!

“ฮัลโหล...สรวัดร...ใช่ไหมคะ ? น้องบวงมี case จะส่งต่อค่ะ”

“ขอสายคุณทนาย... ค่ะ”

“พี่... ที่นี้สำนักงานพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดใช่ไหมคะ... มี case ขอความช่วยเหลือค่ะ”

ฉันสื่อสารเรื่องราวของกะนาไปยังเครือข่ายสหวิชาชีพอีกหลาย ๆ คน เพื่อจะตอกย้ำในคำพูดที่ให้กะนาได้มั่นใจ

สามวันต่อมา... เวลาสองทุ่มเศษ ขณะที่ฉันกำลังนั่งอยู่หน้าทีวีพร้อมรายการโปรด เสียงโทรศัพท์มือถือก็แผดเสียงขึ้นลั่นห้อง ! เหมือนจะบ่งบอกถึงความทุกข์ร้อนของผู้ที่ โทร. มา

“น้องบวง... มันมาแอบอยู่ข้างบ้านกะตอสนี้... กะจะทำหรือดีน้อง” เสียงของกะนาสั้นระรัวมาตามสาย

“ใจเย็น ๆ นะคะ เดี่ยวน้องบวงจะแจ้งสรวัดรให้” ฉันบอกกะนา พร้อมกับรีบต่อสายไปหาสรวัดรด้วยหัวใจที่เต้นแรง เหมือนกำลังเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้น

ภาพของสารวัตรที่นำทีมตำรวจสามนายไปจับกุมคนร้ายแจ่มชัดเข้ามา
ในจินตนาการของฉัน

“จำ... รออยู่ด้านหน้านะ เดี่ยวผมกับหมวด... จะอ้อมไปด้านหลัง”
เสียงสารวัตรส่งลูกน้องเมื่อมองไปเห็นคนร้ายนั่งอยู่ในรถปิกอัพ สายตาจับ
จ้องไปยังบ้านของก๊าะนาโดยไม่ได้ระมัดระวังตัว และเฉลียวใจเลยว่าตำรวจ
กำลังดำเนินการจับกุม

“เฮ้ย... อะไรกันวะ ???” เสียงคนร้ายตะโกนเมื่อประตูด้านที่ตัว
เองนั่งอยู่ถูกกระชากออก พร้อมกับมือที่แข็งแรงเข้าล็อกตัวพร้อมกดศีรษะตัว
เองเข้ากับพวงมาลัยรถ

“โอ้ย...” เสียงจำ... ร้องลั่นเมื่อคนร้ายพลิกตัวกลับแล้วสวนกำปั้น
กระแทกโบหน้าของจำเข้าจัง ๆ

“หยุดนะ... นี่เจ้าหน้าที่ตำรวจ... ถ้าทำร้ายเจ้าหน้าที่จะโดนข้อหาหนัก
อีกกระทง” สารวัตรทวาด พร้อมกระชากตัวคนร้ายมากดลงบนเบาะที่นั่งของ
รถ

ได้ผล...เสียงและแรงที่กดนั้นทรงอิทธิพลพอที่จะทำให้คนร้ายสงบลง
พร้อมละล้าละลักพูดว่า

“ยอมแล้วครับ... ผมยอมแล้ว”

อีกด้านหนึ่ง...

ฉันยังคงนอนลึมตาโผลงอยู่ในความมืดแม้ว่าเวลาจะล่วงเลยเที่ยงคืน
แล้วก็ตาม ได้แต่พลิกตัวไปมา ในสมองพลุ่งพล่านไปด้วยคำถามมากมาย

“ก๊าะนาจะปลอดภัยไหมนะ”

“สารวัตรจับตัวคนร้ายได้หรือยังตอนนี้”

“แล้วถ้าคนร้ายหนีไปได้... โกรธแค้นเราแล้วกลับมาทำร้าย จะทำยัง
ไงดี”

เวลาผ่านไปจนย่ำรุ่ง เสียงโทรศัพท์ก็แผดเสียงขึ้นสะกดให้ความคิดของ
ฉันหยุดลง ก่อนจะเอื้อมมือสั้น ๆ ไปรับโทรศัพท์

“น้องบวง ตอนนั้นผมจับคนร้ายได้แล้วนะ...” เหมือนได้ยินเสียงสวรรค์
“โอ... ขอบคุณพระเจ้า” ฉันคิดในใจ

“แต่น้องบวงต้องทำแผลให้ลูกน้องผมฟรีด้วยนะ... ได้แผลมาด้วย”
เสียงพูดปนหัวเราะของสรวด์ตรที่แชนฉันทำให้ฉันยิ้มออกมาได้ ก่อน
ที่จะข่มตาหลับลงในตอนใกล้สว่าง

เข้านี้... ยังคงวุ่นวายเหมือนทุกวัน

ขณะที่ฉันกำลังสาละวนอยู่กับการจัดเอกสารเข้าชั้น สายตาก็เหลือบ
ไปเห็นร่างที่คุ้นตาเดินมาแต่ไกล ฉันจึงละมือจากเอกสารตรงหน้าเดินไปเปิด
ประตูต้อนรับผู้มาเยือน

รอยยิ้มที่ส่งมาทักทายและมือที่หยาบกร้านจากการทำงานมาอย่าง
หนัก ค่อย ๆ ยกขึ้นไหว้ฉัน พร้อมกับแววตาที่บอกว่า “ขอบคุณมาก”
ส่งผลให้หัวใจของฉันพองโตขึ้นมาอย่างไม่รู้ตัว

เราพูดคุยกันสักพักหนึ่ง... กะนาก็ขอตัวกลับบ้าน บอกว่าต้องไปเตรียม
ตัวเดินทาง... เพราะพรุ่งนี้ต้องไปจัดการให้ลูกสาวของน้องสาวได้เข้าเรียน
มหาวิทยาลัย... !!

ฉันเดินไปส่งกะนากลับบ้านถึงหน้าประตูโรงพยาบาล ก่อนที่เธอจะ
ค่อย ๆ เดินจากไปท่ามกลางเปลวแดดที่ร้อนระอุ แล้วหันมามองฉันอีกครั้ง
ด้วยรอยยิ้มที่เปิดกว้างพร้อมแววตาที่เปี่ยมสุข...

กะนาจากไปแล้ว... แต่รอยยิ้มของฉันยังไม่จางหาย...

ขอบคุณกะนา... ผู้หญิงที่มีดวงใจอันแข็งแกร่ง และพร้อมจะเป็น “ผู้
ให้” ตลอดเวลา “ให้” ทั้งที่ตัวเอง “ก็ยังขาด”... และ “ให้” ทั้ง ๆ ที่ไม่รู้ว่า
จะต้อง “ให้” อีกสักกี่ครั้ง... อย่างนี้รีเปล่านะที่เค้าเรียกว่า “ความยิ่งใหญ่”
แห่งการ “ให้”

ขอบคุณกะนา... ที่ให้โอกาสฉันได้เติมเต็มชีวิตในส่วน “ที่ขาด” ของ
เธอ และส่งเสริมให้เธอได้มีพลังในการต่อสู้ชีวิตเพื่อหล่อเลี้ยงตัวเธอและคน
ที่เธอรัก...

และขอบคุณอีกครั้ง... ที่ทำให้หัวใจของฉันได้เริ่มเรียนรู้ และซึมซับ
ประกายแสงแห่งความสุขจากการได้ “ให้” เช่นเดียวกัน... ขอบคุณจริง
จริง... ! ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

กฤษณา โดยพิลา ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาลสระ
จังหวัดสตูล

มองผมจากข้างใน

พรพิมล ศักดิ์สูง

“แค่ถาม ๆ ๆ จะรู้ได้ยังไงว่าแต่ละคนตอบจริง ๆ หรือแกล้งบอก
แล้วยังจะให้ยาถูกได้ยังไง”

...

น้ำเสียงสำเนียงไทยปนจีนที่ดั่งขึ้นทำท่าย สอดเข้ามาระหว่างการซัก
ประวัติคนไข้ยาเสพติดที่ห้อมล้อมฉันและทีมงานอีก 2 คน ที่ใช้บริเวณพื้นที่
ว่างของที่พักระหว่างทางขึ้นบันไดชั้นสองของสถานีอนามัยเป็นที่ทำงานทำให้
ต้องเงยหน้ามองหาเจ้าของต้นเสียง

ชายวัยกลางคน ตาชั้นเดียว แวดตาแข็งกร้าวปนเขี่ยหยัน สีหน้าเรียบ
เฉยไม่แยแสต่อคำพูดที่เอ่ยออกมา สบตาฉันเหมือนจะทำทนายอะไรบางอย่าง
ยิ่งทำให้ฉันต้องเก็บอารมณ์แล้วกลับมาสนใจกับคนไข้ที่อยู่เบื้องหน้าอีก 5-6
คน ก่อนที่จะต้องเผชิญหน้ากับเจ้าของเสียงในอีกไม่กี่นาทีข้างหน้า

“ติดตามก็ปี ถาม ๆ ๆ ๆ ถามไปทำไม ใช้วันละเท่าไร ไอ้คนนี่มันก็
บอกไปเยอะ ๆ มันก็ได้ยาเยอะ ไอ้คนนี่มันบอกน้อย เพราะมันไม่กล้าบอก
มันอายมันก็ได้ยาน้อย จริง ๆ แล้วมันใช้เยอะจะตาย แล้วมันจะอยู่ได้ยังไง
มันก็ต้องกลับไปให้อยู่ดี”

เสียงนั้นยังไม่หยุดยิววนรบกวนโสตประสาทของฉันและทีมงาน

“ใช่ ๆ ๆ ๆ” เสียงสนับสนุนจากภายในกลุ่มเริ่มดั่งขึ้นตามเจ้าของ

ต้นเสียงนั้น ทำให้ทีมงานเริ่มเสียสมาธิหันมามองหน้าฉันเหมือนรอคอยการตัดสินใจบางอย่าง

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้ฉันนึกถึงคำพูดของคนที่เคยเตือนฉันเสมอว่าพื้นที่ดอยสูงแห่งนี้ทำงานยากโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องยาเสพติด เพราะไม่มีใครทราบข้อมูลที่แท้จริงแม้แต่ผู้เสพยาที่เคยเจอก็ปกปิดข้อมูลบางอย่างไว้ ด้วยเหตุผลว่าบอกไม่ได้ อัยารู้เลย ยิ่งทำให้พื้นที่นี้เป็นเหมือนแดนมิคสัญญี ที่ยากจะเข้าถึง ดังนั้นเมื่อได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่ อบต. ในการทำโครงการบำบัดสารเสพติดในพื้นที่ ฉันจึงประหลาดใจไม่น้อย แต่ก็ไม่ลังเลที่จะตอบตกลงในทันที

ยาที่ใช้ในการบำบัดถูกจัดเตรียมไว้ตั้งแต่ตอนเย็นก่อนที่จะเริ่มออกเดินทางในตอนเช้าตรู่กับทีมงานอีก 2 คน ฉันขับรถลัดเลาะไปตามยอดเขาที่ชันสูงและโค้งไปมาจนน่าเวียนหัวทำให้แอบคิดในใจว่าอาจจะเกิดเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ติดสารเสพติดไม่ยอมไปบำบัดที่โรงพยาบาล หรือเค้าไม่อยากจะไปเอง หรือบางทีอาจจะมียีกหลายเหตุผลที่เรายังไม่รู้ สำหรับข้อมูลส่วนตัวของผู้เสพยาที่ได้รับก็เหมือนกับที่เคยคาดเดาไว้เพราะมีแต่ชื่อ นามสกุล บอกประเภทสารที่เสพยาแค่นั้น นั่นหมายถึงข้อมูลอื่นทั้งหมดต้องไปค้นหาคำตอบเอาเอง แต่ก็นึกเสียว่าคงจะเป็นโอกาสอันดีที่จะได้พูดคุยและคุ้นเคยกับผู้ติดยาในพื้นที่แห่งนี้กันซะที แผนดำเนินงานถูกเตรียมรอไว้คร่าว ๆ ในใจ ระหว่าง 1 ชั่วโมงของการเดินทาง

ฉันตัดสินใจเรียกเจ้าของเสียงนั้นก่อนที่จะมีเหตุการณ์อื่นเกิดขึ้นอีก หลังจากได้ทราบชื่อจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย

“คนต่อไป ปรีชา”

เจ้าของเสียงพาร่างสูงโย่งผอมขาว เดินเข้ามาเผชิญหน้าฉัน ด้วยใบหน้าไร้รอยยิ้ม ฉันเริ่มบทสนทนา

“หมอขอบัตรประชาชนดูหน่อย”

“ไม่มี ไม่เอามา” น้ำเสียงห้วนไม่มีหางเสียง สายตาเหลือบดูตาราง

บันทึกปริมาณยาที่มีมือฉัน

“เคยไปรักษาที่ไหนมาบ้างไหม” ฉันซักประวัติการรักษาตามแบบฟอร์มที่เตรียมมา

“ไม่ ไม่เคย”

“เราไม่เคยเลิกเลยเหอ เช่น เคยไปศูนย์บำบัด หรือโรงพยาบาลมาแล้วบ้าง” ฉันไม่ละความพยายามตามหาความจริง

“เคยซื้อยามาเลิกเอง” ปรีชาตอบแบบไม่ยอมให้ตัวเองดูแย่ไปมากกว่านี้

การซักประวัติครั้งนี้เป็นแบบถามที่ตอบที่ฉันจึงรีบสรุปใจความสำคัญหลังจากประเมินคร่าว ๆ ว่าคนไข้ไม่ยอมเปิดเผยตัวเอง และเขาได้ไม่ยากจากรอยเข็มเป็นแนวตามเส้นเลือดที่แขน

“ปรีชา คิดวันละเท่าไร”

ปรีชานิ่งเงียบไปแป๊บหนึ่งก่อนจะกลับมาพูดลึล้าเดิม “อ้อ... ใช้เยอะ คิดทั้งวัน มีเท่าไรก็คิด ไล่ไปเลย 500-1,000 บาท แล้วจะให้ยาเบอร์อะไร”

“ให้ยาไม่พออยู่ไม่ได้นะ ไม่งั้นก็ไม่รักษาดีกว่า เสียเวลา” ปรีชาเริ่มบทก้าวร้าวมาเป็นชุดด้วยท่าทีฮึดฮัด มองหน้าเพื่อน ๆ ซักชวนให้ค่อยตาม

เกือบจะหมดความอดทนกับคนกลุ่มนี้ นี่หรือคน กลุ่มที่ฉันตั้งใจจะเข้ามาบำบัดรักษาให้ ฉันและทีมงานตัดสินใจหยุดการซักประวัติและเปลี่ยนขั้นตอนโดยเริ่มอธิบายขั้นตอนการรักษา ซึ่งปกติจะเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนการเริ่มให้ยา พร้อมทั้งเน้นย้ำถึงอันตรายของการใช้ยาที่เกินขนาดซึ่งทั้งหมดก็เพื่อความปลอดภัยของตัวเองเขาเองทั้งนั้น

แต่ด้วยผู้เสพบางคนที่ยังให้ความร่วมมือฉันจึงประคับประคองสถานการณ์ให้ผ่านไปให้ได้ การบำบัดเริ่มขึ้นตามขั้นตอนอีกครั้ง ส่วนปรีชา กับเพื่อนบางคนตัดสินใจเข้ารับการรักษาหลังจากได้คิดทบทวนลึกๆ ใหญ่ แต่ฉันก็อดสงสัยไม่ได้ว่า ทำไมปรีชาถึงได้มีอิทธิพลต่อหลาย ๆ คน ทำไมปรีชาถึงก้าวร้าว ทำไมไม่มีใครห้ามปรีชา

หลังจากนั้น ฉันกับทีมงานตัดสินใจขึ้นดอยสูงนี้วันเว้นวันในช่วงอาทิตย์แรกเพื่อจะปรับขนาดยาให้เหมาะสมกับทุกคนรวมทั้งปรีชาและเพื่อนที่กังวลกับขนาดยาเหลือเกิน ผ่านวิกฤตอาทิตย์แรกไปด้วยดีซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ติดยากแล้วที่สุดเพราะอยู่ในช่วงลงแดง

สุขภาพแต่ละคนเริ่มแข็งแรงและสดชื่นขึ้น จึงมีการเสนอจากกลุ่มให้ตั้งหัวหน้าและรองหัวหน้ากลุ่มเพื่อแบ่งการดูแลและติดตามเพื่อน ๆ และช่วยเป็นล่ามให้ฉันขณะพูดคุย หลังจากได้หัวหน้าและรองหัวหน้ากลุ่มที่ได้จากการเสนอของปรีชา และไม่มีใครคัดค้าน

สองอาทิตย์ผ่านไปฉันเริ่มติดตามพบกลุ่มห่างขึ้น พฤติกรรมของแต่ละคนถูกเล่าผ่านเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยและหัวหน้ากับรองหัวหน้ากลุ่ม ทำที่ที่ก้าวร้าวของปรีชาเริ่มหายไป แวดตาอ่อนโยนขึ้น เริ่มมีรอยยิ้มทักทายเมื่อเจอกันทุกวันฉันทรนในห้องประชุมชั้นสองของสถานีอนามัย

“หมอครับ หมอจะขึ้นมาอีกถึงเมื่อไหร่แล้วจะหยุดยาครับ” ปรีชาเริ่มเปิดบทสนทนาเป็นครั้งแรก หลังจากที่ผ่านมามีฉันเป็นฝ่ายถามตลอด

ฉันสัมผัสความอ่อนโยนผ่านน้ำเสียงนั้น ฉันตอบตามเงื่อนไขเวลาที่เคยตกลงกันได้ เรามีการต่อรอง ยึดหยุ่นกับหลาย ๆ อย่างตามบริบทของชุมชน ยิ่งผลการตรวจปัสสาวะถูกนำมาใช้เพียงเพื่อประเมินพฤติกรรมแทนที่จะใช้เพื่อการจับกุม ทำให้เกิดความไว้วางใจ ฉันคิดอยู่ในใจว่าน่าจะเป็นโอกาสอันดีที่ฉันจะเริ่มตามหาคำตอบที่ยังค้างคาใจ ฉันจึงเลือกที่จะไปเยี่ยมปรีชาที่บ้านตามคำเชื้อเชิญเพราะดูเหมือนจะเป็นส่วนตัวมากกว่าที่นี่

ร้านขายของขนาดกลางที่อยู่ท่ามกลางร้านขายของเล็ก ๆ อีกหลายร้านในหมู่บ้าน มีภรรยาของปรีชาขง่วนอยู่กับการขายของแต่ก็ไม่วายหันมาสวัสดิ์พวกเราอย่างเต็มใจ ปรีชาถูกลูกจอบออกมาต้อนรับพวกเรา เชื้อเชิญดื่มน้ำชาที่จัดขงไว้บนโต๊ะ เรื่องราวถูกบอกผ่านถ้วยน้ำชาถ้วยแล้วถ้วยเล่าโดยผ่านการเติมของภรรยาปรีชา

ปรีชาสะท้อนสถานการณ์ทั้งการปราบปราม การบำบัดและปัญหาใน

พื้นที่หลาย ๆ อย่างรวมทั้งผู้ค้า ผู้เสพ จึงเสมือนผู้รู้ในแวดวงยาเสพติดของชุมชนและด้วยมีพ่อที่เป็นทหารของกองพลทหารจีนทำให้ปรีชามีบุคลิกที่กล้าพูด กล้าคิด กล้าทำ และกล้าตัดสินใจ จึงไม่แปลกที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่มอยู่เสมอซึ่งบอกผ่านจากหลายถ้อยคำ

“ผมเป็นคนรวบรวมรายชื่อผู้ติดยาส่งให้ อบต.” นั้นหมายถึงความไว้วางใจที่พรรคพวกมอบให้ปรีชาตัดสินใจ ซึ่งส่งผลต่อความกังวลของเขา

“พวกที่ไปกินยา บอกผม ให้บอกหมอเอายาแรง ๆ ให้ เพราะมีบางคนเคยไปเลิกยาแล้ว ได้ยาไม่แรงอยู่ไม่ได้ ผมต้องขอโทษหมอ นะครับที่กู้หน่วยกับพวกหมอ” น้ำเสียงปรีชาจริงจัง

“หมอครับ ถ้าพวกเราเลิกไม่ได้รายชื่อพวกเราจะถูกส่งให้ตำรวจไหมครับ”

มีคนติดยาอีกเยอะครับแต่พวกเค้าไม่กล้า รอดูพวกผมก่อน”

เวลาสนทนาผ่านไปอย่างรวดเร็วแทบไม่น่าเชื่อ ดวงอาทิตย์คล้อยต่ำเกือบลับขุนเขา

“อ้อ หมอครับ หมอรอบเบ้าหนึ่งได้ไหมครับเดียวผมมา” ปรีชาพูดอย่างเกรงใจพร้อมกับหายเข้าไปในบ้าน

ปรีชาเข็นล้อเข็นออกมาจากในบ้านโดยมีแม่ที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ใส่สายให้อาหารคว่ำไว้ที่รูจมูก ใบหน้าเรียบเฉย ร่างกายนั่งบนล้อเข็นได้ด้วยเข็มขัดที่คาดไว้ ปรีชาค่อย ๆ เข็นแม่มาไว้ที่หน้าบ้านไม่ไกลจากพวกเรานัก ท่าทางและแววตาที่อ่อนโยนขณะที่ปรีชาดูแลแม่ช่างแตกต่างจากปรีชาที่ฉันทเจิวันแรกราวกับคนละคน

“หมอครับผมไปไหนไกลไม่ได้ต้องดูแลแม่ ในบ้านไม่มีใครอุ้มแม่ไหนนอกจากผม” ปรีชาพูดขณะที่กลับมา นั่งลงที่เดิมแต่ดวงตามองออกไปสุดไกลราวกับจะทะลุมิติของกาลเวลา

“แม่ชอบนั่งหน้าบ้าน ตั้งแต่ผมยังเด็ก แม่เล่าให้ฟังว่าแม่อพยพมาจากจีนแผ่นดินใหญ่ ตั้งแต่พ่อเสียไปแม่อก็เลี้ยงดูพวกเราและเราก็เริ่มต้นกันที่นี่

พอถึงตอนเย็นแม่ก็จะนั่งพักที่หน้าร้านมองดูผู้คนจนใกล้ค่ำปิดร้านทุกวันเลย
ครับ ตอนนี้พี่น้องคนอื่นแยกย้ายไปมีครอบครัวกันหมดนาน ๆ มาที แม่รักที่
นี้ และไม่ยอมย้ายไปไหน ผมก็เลยต้องอยู่ที่นี้ สงสารแม่ครับ ถึงตอนนี้แม่จะ
ไม่รู้เรื่องผมก็จะทำในสิ่งที่แม่ชอบครับ ผมพาแม่มานั่งหน้าบ้านทุกเย็นครับ”

ภาพต่าง ๆ วาดเวียนมาในความคิด ภาพการกดขี่ข่มเหง ภาพเอารัดเอาเปรียบ
แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น ภาพการทอดทิ้งลูก ทอดทิ้งบุพพการีที่มี
ให้เห็นจนชินตาจากสังคมคนดี ขณะที่ภาพชัดเจนเบื้องหน้าคือภาพของคน
ที่สังคมไม่ยกสถานะให้ และพร้อมจะกีดกันทุกรูปแบบกลับรับผิดชอบการ
กระทำของตัวเอง ทำบาปของลูกให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

อคติทางความคิดถูกลบ และคงมีประโยคเดียวที่ผุดขึ้นในใจฉันตอนนี้
“ขอโทษนะปรีชา” ☹

เกี่ยวกับผู้เขียน :

พรพิมล ศักดิ์สูง ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาลแม่จัน
จังหวัดเชียงราย

ความสูญเสียที่ไม่มีสูญสิ้น

เดือนงาม ภากติ

บ่ายวันหนึ่งของเดือนเมษายน เดือนที่องค์ศาของอุณหภูมิมุ่งสูงกว่าทุกเดือน ความร้อนของอากาศในช่วงเวลาบ่ายโมงเศษของที่นี่ มันร้อนแบบแสบผิวกาย ประดุจดังลำแสงของแดดมันแทรกตัวเข้าไปเลาะชั้นใต้ผิวหนัง ยิ่งไยยิ่งจั้น

ด้วยเหตุนี้ฉันเองจึงฝังตัวอยู่ในห้องทำงานที่อยู่ภายใต้อาคารหลังคาสี่หม่น ผ่นังสีขาวยืดของอาคารสองชั้นซึ่งตั้งอยู่ด้านหน้าสุดของโรงพยาบาล และตั้งอยู่ระหว่างอาคารสูงกว่าอีกสองอาคาร เพื่อทำงานที่ตนเองรักและถนัดนั่นคือการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพมือให้กับผู้ป่วยภายหลังการบาดเจ็บจากสาเหตุต่าง ๆ ในฐานะนักกิจกรรมบำบัด โดยไม่ยอมให้แสงแดดเข้ามาโถมเลียผิวกาย

ฉันทำงานอยู่ที่นี้มานานกว่า 20 ปี ในฐานะหัวหน้างาน มีหลายคนพูดว่า ทำงานในโรงพยาบาลเหมือนได้ทำบุญทุกวัน เพราะได้ช่วยให้พวกเขาหายป่วย เรื่องนี้ฉันค่อนข้างจะเห็นด้วยอย่างมากเพราะคำว่า “ผู้ป่วย” ฟังแล้วก็น่าเห็นใจ เพราะบางคนป่วยทั้งกายและใจ

“หัวหน้าครับ มีคนไข้มาหนึ่งรายครับผม” เสียงคุ้นหูดังขึ้นที่หน้าห้องทำงาน ฉันจำได้โดยไม่ต้องเงยหน้าขึ้นมองว่าเป็นเสียงของใคร

“เชิญคนไข้นั่งรอในห้องฝึกก่อนเดี๋ยวออกไปนะ”

ฉันยื่นมือออกไปรับเอกสารของผู้ป่วยพร้อมกับบอกเจ้าหน้าที่ธุรการ
ฉันใช้เวลาอ่านประวัติคนไข้เพียง 3 นาที ก็พอทราบแล้วว่าผู้ป่วยชาย
ไทย นักร้องชาวตะวันตกจากการปฏิบัติงาน ขณะนี้เหลือเพียงสัปดาห์ ด้วยข้อมูล
ที่รวบรวมได้จากเอกสารที่มีอยู่ สมอของฉันค่อย ๆ ปลดสภาพประสพการณ์
ในการดูแลผู้ป่วยที่สูญเสียอวัยวะขึ้นมาปรากฏอยู่ในห้วงคำนึงทันที ฉันเดิน
ออกจากห้องพักรักษาตัวเพื่อตรงไปยังห้องฝึกผู้ป่วยที่อยู่ห้องถัดไป

ทันทีที่ผลึกบานประตูกระจกด้านหน้าห้องเข้าไปสายตาของฉันก็สัมผัส
กับร่างของหญิงชายวัยกลางคนคู่หนึ่ง ไซ้แน่นแล้ว ผู้ป่วยชายคนหนึ่ง เขานั่ง
อยู่ที่เก้าอี้ตัวแรกของโต๊ะ ฉันสังเกตเห็นว่าเขาแต่งตัวดูสะอาดและเรียบร้อย
ด้วยการสวมกางเกงขายาวสีดำ รองเท้าหนังสีดำ เสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีชมพู
จับกับผิวที่ค่อนข้างขาวตามแบบฉบับของชายไทยเชื้อสายจีน เขานั่งหลัง
ก้มโค้งและทอดสายตาดูจ้องมือที่บาดเจ็บ โดยที่เก้าอี้ตัวถัดไปเป็นร่าง
ของผู้หญิงวัยใกล้เคียงกัน ผิวขาว รูปร่างท้วมเล็กน้อย เส้นผมผ่านการตกแต่ง
มาอย่างดี ทาลิปสติกสีชมพูอ่อนนั่งอยู่เป็นเพื่อน ดูจากบุคลิกภาพของทั้ง
สองคนแล้วบ่งบอกถึงฐานะความเป็นอยู่ได้ว่าไม่ยากจนแน่นอน

“สวัสดีค่ะ คุณคือผู้ป่วยที่ชื่อนายวิระยุทธ แซ่ลิ้ม นะคะ” ดิฉันทักทาย

“ใช่ค่ะ” ฉันเหลือบตามองหน้าผู้หญิงคนนั้นพร้อมกับยิ้มที่มุมปาก
ให้เล็กน้อย เธอตอบแทนสามีพร้อมกับสบตาฉันคล้ายกับต้องการจะสื่อสาร
ความในใจอะไรสักอย่างเกี่ยวกับผู้ป่วย แต่ฉันแปลไม่ออกถึงความหมายนั้น
จึงหันมาถามผู้ป่วยต่อว่า

“ขอคู่มือหน่อยได้ไหมคะ” ฉันพูดพร้อมกับยื่นมือออกไปจับมือขวา
ของผู้ป่วยอย่างระวัง จากนั้น คลายผ้ายึดที่พื้นมือขวาของผู้ป่วยที่พันทับ
ผ้าก๊อซอีกชั้นหนึ่งไว้อย่างหนาแน่นออก

“หมอครับมือผมจะใช้งานได้เหมือนเดิมหรือเปล่า”

ฉันแอบดีใจอยู่ข้างในเงียบ ๆ ที่คนไข้กล้าพูดคุยกับฉันเพราะตั้งแต่
วินาทีที่ฉันก้าวเท้าเข้ามาในห้องฝึกจนกระทั่งก่อนหน้านี้ ผู้ป่วยนั่งก้มหน้า

มองมือของตนเองตลอดเวลา ไม่สบตาใคร ฉันเข้าใจว่าเขาไม่ทราบด้วยซ้ำไปว่าระหว่างนั้นมีผู้ป่วยรายใหม่อีกสามรายกำลังเข้ามารับการฟื้นฟูสมรรถภาพมือในห้องเดียวกัน ฉันไม่ตอบคำถาม แต่ฉันค้นพบช่องทางที่จะให้ผู้ป่วยเปิดใจระบายความรู้สึกออกมาได้แล้ว

แล้วคุณวีระยุทธคิดอย่างไรกับมือของตนเองล่ะ” ฉันใช้คำถามปลายเปิด

“โห คุณหมอคับผมหมดสิ้นทุกอย่างเลยนะ ผมเป็นช่างซ่อมนาฬิกาที่ร้านของตัวเอง แล้วผมเป็นอย่างนี้ผมจะทำมาหากินอย่างไรได้อีก หมดกันเลยคราวนี้” ภรรยาเขาเอื้อมมือมาแตะที่มือของสามีประหนึ่งจะปลอบใจ

“แหม ไม่น่าเลยนะผมนะ ตื่นเช้าขึ้นมาอยู่ดี ๆ ก็อยากเข้าไปช่วยลูกน้องทำงาน จึงยื่นมือเข้าไปจะช่วยจับไม้ที่เขากำลังเลื่อยอยู่ แค่นี้เวลานาทีเท่านั้นเลื่อยที่ลูกน้องถืออยู่มันก็ต็ดนิ้วผม ตอนแรกผมเข้าไปหมดเลยนะ ไม่รู้สึกอะไรเห็นแต่เลือดพุ่งกระชูด

ผมตกใจมากหยิบนิ้วตัวเองขึ้นมา หมุนตัวควานหาผ้ามาอุดบาดแผลไว้ ปากก็ตะโกนเรียกคนนี่ว่า ช่วยหน่อยมือถูกตัด เขาก็วิ่งลงมาจากรั้วบนเข้ามาหา แล้วก็พากันมาที่โรงพยาบาล โอ้โห ผมตกใจทำอะไรไม่ถูกเลย... ผมคงเซ็นชื่อลำบากแล้วนะเนี่ย จะถอนเงินยังไง” เขาพร่งพรูคำพูดเสมือนดังสายน้ำที่พุ่งออกมาจากสันเขื่อนที่เปิดให้น้ำไหลระบายออกมา

“แล้วการที่พันมือซะหนาขนาดนี้เพราะอะไรคะ แผลก็หายดีแล้ว”

ฉันถามต่อ คุณวีระยุทธไม่ตอบแต่กลับหลบตาลงต่ำมองมือขวาแล้วใช้มือข้างซ้ายลูบเบา ๆ บริเวณตอนิ้วที่ไม่มีนิ้วชี้อีกต่อไปแล้ว ฉันไม่ได้ตั้งใจที่จะใช้คำถามเพื่อตอกย้ำความเจ็บปวดให้กับตัวเขา ฉันเพียงต้องการให้คำถามนั้นกระแทกเอาความเจ็บปวดภายในใจของเขาออกมาเท่านั้น ฉันจึงไม่รอคำตอบจากเขา

“มือของคุณนะนิ้วชี้ขวาขาดระดับโคนพอดี ตอนนี้แผลแห้งดีแล้ว คุณหมอส่งเข้ามาที่นี่เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพมือ ให้สามารถใช้มือที่เหลืออยู่ปฏิบัติ

หน้าที่ให้ใกล้เคียงปกติที่สุด ปัญหามือของคุณตอนนี้คือมีข้อต่อบริเวณโคนนิ้วกลางและนิ้วนางขวยึดติดเล็กน้อย ทำให้คุณหยิบจับสิ่งของไม่ได้เต็มที่ คุณจะยินดีมาฝึกกับดิฉันที่นี่หรือไม่คะ”

ผู้ช่วยเงยหน้าจ้องตาฉัน หัวคิ้วทั้งสองข้างถูกยกขึ้นสูง ฉันมองเห็นรอยยิ้มตรงมุมปากของเขาเล็ก ๆ “มือผมฝึกได้หรือครบหม่อ” ฉันยิ้มให้พร้อมพยักหน้า จากนั้นก็เขียนใบนัดส่งให้ภรรยาคนไข้รับไว้

ระหว่างที่ผู้ช่วยมารับการฟื้นฟูสมรรถภาพมือที่หน่วยงานกิจกรรมบำบัด ในช่วงแรก ๆ ฉันจะต้องนั่งพูดคุยกับผู้ช่วยก่อน บางครั้งก็พูดคุยเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการใช้มือ บางครั้งก็พูดคุยกันถึงความชอบ ความเชื่อ แม้กระทั่งเรื่องครอบครัวเราก็คุยกัน ผู้ช่วยอยากขอมาฝึกมือให้ได้ทุกวันเพราะอยากหายเร็ว ๆ อยากมีเพื่อนคุย ปรับทุกข์ มาฝึกมือที่นี่แล้วเหมือนได้คุยกับญาติ แต่ก็ไม่วายจะคอยถามอยู่เสมอว่ามีใครที่บาดเจ็บมากกว่าเขาอีกหรือเปล่า ส่วนใหญ่เรามากจะไม่ตอบคำถามแต่ให้ผู้ช่วยได้พูดคุยแลกเปลี่ยนทั้งความรู้และความรู้สึกกันเอง โดยให้ผู้ช่วยที่มีอาการบาดเจ็บมากกว่านั่งใกล้ ๆ กับคนไข้ที่บาดเจ็บน้อยกว่าเพื่อให้พวกเขาได้เยียวยาซึ่งกันและกัน สามเดือนผ่านไป...

หัวหน้าครับ คุณวีระยุทธส่งกระเช้าผลไม้และขนมมาสวัสดิ์ ตอนนีรออยู่ที่ห้องฝึกครับ”

ชื่อนี้คุ้นหูฉันมาตลอด ฉันจึงเดินออกจากห้องทำงานห้องเดิม ไปยังห้องฝึก ใช้สายตามองผ่านกระจกก่อนก้าวเท้าเข้าไป เพียงแค่มองเห็นรูปร่างด้านหลังของคนที่มารอคอยฉันก็จำได้ว่าเป็นใคร

คราวนี้เขามาคนเดียว ยังแต่งตัวเรียบร้อยเหมือนเดิม ฉันสังเกตเห็นอย่างชัดเจนว่ามือขวาของเขาไม่มีผ้ายัดแม้แต่ชิ้นเดียวผูกติด เขายืนคุยกับเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ ในห้องอย่างสนิทสนมและท่าทางผ่อนคลาย

ผู้ช่วยคนนั้นนั่นเอง... คนที่คิดว่าตัวเองสูญเสียหมดแล้วทุกอย่างเพียงแค่สูญเสียนิ้วมือเพียงนิ้วเดียว ใช้สินะ การสูญเสียของใครบางคนที่ไม่เคย

อาจสร้างความรู้สึกเจ็บปวดแสนสาหัสจนทำให้รังเกียจตัวเองและสังคมได้ เช่นเดียวกับชายผู้นี้ที่ไม่เพียงต้องต่อสู้กับความเจ็บปวดของบาดแผลเท่านั้น เขายังต้องต่อสู้กับความรู้สึกแปลก ๆ ที่ผุดขึ้นมาในใจ ด้วย นั่นคือความรู้สึกกลัว อาย และความรู้สึกสูญเสียอย่างมากมาย ความรู้สึกเหล่านี้ต้องได้รับการเอาใจใส่จากคนรอบข้างเพราะคนรอบข้างเท่านั้นที่จะช่วยเยียวยา

ทุก ๆ ครั้งของการบำบัดฟื้นฟูมือ ฉันและเจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงานจะให้ความสำคัญกับความรู้สึกของผู้ป่วยเสมอ ทีมของเราจะดูแลผู้ป่วยเหมือนกำลังดูแลญาติ ผู้ป่วยบางรายสนิทสนมคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่จนรู้สึกว่าเราเป็นญาติเช่นเดียวกัน เสียงหัวเราะในห้องฝึกผู้ป่วยไม่เคยขาดเลยแม้แต่วันเดียว มีของกิน ผู้ป่วยก็เอามาฝาก พาเจ้าหน้าที่ไปทัศนajara ไปทำบุญ บางครั้งก็มาบอกบุญ เาบุญมาเผื่อแผ่กัน

“ผมต้องขอบคุณคุณหมอบ่อยเป็นอย่างมาก พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนด้วยนะ เดียวนี้ผมซ่อมนาฬิกาเองได้แล้ว ทำได้เหมือนเดิมทุกอย่างเลย ลงลายมือชื่อเบิกเงินก็ได้ ธนาคารเขาก็โอเค ที่สำคัญผมกล้าพบเพื่อนฝูงและออกงานสังคมได้โดยไม่อาย เหมือนมีชีวิตใหม่เลยครับ ผมสูญเสียนิ้วแต่ผมไม่สูญเสียนิ้วครับ ผมได้ทุกอย่างคืนมาแล้ว”

เขาพูดพร้อมกับยกมือข้างขวาให้ดู มือข้างนั้นยังคงเหลือเพียงแค่สี่นิ้ว เหมือนวันแรกที่มาบำบัดฟื้นฟูที่นี่ แต่สิ่งใหม่ที่ปรากฏให้เห็นได้ชัดเจนมากคือ แววตาที่เป็นประกายด้วยความสุข ไม่มีความรู้สึกสูญเสียปรากฏให้เห็นอีกแล้ว

ผู้ป่วยลากลับบ้านไปแล้ว เขากลับไปทำงานเดิมที่ฝึฝนคือซ่อมนาฬิกา ในร้านของตนเอง กลับไปเป็นหัวหน้าครอบครัวที่มีความมั่นใจ และกลับไปเป็นเพื่อนที่มีนัดออกไปสังสรรค์กันเดือนละหนึ่งครั้งเหมือนเคย

ฉันกลับมาที่นั่งโต๊ะทำงานในห้องส่วนตัวอีกครั้งแล้วก็ทอดความคิดต่อ... ถึงแม้ฉันจะไม่สามารถต่อนิ้วมือให้กับผู้ป่วยได้ แต่ฉันก็ต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองให้กับผู้ป่วยได้ เขาขอบคุณฉันและทีมงานที่ช่วยเหลือเขาให้มีชีวิตใหม่ เราเองก็ต้องขอบคุณเขาเช่นกันที่ให้โอกาสเราได้ฝึกฝน

ใช้สินะความสูญเสีย หากไม่ได้รับการประคับประคองจิตใจให้เข้มแข็งพอ อาจส่งผลให้เกิดความสูญเสียได้ งานดูแลรักษาผู้ป่วยแม้จะเป็นไปเพราะหน้าที่แต่ฉันไม่เคยลืมเตือนตัวเองและทีมงานเลยว่า หน้าที่ของเราคือการให้การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่มีความทุกข์ภายหลังการเจ็บป่วย เขาทุกข์เราช่วย เขาสุขเราชื่นใจ ต้องขอบคุณโชคชะตาที่ให้โอกาสเราได้มาทำหน้าที่แบบนี้... ฉันยิ้มเล็ก ๆ ที่มุมปาก รู้สึกเป็นสุขขึ้นมาทันที

“...หัวหน้าครับ มีคนไข้เด็กมาหนึ่งรายครับ โดนประทัด นิ้วเหลือแค่สามนิ้วครับ”

ฉันผุดลุกขึ้นจากเก้าอี้นั่ง พรางสุดลมหายใจเข้าลึก ๆ เก็บความรู้สึกเป็นสุขนั้นฝังไว้ในใจ เดินออกมาชั้นมีอรับเอกสารจากเจ้าหน้าที่ จากนั้นก็เดินไปที่ห้องฝึกผู้ป่วย ลมเย็นพร้อมละอองฝน จากระเบียงอาคารปลิวมากระทบใบหน้า ทำให้รู้สึกสดชื่นอย่างบอกไม่ถูก

นี่เป็นฤดูฝนแล้วสินะ ฉันยิ้มให้กับละอองฝน พร้อมกล่าวขอบคุณอยู่ในใจที่ช่วยให้ฉันสดชื่น หน้าที่อันยิ่งใหญ่ของฉันกำลังจะเริ่มอีกแล้ว... ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

เดือนงาม ภักดี ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาล
ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

คู่หู คู่ใจ !!

สุนทรีย์ ดีคำปา

“สายรกพันคอ เป็นเด็กซาโคซี จะเอาลูกออก”

ช่างเป็นคำพูดที่ดูแปลกและน่าตื่นเต้นสำหรับเขานี้เหลือเกิน !!!

ฉันเป็นนักจิตวิทยา ที่มีหน้าที่ดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางจิตใจ เขานี้ก็คงเป็นเหมือนทุก ๆ วันที่ฉันต้องให้บริการกับผู้ป่วยที่ต้องการความช่วยเหลือทางจิตใจ เพียงแต่ว่าวันนี้ เรื่องราวผู้ป่วยของฉันดูมีสีสันสะดุดใจเหลือเกิน

“ไซโคซิส” หรือ Psychosis เป็นคำภาษาอังกฤษ ที่หมอ พยาบาล หรือแม้บางครั้งตัวฉันเองใช้พูดถึงผู้ป่วยจิตเวช แต่ไม่เคยคิดเลยว่าอาการที่ผู้ป่วยได้ยินคำนี้บ่อย ๆ จะกลายเป็นคำติดหู และใช้เรียกชื่อเด็กในท้องของเธอว่า “เด็กซาโคซี” ยิ่งถ้าไม่ฟังดี ๆ ฉันก็เกือบจะเข้าใจไปแล้วเหมือนกันว่า

จากดุซี !!! ที่เพื่อยี่ห้องอ่างชื้อดั่งนี้เอง

แต่ก... แต่ก... แต่ก...

“ญาติมาแล้วน้องหน่อย” เสียงที่เจ้าหน้าที่เข็นรถนั่งพร้อมกับเรียกชื่อฉันไปด้วย แล้วฉันก็พบกับผู้หญิงคนหนึ่ง อายุประมาณ 20 ต้น ๆ หน้าตาเรียบเฉยออกไปทางดูเล็กน้อย สวมเสื้อยืดสีแดง กางเกงขาสั้น รองเท้าหนีบเก่า ๆ กลิ่นตัวของเธอลอยละล่องทั่วทุกอณูในห้องที่ฉันใช้คุยกับคนไข้ อยู่เป็นประจำ คงไม่ต้องบอกว่าฉันรู้สึกเหม็นจนอยากจะ... ขนาดไหน แต่ก็อดทนและเริ่มต้นการสนทนาด้วยการถามเธอว่า

“ชื่ออะไรจ๊ะ” แต่เธอกลับเงิบเฉย ไม่ตอบฉันแม้แต่คำเดียว ทำฉัน
ซาไปทั้งตัวเลยทีเดียว

ฉันคิดในใจ “เฮ้ย... คนใช้นี้ยังโงะเนี่ย ???”

แต่ฉันก็ไม่ละความพยายาม จึงรีบเปลี่ยนคำถามตามวิชาที่ได้ร่ำเรียน
มา “เป็นไงมาจ๊ะ วันนี้เป็นยังไงสุนันท์”

“จะเอาลูกออก สายรกพันคอ เด็กซาโคซี”

ได้ผลแฮะ เธอตอบด้วยเสียงดุดัง ชัดเจน สิ้นน้ำยังคงเงิบเฉย ฉันเริ่ม
งว่าเธอพูดถึงอะไรกัน ในเมื่อก่อนหน้านี้แผนกผู้ช่วยนอกรบอกฉันว่า หมอ
ให้ส่งมาพบฉันเพราะเธอต้องการเอาเด็กออก !!!

ฉันกดดูคอมพิวเตอร์อย่างรวดเร็วเพื่อทำความรู้จักกับสีสันของฉันใน
วันนี้ แล้วสีสันของฉันก็ดูพริ้วไหวมากขึ้นเมื่ออ่านประวัติของเธอ “สุนันท์”
เป็นผู้ป่วยจิตเวชที่รับการรักษามานานหลายปี มีประวัติการทำร้ายแม่ของเธอ
หลายต่อหลายครั้งเพราะทานยาไม่ต่อเนื่อง

ฉันคิดในใจ “แล้วดูจะรอดไหมเนี่ย”

แต่ก็เอานะ “ลองดูซั๊กตั้ง” ฉันให้กำลังใจตัวเองเบา ๆ

เมื่อไม่นานมานี้เองเธอมีอาการหลงผิดว่าตัวเองท้อง เธอจึงคิดว่ามีสาย
รกพันอยู่ที่คอของเธอ เธอนั่งรถประจำทางมาโรงพยาบาลเพียงลำพังเพื่อจะ
ผ่าท้องเอาลูกออก หลังจากถูกปฏิเสธการผ่าคลอดมาแล้วครั้งหนึ่ง

ฉันพยายามอธิบายซ้ำแล้วซ้ำเล่าเพื่อบอกให้เธอเข้าใจว่าเธอไม่ได้ท้อง
แต่ไม่เป็นผล เธอก็มั่นหน้าลงกว่าเดิม ไม่ยอมสบตาฉัน ดูเหมือนเธอจะเริ่ม
กำมือ และขยับตัวตรง เท้าจิกรองเท้าที่ใกล้ขาดร่อแร่เต็มที เธอนิ่งเงิบไป
จนฉันเผลอคิดไปว่าอยู่ในที่อันสงบ เยือกเย็นจนฉันแทบขาดใจ ฉันแอบมอง
เธอเป็นระยะและดูเหมือนเธอคงรู้สึกยินอยู่คนละฟากฝั่งกับฉันไปเสียแล้ว

“จะผ่าออก สายรกพันคอ ไม่กลัวตาย เนี่ย ! เด็กซาโคซี” เธอยืนยัน
ซ้ำ ด้วยเสียงที่ดังมากพอ จนฉันเริ่มตกใจกลัว ใจฉันเริ่มตุ้ม ๆ ต่อม ๆ

“ฉันจะซาโคซี เหมือนเธอบ้างแล้วนะ สุนันท์” ฉันพูดกับตัวเอง

ฉันเริ่มบิดตัวไปมาเพื่อให้ตัวเองได้รู้สึกผ่อนคลายในการพูดคุยลงบ้าง ฉันดึงสติกลับคืนมาและงัดกลเม็ดที่ประสบการณ์เคยได้เรียนรู้มา ด้วยการหลอกล่อให้เธอไปตรวจจี๊แบบหลอกๆ และกลับมายืนยันอย่างชด้อยชดค่ากับเธอว่า เธอไม่ต้องอย่างแน่นอน แต่เธอก็ยังคงยืนยันคำเดิมว่าจะเอาลูกออก

ฉันพูดกับเธออยู่นาน... จนฉันเองก็หมดปัญญาที่จะช่วยเหลือเธอ...

เมื่อคุยกันไม่เป็นผล... ในที่สุดเราก็ส่งเธอไปรักษาที่โรงพยาบาลจิตเวชอย่างตุลั๊กตุล สุวนันท์นอนรักษาที่โรงพยาบาลจิตเวชนานเกือบเดือนครึ่ง “พีน้อย สุวนันท์กลับมาแล้วนะ คราวนี้ดีพี่ กินยาครบเลย”

เฮ้อ !! วะวาบ !! ... ฉันพูดกับตัวเองด้วยภาษาอีสาน ที่บอกถึงความโล่งใจสุด ๆ ของฉัน หลังจากที่วางสายจากน้องอนามัยคนหนึ่ง จากนั้นไม่กี่วันฉันก็ได้เจอสุวนันท์อีกครั้งจากการไปเยี่ยมเธอและแม่ที่บ้าน สุวนันท์อยู่กับแม่ และพ่อซึ่งแยกบ้านไปอยู่อีกหลังไกล ๆ กันกับบ้านของเธอ

สุวนันท์มีพี่น้อง 3 คน ซึ่งแยกครอบครัวไปอยู่หมู่บ้านอื่นหมดแล้ว มีเพียงแม่และพ่อที่อยู่คอยดูแลเธอ พ่อของสุวนันท์แยกบ้านออกไปอยู่ใกล้บ้านของแม่กับสุวนันท์เพราะความคับแคบของบ้าน พ่อของสุวนันท์อายุประมาณ 60 เศษ รูปร่างผอมสูง ผิวคล้ำแดง มีอาชีพรับจ้างทำไร่ทำนาที่มีรายได้เป็นวัน ๆ

พ่อของสุวนันท์นี่แหละ... ที่คอยช่วยดูแลเวลาเธออาละวาด !!!!

บ้านสุวนันท์เป็นบ้านชั้นเดียวดูเก่า ๆ วันที่ฉันไปเยี่ยม ดูเหมือนฝนจะตั้งเค้าว่าจะตก เสียงลมพัดสังกะสีที่เต็มไปด้วยสนิมเกรอะ ดังฮอด แอด ฮอด แอด สลับกับเสียงที่ฉันคุยกับแม่และสุวนันท์ ฉันไม่รอช้ารีบขอเข้าไปดูในบ้านของเธอ ภายในบ้านมีห้องนอนหนึ่งห้อง ที่สุวนันท์นอนกับแม่สองคนในมุ้งเดียวกัน มีห้องครัวเล็ก ๆ ที่มีหลังคาเพียงครั้งเดียว บอกถึงความยากจนขั้นแค้นของเธอเสียเต็มประดา เพราะแม่แต่หลังคาห้องครัวอีกครั้งนี้ แม่ของเธอบอกว่า “ยังไม่มีปัญญาจะหาเงินมาทำต่อ”

ครอบครัวสุวรรณนท์เป็นชาวไร่ชาวนา ที่ไม่มีที่ทำมาหากินเป็นของตัวเอง ต้องรับจ้างทำกิน แม่เป็นคนจังหวัดบุรี เมื่อแต่งงานกับพ่อของเธอ แม้กีย้ายมา อยู่และไม่ได้กลับไปที่บ้านเกิดของเธออีกเลย

ฉันใช้เวลาคุยกับแม่สุวรรณนท์ตามลำพังนอกบ้านครู่หนึ่ง แม่ของเธอ รูปร่างผอม ผอมขาวดำสลับกันแทบแยกกันไม่ออก เธอพูดเสียงดังเครือพร้อม กับมองเห็นฉันเป็นระยะ จนสังเกตเห็นดวงตาที่เต็มไปด้วยความเจ็บปวดแต่ ไม่สิ้นหวังของเธอ แม้ว่าเธอจะถูกทำร้ายครั้งแล้วครั้งเล่า แต่สิ่งที่เหมือนมีด ที่กรีดดวงใจเธอยิ่งกว่าคือ สุวรรณนท์ไม่ยอมกินยาและทำให้อาการไม่ทุเลาลง ลักที

แม่ของสุวรรณนท์จะเก็บของมีคมทุกอย่างในบ้านไว้ให้พ้นสายตาของ สุวรรณนท์เพราะถ้าเธออาละวาดขึ้นมา ช้างก็จุดเธอไม่อยู่จนบ่อยครั้งที่แม่เอง ก็เอือมระอาเต็มทีกับอารมณ์ร้ายของเธอ

ฉันใช้พูดคุยให้กำลังใจและแนะนำเรื่องยาอยู่ไม่นานฉันก็ขอตัวกลับ พร้อมความชื่นใจที่ตอนนี้สุวรรณนท์ยอมกินยาโดยมีแม่ของเธอดูแลอยู่ใกล้ ๆ

“หมอหน่อย ๆ” ฉันตกใจเสียงเรียกที่ตั้งเหลื่อเกินของผู้หญิงคนหนึ่ง และเธอก็คือสุวรรณนท์นี่เอง “มาเอาไปเกิดลูก” ฉันอยากจะเป็นลมสัก 100 ครั้ง ต่อหน้าสุวรรณนท์เมื่อได้ยินสิ่งที่เธอพูด

“สุวรรณนท์เอ๊ย !! เธอยังไม่ยอมจบเธอกลับมาอีกแล้วหรือนี่” ฉันคิด ในใจถึงแม้จะรู้ว่าการคิดแบบนี้ไม่ดีนักก็ตาม...

ฉันลองบอกความจริงกับเธออีกครั้ง แต่เธอก็ยังทำหน้านิ่งเฉย แม้ปากปิดสนิท ไม่มองเห็นฉันเลย ฉันรู้สึกเสียวสันหลังขึ้นมา ด้วยกลัวเธอ จะกลืนฉันเข้าไปทั้งตัว จึงให้แผนฉุกเฉินด้วยการบอกเธอกลับไปกินยา และจะส่งเอกสารลูกไปให้ การมาวันนี้ของสุวรรณนท์เหมือนมาทำลายกำแพง ความหวังของฉันลง เพราะนั่นหมายถึงว่า บางทีเธออาจจะกลับไปทำร้าย แม่ของเธออย่างเดิมอีก ถ้าเธอไม่กินยา

ฉันพยายามอยู่หลายวิธีที่จะทำให้เธอกินยาครบตามกำหนด ให้ไปกิน

ยาที่สถานีนามัย ให้ อสม. เอายาไปให้ที่บ้าน แต่เธอก็ยังคงกินบ้าง ไม่กินบ้าง จนฉันเองก็เริ่มเหนื่อยใจและอยากจะปล่อยเธอไปตามทางของเธอเหมือนกัน

สิ่งมหัศจรรย์ก็เกิดขึ้นกับฉัน ฉันตัดสินใจไปเยี่ยมบ้านสุนันท์อีกครั้ง และแล้ว... ฉันก็ได้รู้จักกับหนุ่มน้อยคนหนึ่งอายุน่าจะราว 20 เศษ เป็นหนุ่มรูปร่างผอม ผมหยักศก ผิวดำดำตามแบบฉบับของชาวไร่ชาวนา สายตาเปี่ยมล้นของความมีมิตรไมตรี จนฉันเองก็รู้สึกหวั่นไหวเมื่ออยู่ใกล้ ๆ ด้วยเพราะหนุ่มคนนี่คือที่หมายปองของสุนันท์ และฉันเองก็รับหน้าที่กามเทพของวันนี้เสียด้วยสิ !!!

เรานั่งคุยกันอยู่ใต้ถุนบ้านไม้ หลังเล็ก มีไรนาที่ปลูกข้าวอยู่ล้อมรอบ เขาคนนี่ชื่อสมทวยเป็นชาวไร่ชาวนาที่แต่งงานมาแล้ว 2-3 ปี บ้านอยู่ห่างกันแค่ไม่กี่ก้าวจากบ้านสุนันท์

สมทวยเป็นหนุ่มที่สุนันท์แอบหลงรักอย่างหัวปักหัวปำ บางวันที่ภรรยาสมทวยไม่อยู่เธอก็จะแอบกระโดดไปนอนบนที่นอนสมทวย หรือไม่ก็เอาผ้ามาซักให้โดยที่สมทวยเองก็ไม่ได้รู้สึกขึ้นชอกกับสิ่งที่สุนันท์ทำมากนัก

“เอาล่ะซิ มีภรรยาแล้วทำงีดินะ !!”

ฉันเริ่มคุยกับสมทวยถึงเหตุผลที่ฉันต้องมาพบสมทวยที่บ้าน เพื่อขอความเห็นใจแก่สุนันท์ที่ต้องทานยาจิตเวชเป็นประจำและไม่มีใครในโลกใบนี้อีกแล้วที่พอจะช่วยเหลือสุนันท์ในตอนนี้อย่างไร นอกจากสมทวยและภรรยา สมทวยนั่งเงียบไปด้วยเหตุใดฉันก็ไม่อาจจะเดาใจของเค้าได้ เงียบไปอยู่นานจนฉันเองเริ่มไม่มั่นใจว่าวันนี้ฉันจะสามารถนำความหวังอันริบหรี่กลับไปให้สุนันท์ได้หรือเปล่า

“ครับ” ผมจะลองช่วยดู ฉันอยากจะกระโดดไปกอดหนุ่มคนนี่

อย่าเพิ่งคิดไปไกล ฉันก็แค่รู้สึกดีใจที่สุนันท์พอมีทางออกแล้ว แต่ฉันก็ต้องเก็บอาการไว้และกล่าวขอบคุณสั้น ๆ กับสมทวย และที่สำคัญไปกว่านั้นฉันก็ขอบคุณภรรยาของเขาที่จิตใจกว้างเหลือเกิน ยินดีช่วยเหลือสุนันท์

แล้วเรา 4 คน รวมกับแม่สุวนันท์ก็ช่วยกันวางแผนในการให้เธอกินยา โดยจัดเตรียมตระกร้าสีชมพูวางไว้บนตุ่มใบใหญ่หน้าบ้านของเธอ เพื่อให้สมทุยนายาในแต่ละมื้อไปให้เธอทานได้อย่างต่อเนื่อง

ในช่วงเช้าและเย็นของทุก ๆ วัน สมทุยก็จะสลับเปลี่ยนกับภรรยา นำยามาหย่อนลงตะกร้าสีชมพูให้กับสุวนันท์ จนถึงวันนี้ฉันเองก็ยังไม่รู้ว่าสุวนันท์จะทานยาได้ต่อเนื่องแค่ไหน แต่อย่างน้อยวันนี้ฉันก็รู้สึกเบาใจที่ “เด็กซาโคซี” หรือเด็กไซโคซิสที่หมอพุด และสุวนันท์เลียนแบบมาผิด ๆ นั้น หายไปจากความคิดของเธอชั่วคราว

“วันนี้มาทำอะไรจะสุวนันท์” ฉันทอดเสียงตกทหายด้วยความคุ้นเคยในเช้าวันหนึ่งที่โรงพยาบาล

“มารับยา” เธอยังคงทำหน้าที่เรียบร้อยกับฉันเหมือนเดิม ที่สุดเธอก็เดินจากไปโดยที่ไม่พูดถึงวีรกรรมระหว่าง 2 เราอีกเลย ทั้งให้ฉันยืนยันเป็นผู้ป่วยไซโคซิสอยู่เพียงลำพังด้วยความดีใจ กับผลงานที่สร้างรอยยิ้มและเสียงหัวเราะทุกครั้งที่ฉันนึกถึงเธอคนนี้

“บ้ายบาย จะสุวนันท์... หวังว่าคงไม่มีคำอื่นแปลก ๆ มาอีกนะ” ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

สุนทรีย์ ตีคำปา ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาลครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

ศรัทธา

สริรัตน์ วีรภิกษานิช

“ขอบคุณคุณหมอมามากครับที่ทำให้ผมได้มีชีวิตต่อจนถึงทุกวันนี้...”

เสียงของลุงชวย ยังคงดังก้องกังวานอยู่ในสมองของฉันตลอดเวลา ลุงชวยท่านนี้แหละที่เป็นผู้เยียวยารักษาบาดแผลในใจของฉัน และเป็นคนที่ทำให้ฉันมีกำลังใจที่จะต่อสู้กับอุปสรรคในการทำงานต่อไป

สองเท้าของฉันที่ก้าวเดิน สองขาของฉันที่ไม่เคยบรรจงเตะมันออกไป แต่ก็มีเป้าหมายทุกครั้งเสมอ นั่น ได้เริ่มเดินอย่างมีชีวิตชีวาอีกครั้งตั้งแต่ฉันได้พบเจอลุงชวย

ชีวิตของฉันวนเวียนอยู่กับห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้าเล็ก ๆ รอบกายมีแต่เตียงนอน อูปรกณต์ดีด เย็บ ซ่อมแซมบาดแผลมากมาย ทุก ๆ วันต้องมีเสียงดังก้องแก๊ง... ตีตตีต... โกลาหลเกรียวกราว ระคนกับเสียงครวญครางไฮโซ... ฮือฮือ... และในบางเวลาก็คละคลุ้งไปด้วยกลิ่นไอของควาเลือดจันแทบอยากจะกลั้นหายใจ... นั่นมันก็ไม่ได้กระทบกระเทือนจิตใจของฉันเท่าไรนัก

แต่ตัวฉันเอง ก็เป็นเพียงมนุษย์ปุถุชนธรรมดา มีทั้งรัก โลก โกรธ หลง ประปนกันไป ฉันมักอดทนไม่ได้กับคำต่อว่าต่อขาน คำด่าทอต่าง ๆ ที่ได้รับตอบแทนมาจากการให้บริการของฉัน

และสิ่งเหล่านี้ี่เอง ที่มันก่อให้เกิดแผลเป็นในใจของฉัน มันคอยบั่นทอนจิตใจอย่างแสนสาหัส รวกับมีใครเอามือมาทิ่มแทงที่หัวใจ แต่ก็ไม่

เคยมีใครมาช่วยเยียวยาจิตใจพยาบาลอย่างฉันได้เลย ความเหนื่อยหน่าย
ท้อแท้นั้นเข้ามาเยือนฉันโดยไม่ได้เชื้อเชิญ บางครั้งก็ได้แต่เฝ้าถามกับตัวเอง
ว่าทำไมเราต้องทน

จนวันหนึ่ง ณ ห้องสีเหลืองมืนม่านห้องเดิม ยังคงมีเสียงดังจ๊อกแจ๊ก
จอบแจ และเสียงฝีเท้าลงกระทบพื้นเป็นจังหวะ พร้อมเสียงลากเปิดประตูดัง
ครืด ๆ ... เป็นระยะ

เสียงเครื่องปรับอากาศที่เคยดัง ในตอนนี้แทบจะสิ้นเสียงลงไปเสีย
แล้ว อุณหภูมิห้องที่กำลังเย็นสบายพอดี ไม่ได้ทำให้ใจของฉันเย็นสบายตาม
ไปด้วยเลย ยิ่งถ้าได้มองผ่านลอดช่องประตูออกไปทางด้านนอก ก็จะเห็น
บริเวณระเบียงด้านหน้าที่คับคั่งไปด้วยผู้คน ขาของฉันเริ่มก้าวไปในจังหวะที่
ถี่ขึ้นเรื่อย ๆ โดยอัตโนมัติ

เวลาผ่านไปไม่นานนัก พายุที่โหมกระหน่ำเข้ามานั้นก็เริ่มจางหายไป
กลายเป็นสายลมค่อย ๆ พัดผ่านมาทีละระลอก อากาศโดยทั่วไปเริ่ม
เย็นสบาย ในใจของฉันเริ่มผ่อนคลาย

ในขณะที่อะไร ๆ เริ่มจะดีขึ้นมาแล้วนั้น ก็มีคุณลุงท่านหนึ่งอายุราว
50-60 ปี ฉันให้คุณลุงท่านนี้ชื่อว่า “ลุงจุย” ลุงจุยนั้นเดินเข้ามาหาด้วยสีหน้า
และแววตาที่แสดงถึงความเจ็บปวดเป็นที่สุด แต่ด้วยความเข้มแข็ง ลุงจุยไม่
ได้แสดงอาการเรงเร้าให้ฉันรีบเข้าไปหาเลยแม้แต่นิด

ฉันเองเห็นได้จากสีหน้าและแววตา จึงรีบกุ๊กกุกเข้าไปหา และถาม
ลุงจุยทันทีว่า “ลุงเป็นอะไรมา ?” ลุงจุยตอบด้วยน้ำเสียงแผ่วเบาว่า “เจ็บ
ยอกหน้าอก เป็นมาทั้งคืนเลย” พอฉันได้ฟังดังนั้น ฉันรีบจูงลุงจุยขึ้นเตียง
โดยไม่รีรอ พร้อมซักถามอาการต่อ

“ลุง ! มันเจ็บอย่างไร” คราวนี้ลุงจุยเริ่มตอบด้วยน้ำเสียงที่ขาด ๆ
หาย ๆ และด้วยน้ำเสียงนี้ทำให้ฉันเงยหน้าขึ้นมองลุงจุย สีหน้าลุงจุย แสดง
ถึงความเจ็บปวดที่มากขึ้นกว่าเดิม

“มันเจ็บ ๆ แน่น ๆ บริเวณหน้าอก นอนก็ไม่ได้ ยิ่งนอนยิ่งแน่น กิน

ยาแก้ยกแล้วก็ไม่ดีขึ้นเลย ปวดมาทั้งคืน”

ฉันถามลุงดูยต่อด้วยความรวดเร็วว่า “เจ็บร้าวไปที่อื่นไหม” ลุงดูยก็ตอบฉันทันทีเลย พร้อมทั้งยกมือขึ้นชี้ให้ฉันเห็นตำแหน่งที่แกปวด “ร้าวไปถึงหัวไหล่ มันซาไปหมดเลย”

ฉันสันนิษฐานทันทีเลยว่าลุงดูยต้องเป็นโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันแน่ ๆ หัวใจของฉันเริ่มเต้นแรงขึ้นโดยไม่รู้ตัว รีบหันไปคว้าเอาออกซิเจนมาให้แกก่อน ปากก็ตะโกนให้เพื่อนหยิบยาอมใต้ลิ้นมาบรรเทาอาการปวด และยาสลายลิ่มเลือดมาให้แกเคี้ยว พร้อมทั้งรายงานหมอที่นั่งตรวจคนไข้อยู่ตรงหน้าเคาน์เตอร์ทันทีโดยไม่รีรอ

ฉันเริ่มทำการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจให้ลุงดูยในขณะที่หมอกำลังตรวจแกอยู่ “โอ้ ! เป็นโรคที่คลื่นไฟฟ้าหัวใจปกติ” ฉันอุทานขึ้น แต่พอสิ้นเสียงอุทานฉันก็ได้แหงนหน้าขึ้นมองลุงดูยอีกที

อะไรกัน ! สีหน้าและแววตาของลุงดูยแสดงถึงความเจ็บปวดที่เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมเสียอีก หมอรีบอ่านคลื่นไฟฟ้าหัวใจแล้วบอกว่าลุงดูยมีน้ำท่วมปอดร่วมด้วย

ฉันและหมอ ต่างยืนกันคนละข้างเตียงของลุงดูย ฝ้ามองลุงดูยด้วยใจจดใจจ่อ หมอได้ให้ยาอมใต้ลิ้นบรรเทาปวดเป็นระยะ ๆ แต่ก็ไม่ได้ทำให้อาการเจ็บปวดนั้นหายไปได้ ดังนั้น หมอจึงตัดสินใจที่จะส่งตัวลุงดูยไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลประจำจังหวัด

หมอได้ทำการบอกเรื่องนี้กับลุงดูย สิ่งที่แกตอบกลับออกมาคือ “ผมไม่ไปนะหมอ !” อือหือ ! อะไรกันเนี่ย... ทำไมแกต้องมาดื้อแพ่งกันตอนนี้ด้วย !!

ฉันปากไวถามลุงทันทีว่า “ทำไมล่ะลุง” ลุงดูยแกตอบฉันด้วยน้ำเสียงเศร้าเคล้าน้ำตาว่า “ผมนะ... เป็นหัวหน้าครอบครัว ถ้าผมไม่อยู่ ทุกคนก็จะลำบาก อีกอย่างพวกบ้านเองจะมัวไปฝ้าผมอยู่ได้อย่างไร งานไม่ได้ทำ เขาจะเอาที่ไหนมากิน ทุกวันนี้ผมต้องทำอะไรทำนาต้องหว่านปุ๋ยดูแลมันทุกวัน ถ้า

ผมไปแล้วไร่นาผมจะเป็นอย่างไร”

สิ้นสุดคำพูดลุงชุย เหมือนหูของฉันอื้อขึ้นมาทันที บรรยากาศรอบด้านเงียบสงัดราวกับมีแต่ฉันอยู่เพียงลำพัง หมอได้ฟังเช่นนั้น ก็เริ่มบอกถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตัวของลุงชุยให้แกฟัง ฉันยืมมองลุงชุยด้วยใจว่างเปล่า รู้เพียงแต่ว่าลุงชุยได้ปฏิเสธหมดตลอด

ลู ๆ เว็บหนึ่งในความคิดของฉัน ภาพของพวกบ้าน ที่ลุงชุยใช้เรียกภรรยาของแกก็โผล่ขึ้นมาทันที เหมือนเป็นความหวัง

หมอจึงเรียกภรรยามาคุยทันที เมื่อภรรยาได้รับรู้ถึงอันตรายของโรค จึงรีบเข้าไปพูดกับลุงชุยโดยไม่รีรอ ใช้เวลาไม่นาน ลุงชุยก็ยินดีที่จะเดินทางไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดทันที

ฉันและเพื่อนอีกหนึ่งคนช่วยกันเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์กู้ชีพก่อนการเดินทางให้แน่ใจอีกครั้ง เมื่อทุกอย่างเรียบร้อยก็ทำการเคลื่อนย้ายลุงชุยขึ้นรถโรงพยาบาล ซึ่งในขณะการเคลื่อนย้ายนั้น ลุงชุยเริ่มมีเจ็บหน้าอกรุนแรงขึ้นมาอีก

หมอมีสีหน้าที่ยังวุ่นไม่น้อย แต่ก็จำเป็นที่จะต้องรีบไป ฉันและเพื่อนรีบขึ้นรถ โดยมีพวกบ้านของลุงชุยนั่งหน้าข้างคนขับ

การเดินทาง... ลุงชุยบ่นเจ็บหน้าอกเป็นระยะ ๆ ฉันทำการตรวจวัดความดันแล้วปรากฏว่า ความดันเริ่มตก มันบ่งบอกถึงอาการที่แย่งลงกว่าเดิม และนั่นมันทำให้ฉันไม่กล้าให้ยาอมได้ลิ้นต่อ

เอาล่ะ ! ทีนี้จะทำอย่างไรดีล่ะ ยาก็ให้ไม่ได้ ลุงชุยก็เจ็บไม่หาย ฉันได้แต่หันไปมองหน้าเพื่อน ในใจมันหวาดหวั่นอย่างบอกไม่ถูก

ระยะทางที่เคยไม่ไกลเท่าไร วันนี้นั้นไกล... เสียจนฉันประมาทมันไม่ได้

ที่ติที่สุดที่ฉันทำได้ในขณะนั้นก็คือ “การให้กำลังใจ”..

ฉันเฝ้าบอกลุงชุยตลอดเวลาว่า “ไม่เป็นไรนะลุง เราอยู่กับลุงตรงนี้” คำพูดนี้มันถูกพูดซ้ำไปซ้ำมาอย่างไม่รู้ตัว สลับกับการใช้มือของฉันลูบไล่ไป

มาบริเวณหน้าอกที่ลุงจุกเจ็บปวด อย่างช้า ๆ

ถึงอย่างนั้นก็ตามลุงจุกก็ยังคงแสดงสีหน้าที่เจ็บปวดอยู่ตลอดเวลา เพียงแต่ไม่เพิ่มมากขึ้น...

รถแล่นมาได้เกินครึ่งหนึ่งของเส้นทาง ลุงจุกเริ่มมีสีหน้าที่เปลี่ยนแปลง แวดตาทำท่าไม่สู้ดีนัก ฉันถามลุงจุกว่า “เป็นยังไงบ้างลุง”

ลุงจุกตอบฉันมาด้วยน้ำเสียงที่สั้นเครือ และขาดสายว่า “เจ็บจัง ! มันเจ็บมากขึ้นกว่าเดิมอีก” ฉันจึงตะโกนให้พนักงานขับรถเร่งความเร็วขึ้นอีก !

ยังไม่ทันไร ! ลุงจุกก็ร้องขึ้นมาด้วยน้ำเสียงหลง ๆ ว่า “เจ็บมากเลย !”

สุดเสียงของลุงจุกสิ่งที่เกิดขึ้นมาต่อหน้าฉันก็คือ ลุงจุกมีอาการเกร็ง บริเวณใบหน้าเขียวคล้ำอย่างเห็นได้ชัด ฉันไม่รอช้าคว้าอุปกรณ์กู้ชีพทันที

ฉันทำการช่วยหายใจให้ลุงจุก ในขณะที่ลุงจุกเริ่มหยุดหายใจแล้ว !! เพื่อนที่นั่งคล้ำซีพจรมาตลอดทราบทันทีเลยว่าถึงเวลาแล้วที่ต้องปัมหัวใจ ลุงจุก ลุงจุกถูกกระทำทุกอย่างเพื่อที่จะกู้ชีพขึ้นมา

เสียงของฉันตะโกนขึ้นดังก้องรถไปหมดเลย ! เพื่อให้พนักงานขับรถเร่งฝีเท้า และแวะไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด

ด้วยปฏิภาณไหวพริบที่ดีของพนักงานขับรถ จึงรีบแจ้งวิทยุสื่อสารไปยังโรงพยาบาลใกล้เคียงทันที ! เพื่อประสานงานให้รอรับผู้ป่วยหนัก

เมื่อรถเข้าไปถึงโรงพยาบาลดังกล่าวก็ได้มีการรอรับเป็นอย่างดี ลุงจุกได้รับการช่วยเหลือโดยหมอและเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลนั้นอย่างทันท่วงที จนหัวใจเริ่มกลับคืนมาเต้นและทำงานได้ตามปกติ

เอ๊ะ ! แล้วพวกบ้านของลุงจุกล่ะ ตอนนี้เป็นอย่างไรบ้างนะ ? ฉันไม่มีโอกาสได้คุยกับเขาเลย มีเพียงแต่หมอเท่านั้นที่มีโอกาสได้อธิบายทุกสิ่งทุกอย่างให้เขาฟัง ฉันหวังว่าเขาคงเข้าใจ

ยังไม่ทันไรฉันก็ต้องเริ่มเดินทางต่อเพื่อไปยังโรงพยาบาลที่เป็นจุดหมาย การเดินทางในรอบนี้ เป็นการเดินทางที่เต็มไปด้วยความเศร้า สายตาที่ต้องมานั่งมองลุงจุกแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยที่แกไม่สามารถตอบโต้บอกความรู้สึก

เจ็บปวดกับเราได้อีก

มันเจ็บแปล็บ... อยู่ลึก ๆ ข้างใน ทุกอย่างแทบสิ้นหวัง นี่คือนี่ที่ฉันคิดกับลุงจួយในตอนนั้น เพราะคงยากที่จะกลับมาเป็นเหมือนเดิมได้

เมื่อเดินทางมาถึงโรงพยาบาลประจำจังหวัด ล้อรถเริ่มหยุดหมุนลงอย่างช้า ๆ เหมือนกันกับหน้าที่ของฉันและเพื่อนที่ใกล้จะสิ้นสุดลง

เมื่อทำการส่งมอบลุงจួយได้เรียบร้อยแล้ว ทุกอย่างก็เข้าสู่บรรยากาศที่เงียบสงัด ไม่มีเสียงพูดของใครให้ได้ยินอีกเลย คงเหลือไว้แต่ความปวดร้าวที่ไม่อาจลืมได้

วันเวลาผันผ่านไปเรื่อย ๆ ความทรงจำเกี่ยวกับลุงจួយ ไม่เคยถูกรื้อฟื้นขึ้นมาให้เจ็บปวดอีก จนกระทั่งเช้าวันหนึ่ง ที่ท้องฟ้าเป็นสีฟ้าเกือบทั้งผืน พระอาทิตย์ได้ออกมาอวดโชว์วิเศษอันเปล่งปลั่งได้อย่างสง่างามไม่มีที่ติ แสงของมันลาดเข้ามาในห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้าเล็ก ๆ ของฉัน สร้างความอบอุ่นอย่างน่าประหลาด

และภายใต้แสงเงาเหล่านั้น ได้มีร่างของชายคนหนึ่งยืนตระหง่านอยู่พร้อมกับรอยยิ้มที่เต็มเปี่ยมไปด้วยสิ่งดีที่กำลังจะเข้ามา

ชายคนนั้นค่อย ๆ ก้าวมาที่ละก้าว พร้อมยกมือทั้งสองข้างขึ้นแสดงความขอบคุณ นัยน์ตาระคนไปด้วยประกายที่แสดงให้เห็นถึงค่าที่มากกว่าสิ่งที่เขากำลังจะพูด

“ขอบคุณ คุณหมอมามากครับ ที่ทำให้ผมมีทุกวันนี้...” นี่คือการพูดแรกที่ชายคนนั้นเอ่ย

หัวใจของฉันมันแปล็บ ! ขึ้นมาอีกครั้ง ใบหน้าที่เคยมีหลากหลายอารมณ์ตอนนี้มันซาเย็นไร้ซึ่งความรู้สึก

มือที่อยากจะเอื้อมไปจับแขนชายคนนั้นมันไม่สามารถยกขึ้นไปจับได้ดังใจคิด ฉันใช้เวลาตั้งสติอยู่จิตใจหนึ่ง แล้วตะโกนออกไปด้วยเสียงที่สิ้นเครือว่า “ลุงจួយ !” ลุงจួយได้ยินเสียงที่ฉันเรียก ยิ่งแสดงความดีใจ มากขึ้นกว่าเดิมเป็นหลายร้อยเท่า

ลุงชุยไม่รีรอ รีบเดินเข้ามาใกล้ ๆ แล้วจับที่แขนฉันเบา ๆ สัมผัสได้ถึง ความหยาบกระด้างบนฝ่ามือของผู้ที่ถูกเรียกว่า “กระดูกสันหลังของชาติ”

ลุงชุยพูดกับฉันด้วยน้ำเสียงที่คุ้นเคยว่า “ถ้าผมไม่ได้พวกหมอใน วันนั้นผมคงไม่ได้มายืนอยู่ตรงนี้ ครอบครัวของผมก็คงจะแย่...” ลุงชุยพูด พร้อมยกมือขึ้นไหว้ไว้เหนือหัว

นัยน์ตาของฉัน เริ่มมีน้ำน้อย ๆ มาเอ่ออยู่บริเวณใต้ตา อย่างไม่ทัน ตั้งตัว

ณ ตอนนั้น ลุงชุยเปรียบเหมือนน้ำจากฟ้าที่มาขโลมใจ และเยียวยา หัวใจดวงน้อย ๆ ของฉันให้มีพลังมากยิ่งขึ้น ทำให้ฉันได้เรียนรู้อะไรบางอย่าง เกี่ยวกับความรู้สึกในครั้งนี้

ฉันเริ่มก้าวเดินต่อไปเรื่อย ๆ โดยมีเรื่องราวของลุงชุยอยู่ข้างในใจฉัน ตลอดเวลา ทำให้ฉันไม่เคยคิดท้อแท้เหมือนที่ผ่านมา ถึงแม้ต่อไปนี้อาจ จะมีโอกาสที่ถูกต่อว่าต่อขาน ด่าทอมากกว่าคำชมเชย ฉันก็จะใช้เรื่องราวของ ลุงชุยนี้แหละมาปลอบประโลมจิตใจให้ก้าวเดินต่อไป พร้อมกับการพัฒนา ตนเองเพื่อชีวิตอีกหลายชีวิตที่รอฉันอยู่ภายใต้ภาคน้ำ มากกว่าการทำไปเพื่อ รอคอยคำชมเชยเพียงไม่กี่คำ ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

สรวิรัตน์ วีรกิจพานิช ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาล
ท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชีวิตกับความเชื่อ ที่แหวงหัวบ้นเส้นด้าย

ปรีชา ชาดง

“สวัสดิ์ค๊ะ... มียายบุญมา ไม่รู้สึกตัวที่บ้านนาแล้งค๊ะ”

พลเมืองติโทรมมาแจ้งเหตุด้วยเสียงละล้าละลักแล้วรีบวางสายไปโดยที่ไม่แจ้งข้อมูล และรายละเอียดใด ๆ

“อะไรเนี่ย... ! บอกมาแค่นี้แล้วใครจะรู้ว่าอยู่ไหน”

ผมอุทานออกมาด้วยอารมณ์ฉุนเฉียวชนิด ๆ และยืนครุ่นคิดพร้อมใช้นิ้วชี้เคาะลงที่โต๊ะทำงานดัง ป๊อก... ป๊อก ... !!! แล้วปรึกษากับเพื่อน ๆ ในห้องอุบัติเหตุฉุกเฉินที่กำลังให้ความสนใจมองมาที่ผมอย่างใจจดใจจ่อ

“เอ... จะทำยังไงดี แจ้งเหตุมาว่าไม่รู้สักตัวบอกแค่ชื่อผู้ป่วยและบ้านแต่ไม่ทราบรายละเอียดอื่น ๆ เลย”

ขณะนั้นผมกำลังลังเลใจว่าจะออกไปให้บริการผู้ป่วยก็ไม่แน่ใจว่าจะเจอผู้ป่วยหรือไม่ ทีมงานซึ่งประกอบไปด้วย ภั้ พนักงานผู้ช่วยฝีมือดี และพี่ชัยพนักงานขับรถผู้เชี่ยวชาญและคุ้นเคยกับเส้นทางเป็นอย่างดี ออกปฏิบัติการทันที รถพยาบาลเริ่มเคลื่อนตัวอย่างรวดเร็วดังเช่นทุกวันเป้าหมายคือบ้านนาแล้ง เริ่มจากการเปิดสัญญาณไฟบนหลังคารถพยาบาล พร้อมกับเสียงรถพยาบาลดังขึ้น

วี...หว่า... วี... หว่า !!! เสียงไซเรนดังกังวานไปทั่วท้องถนน ผู้คนต่างเปิดเส้นทางเพื่อให้รถวิ่งได้สะดวกขึ้น ทำให้ผมอดยิ้มอย่างมีความสุขไม่ได้ที่

เห็นภาพความมีน้ำใจของเพื่อนร่วมทาง ขณะรถกำลังวิ่งอยู่นั้นผมก็สละวาท
กับการเตรียมความพร้อมบนรถ อุปกรณ์กู้ชีพต่าง ๆ ถูกเตรียมไว้บนรถ
อย่างเป็นระเบียบ เป็นขั้นตอนและพร้อมใช้งานทันที ผมใช้เวลาไม่นานนัก
ก็เสร็จสิ้นภารกิจในการเตรียมข้าวของเหล่านั้น เวลาที่เหลืออยู่ทำให้ผม
ครุ่นคิดถึงสภาพผู้ป่วยไปต่าง ๆ นานา พร้อมกับวางแผนให้การช่วยเหลือ
อย่างเป็นระบบ

ดูเหมือนว่าระยะทางจะไม่อำนวยมากนักผมมองลอดผ่านไปยังช่อง
กระจกรถพบว่าเส้นทางที่มุ่งหน้าไปเป็นถนนลูกรัง มีหลุมบ่อเป็นช่วง ๆ ตาม
ท้องถนนเต็มไปด้วยกรวดหิน กระจายไปทั่ว ทำให้รถต้องวิ่งช้าลงเพราะต้อง
วิ่งหลบหลุมเหล่านั้น

เป้าหมายมองเห็นอยู่ริบหรี่ มองไปตลอดสองข้างทางเป็นทุ่งกว้างที่มี
แต่ทรายขาวคลุ้งไปทั่วบริเวณ เป็นบรรยากาศความแห้งแล้งภาคอีสานกลาง
เดือนเมษายน ต้นไม้เกือบทุกต้นยืนแห้งตายใบร่วงโรยเกลื่อนพื้น กิ่งก้านที่
ไร้ใบต้านทานกับลมร้อนเสียงดังเป็นจังหวะปานใจจะขาดเมื่อลมร้อนพัดโหม
กระหน่ำราวกับมัจจุราชโกรธ

ขณะที่ผมกำลังมองดูสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวนั้นก็เลื้อยไปพบหมู่บ้าน
แห่งหนึ่งอยู่ข้างหน้า แต่น่าแปลกทำไมไม่เห็นผู้คนเลยแม้แต่คนเดียว

“พี่ชัย... ! ใช้หมู่บ้านนี้แน่ะ... ทำไมเงียบจังเลย” ผมถามอย่างจذจ้อ

“ครับผม ตำบลนี้มีบ้านนาแล้งที่เดียวครับ” พี่ชัยตอบอย่างมั่นใจ

ผมมองหาชาวบ้านเพื่อจะได้สอบถามบ้านผู้ป่วยตามข้อมูลที่มีเพียง
เล็กน้อย เมื่อรถเดินทางมาถึงชุมประดูหมู่บ้าน ผมพยายามมองหาชื่อป้าย
หมู่บ้านแต่ก็ไม่พบ ผมกวาดสายตาไปรอบ ๆ หมู่บ้าน ลักษณะหมู่บ้านค่อนข้างใหญ่
มีถนนคดเคี้ยวและแตกเป็นซอยเล็ก ซอยน้อย หลายซอย ที่ค่อนข้าง
คับแคบมาก ขณะที่รถแล่นผ่านบ้านเรือนมาได้ประมาณ 3-4 หลังคา
ผมสังเกตเห็นชายวัยกลางคนสองคนโบกมือพร้อมกับเดินตรงดิ่งมาที่รถผม
อย่างเร่งรีบ

“โชคดีจังเลยครับ พี่ชัยคงเป็นผู้แจ้งเหตุแน่ ๆ เคঁาตรงมาเนี่ยแล้ว” ผมอุทานออกมาด้วยความดีใจและภาวนาว่าให้เป็นจริง เมื่อชายสองคนนั้นมาถึงรถ ผมรีบเปิดกระจกทักทาย

“สวัสดิ์ครับคุณลุง ผมเป็นหน่วยกู้ชีพโรงพยาบาลครับ มารับคนไข้ชื่อยายบุญมา ไม่ทราบนามสกุล บอกว่าผู้ป่วยไม่รู้สีกตัวครับ”

ชายฉกรรจ์คนหนึ่งทำท่าทางลุกลี้ลุกลนจึงมาที่หน้าผมและบอกว่า “ไม่มีหรอกครับ คนชื่อ ยายบุญมา”

ผมขมวดคิ้วเข้าหากันอย่างลังเลและฉงนกับคำตอบซึ่งผมตั้งความหวังไว้ว่าคำตอบน่าจะบอกเส้นทางผมได้ ผมหันไปสบตากับโก้ สีหน้าของโก้ก็ปกคลุมความผิดหวังเช่นกัน

“บ้านนี้ใช่หมู่บ้านนาแล้ง ใช่ไหมครับ”

ผมถามย้ำเพื่อเช็คข้อมูลความถูกต้อง

“ใช่ครับ” ชายทั้งสองตอบพร้อมเพียงกันเสียงแข็งชัดเจน

ผมเกิดความคิดลึกลับขึ้นทันทีว่าจะเดินทางค้นหายายบุญมาต่อหรือว่าจะกลับโรงพยาบาลดี

“จะกลับไปดีไหมนะ หรือว่าเราอาจจะถูกวัยรุ่นนโทรมากลั่นแกล้งเหมือนอย่างที่แล้วมา” ผมทบทวน และบ่นพึมพำอย่างใช้ความคิด

เมื่อรถพยาบาลเดินทางไปถึงทางสี่แยกผมพบกับชายแก่คนหนึ่งอายุราวสี่สิบปี อยู่ในเครื่องแบบสีกากีซึ่งผมเดาเอาว่าน่าจะเป็นผู้นำชุมชน

“สวัสดิ์ครับลุง รู้จักบ้านยายบุญมาไหมครับ” ผมถามด้วยน้ำเสียงสุภาพแต่ก็เร่งเร้าเอาคำตอบนิด ๆ

“ไปทางโน้น แล้วถามเค้าอีกทีนะครับ” ชายคนนั้นชี้ไปเส้นทางรอบหมู่บ้าน ไม่มองหน้าและไม่สบตาผม

ผมใจชื้นขึ้นมาและมีความหวังมากขึ้นที่สามารถเริ่มแกะรอยได้ข้อมูลแล้วเริ่มมีกำลังใจอีกครั้ง รถพยาบาลวิ่งรอบหมู่บ้านตามคำบอกกล่าวของคุณลุงใจดีคนนั้นเสียงไซเรนดังไปทั่วหมู่บ้าน

เมื่อรถวิ่งจนสุดทางในหมู่บ้าน ก็ยังไม่พบบ้านยายบุญมา อีกเช่นเคย มีเพียงเด็ก ๆ ที่วิ่งตามมาดู และกลัว ๆ กล้า ๆ ไม่เข้าไปใกล้รถพยาบาล ผมจึงเปิดกระจกลงและถามชาวบ้านอีกครั้ง ถามคนแล้วคนเล่าก็บอกชี้ทางให้วนไปวนมาจนกระทั่งมาจุดเริ่มต้นที่เดิม

ความรู้สึกในขณะนั้นผมรู้สึกท้อแท้และสับสนไปหมดแล้วว่าทำไปต้องบอกทางวนไปมาเช่นนี้ เกิดอะไรขึ้นหรือ... หรือว่าต้องการเล่นสนุกอะไรกันแน่ ผมและคณะจะปลอดภัยหรือเปล่า ผมก็ได้แต่สงสัย แต่ในความรู้สึกลึก ๆ ตอนนั้นคือ ความหวังโยคนยายบุญมาที่รอคอยความช่วยเหลือจากผม

เมื่อรถแล่นมาได้ซักระยะหนึ่งผมเหลือบไปเห็นหญิงวัยกลางคนท่าทางสุขภาพเรียบร้อยแต่งกายดูดี โบกมือให้แล้วรีบตรงมาที่รถอย่างลุกลี้ลุกลน ท่าทางเหมือนกับจะกลัวใครเห็น เธอรีบสาวเท้ามาแอบอยู่หน้ารถผมอย่างรวดเร็ว

“บ้านยายบุญมาอยู่ตรงโน้น” เธอพูดและชี้ไปยังกระท่อมหลังหนึ่งใกล้ต้นมะค่าซึ่งรถพยาบาลผ่านมาเมื่อสักครู่นี้เอง บ้านหลังที่เธอชี้ไปเป็นบ้านที่มีผู้คนจำนวนหนึ่งเดินเข้าออก ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ผมได้ถามหายายบุญมามาแล้วแต่ได้รับการปฏิเสธ เธอยังบอกอีกว่า

ฉันต้องรีบโทรให้มารับยายบุญมาและรีบตัดสายกลัวคนอื่นได้ยิน และสังเกตเห็นรถพยาบาลวนหลายรอบแล้ว”

เธอพูดทิ้งท้ายด้วยเสียงเบาเครือก่อนรีบเดินหนีไปให้พ้นจากรถ

ผมกล่าวขอบคุณและรีบตรงไปบ้านหลังที่เธอชี้ทันที ผมสงสัยในคำพูดนั้นแต่ผมไม่มีเวลาแล้วที่จะมาซักถามเหตุผลว่าทำไมถึงทำเช่นนั้น เพราะวัตถุประสงค์คือ ผมต้องหาบ้านยายบุญมาให้เจอแล้วรีบช่วยเหลือยายให้เร็วที่สุด

นี่คือสิ่งที่ผมควรจะทำในเวลานี้ ตอนนี้ผมไม่สนใจอะไรอีกแล้วเพราะกลัวเสียเวลารอไปอีก คุณยายบุญมาอาจมีอาการทรุดหนักกว่าเดิมอีกเป็นแน่

เมื่อรถเคลื่อนไปทางเข้าถึงปากทางบ้านคุณยาย รถไม่สามารถวิ่งเข้าถึงหน้าบ้านคุณยายได้ ต้องเดินเข้าไปอีกประมาณห้าสิบลเมตร ผมแบกกระเป๋า กู๊ซีพีสีแดงภายในบรรจุอุปกรณ์การแพทย์ครบครัน ผม โก้ และพีชัย วิ่งลงรถอย่างกระฉับกระเฉงมุ่งหน้าเข้าสู่บ้านคุณยาย ผมต้องยกมือมาปิดเหงื่อเป็นระยะ และมือหนึ่งก็พยุงกระเป๋าที่สะพายบนาน้ำหนักกระเป๋าใบนี้สามกิโลกรัม เห็นจะได้

โก้สะพายกระเป๋าปฐมพยาบาล พีชัยแบกกระดานรองหลังสี่ลัดม่ออ่อนไว้สำหรับยกเคลื่อนย้ายผู้ป่วย แต่ทุกคนก็ไม่ย่อท้อต่อแดดแรงแผดเผาและอุปกรณ์ที่แบกหามหนักเช่นนี้ ด้วยใจที่หมายมั่นที่จะช่วยเหลือคุณยายให้รอดพ้นจากความเจ็บป่วยวิกฤต โดยไม่รู้ว่าสิ่งที่จะเจอข้างหน้าเป็นผู้ป่วยเป็นอะไร

แต่ด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ และหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบชีวิตคนคนหนึ่ง ประกอบกับใจที่รักในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และแนวโน้มในสิ่งที่คาดหวังว่าต้องช่วยชีวิตยายให้จนได้ ทุกคนจึงลืมนำเอาเบื่อน่ายกับการสาละวนตามหายายเมื่อสักครู่ใหญ่ ๆ ที่ผ่านมา

ถนนทางเข้าบ้านคุณยายไม่สู้ดีนักมีฝุ่นไม้กรุงรังไปทั่วบริเวณ บ้านที่แกอาศัยอยู่เป็นกระท่อมเล็ก ๆ ซึ่งทำด้วยเศษไม้เก่า ๆ แกวลิ้นขึ้นท่อมหลังคาบ้าน หน้าบ้านมีหม้อสำหรับประกอบอาหารดำปี มีเศษอาหารแห้งกรัง กลิ่นบูดของเศษอาหารเก่า ๆ ที่แห้งเกรอะติดจาน

มีชาวบ้านจำนวนหนึ่งเข้าออก ทันทีที่ชาวบ้านเหล่านั้นเจอผมเดินเข้ามาพร้อมทีมสามคน ผมก็กล่าวทักทายชาวบ้านเหล่านั้นอย่างสุภาพโดยแสดงสีหน้าเป็นมิตรยิ้มที่มุมปาก ผู้ชายวัยกลางคนผู้หนึ่งเดินออกมาหาผมทันทีที่แกเดินออกมาผมตกตะลึงเล็กน้อยจึงไปที่หน้าชายผู้นั้นเพราะเป็นคนเดียวกันกับคนที่บอกทางผมตั้งแต่ว่างแล้วชายผู้นั้นพูดว่า

“ผมชื่อ กอบ เป็นผู้ใหญ่บ้านครับ ผมต้องขอโทษด้วยนะครับที่พยายามถ่วงเวลาคุณหมอเพื่อให้คุณยายได้หมดลมหายใจ พวกเราอยากให้

คุณยายได้ใช้ลมหายใจครั้งสุดท้ายอยู่ที่บ้านที่แกเคยอยู่เพราะถ้าคุณหมอนำ ยายไปโรงพยาบาล ถ้าคุณยายหมดลมหายใจที่โรงพยาบาล คุณยายจะกลับ เข้าบ้านไม่ได้ต้องนำไปไว้ที่วัดเพื่อสวดอภิธรรม ผมต้องขอโทษจริง ๆ ครับ”

ผู้ใหญ่กอบกล่าวด้วยน้ำเสียงเศร้าและสั่นไม่ยอมสบตาผมเลย ผมจึง ขออนุญาตเข้าไปดูคุณยายและรีบตรงเข้าประตูบ้านทันที สิ่งที่พบแทบไม่ ออยากเชื่อสายตา ร่างของยายแก่ ๆ คนหนึ่ง นอนแน่นิ่ง ไม่รู้สึกตัว พบร่อง รอยฟกช้ำเป็นเส้นยาว ลักษณะคงเกิดมาไม่นานนัก ตามแขนขาและลำตัว ข้าง ๆ ร่างที่แน่นิ่งไม่รู้สึกตัวนั้น พบเด็กตัวเล็ก ๆ สวมเสื้อผ้าขาดกระรุ่งกระริง กลิ่นเหม็นสาบ แก้มสองข้างมอมแมมเกรอะด้วยคราบน้ำมูก ผมสึด้าพันกัน ซี่ฟู นอนทับร่างไม่รู้สึกตัวของยายแก่ ๆ พร้อมหยอกล้อกับร่างที่ไร้การตอบ สนองนั้น

ผมเหลือบไปเห็นเท้าคุณยายเป็นแผลเน่าตั้งแต่ปลายเท้าซ้ายลามขึ้น มาถึงขาท่อนล่าง กลิ่นเหม็นมาก และสังเกตเห็นว่ามีหนอนสีขาวยาวจำนวนมาก ซอนไชในแผลเน่านั้น ผมตรงเข้าไปประเมินสัญญาณชีพคุณยายทันที พบว่า คุณยายยังหายใจปกติ ความดันโลหิตปกติ ชีพจรเต้นสม่ำเสมอ ตรวจเช็ค ระดับน้ำตาลในเลือด ปรากฏว่าต่ำมาก ผมจึงแจ้งอาการและแผนการรักษา ให้กับผู้ใหญ่กอบทราบ

แล้วผมก็ได้รับรู้เรื่องราวของคุณยายว่าอยู่กับหลานสาวสองคน โดย ลูกสาวไปทำงานที่ต่างจังหวัดหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว ยายมีฐานะยากจน หาเช้ากินค่ำ อดมื้อกินมื้อ เป็นแผลเบาหวานมานานแต่ไม่สามารถเดินทาง ไปล้างแผลได้เพราะสถานีอนามัยก็ไกลไม่มีค่าเดินทางไปรักษา การรักษาโรค เบาหวานจึงไม่ต่อเนื่อง

เมื่อเข้านี้ยายบอกว่ามีอาการวิงเวียน เพื่อนบ้านบอกให้แกไปโรง พยาบาลแต่แกบอกว่าเคยมีอาการแบบนี้บ่อย ๆ พักเดี๋ยวก็หาย จนกระทั่ง ผู้ใหญ่บ้านเดินมาดูแลอีกครั้งช่วงหลังเที่ยงพบว่า คุณยายมีอาการเหงื่อออก ตามตัว พุดเพื่อจำใครไม่ได้ และมีอาการกระตุกเป็นระยะ ๆ ชาวบ้านจึงได้

ตกลงกันว่าควรนำหมอธรรม มานั่งสมาธิดูเพราะลักษณะคล้ายผีผี

หลังจากนั่งสมาธิดูก็พบว่า เป็นผีเข้าสิงต้องการเข้าพิธีไล่วิญญาณผีออก หมอธรรมจึงใช้ว่านไฟซึ่งเป็นสมุนไพร ปลูกเสกซึ่งชาวบ้านเชื่อกันว่าผีผีได้ตีเข้าตามตัวคุณยายอยู่หลายครั้งแต่ผีก็ไม่ออกจากร่างคุณยายสักที หมอธรรมบอกว่าเจ้ากรรมนายเวรมารับเอายายไปแล้ว และควรปล่อยให้คุณยายไปสู่สุคติเกิด

“อย่าเอาแกไปเลยคุณหมอสงสารแก ยังไงแกก็ไม่กลับมาหรอก ให้แกหมดลมหายใจอยู่บ้านเถอะครับ”

ผู้ใหญ่กอบ กล่าวด้วยท่าทีสุภาพ น้ำเสียงอ่อนนวลและจริงจัง

ผมพิจารณาที่ร่างอันน่าเวทนาของคุณยายและเด็กน้อยผู้นำสงสารอีกครั้ง ผมก็นึกถึงแม่ของตนเองขึ้นมาจับจิต ถ้าร่างหญิงผู้นี้คือแม่ผมและเธอต้องตายไปโดยไม่สมควรตายผมจะรับได้ไหม ทนได้หรือเปล่า

ผมครุ่นคิดและตั้งคำถามในใจ สิ่งที่ผมเห็นข้างหน้าตอนนี้ กระตุ้นให้ผมตั้งใจและมุ่งมั่นว่ายายจะตายไม่ได้เพราะหลานยายอยู่ไม่ได้แน่ ๆ ถ้าไม่มียาย แล้วเด็กคนนี้จะทำอย่างไรต่อไป อนาคตเด็กคนนี้จะจะเป็นยังไง คุณยายมีสิทธิที่จะไม่ตาย คุณยายมีสิทธิที่จะกลับมาดูแลหลานของแกได้ แกมีโอกาสและเราควรให้สิทธิแกมิใช่หรือ

“ขอโอกาสให้ผมได้ลองช่วยคุณยายดูเถิดครับ ถ้าไม่ไหวจริง ๆ ผมจะไม่นำไปโรงพยาบาล”

ผมร้องขอด้วยท่าทีสุภาพนุ่มนวล นัยน์ตาวาววน พร้อมยกมือไหว้

ชาวบ้านเห็นผมร้องขอ จึงได้อนุญาตให้ช่วยทำการรักษาคุณยาย ผมเริ่มให้เกลือโคสซิดเข้าเส้นเลือด และให้น้ำเกลือหยดทางเส้นเลือด เวลาผ่านไปประมาณ 15 นาที คุณยายก็ยังไม่ฟื้นอีก สาเหตุคงมาจากระดับน้ำตาลในเลือดของยายต่ำมานาน ผมจึงโทรศัพท์ขอแผนการรักษาจากแพทย์ที่โรงพยาบาล แพทย์เวรสั่งให้เกลือโคสซิดเข้าเส้นเลือดอีกครั้ง ประมาณสิบนาที คุณยายเริ่มรู้สึกตัว หลานคุณยายยิ้มอย่างตื่นเต้นดีใจ

“ยายตื่นแล้วหรือคะ ทำไมนอนนานจัง”

หลานยายถามด้วยสีหน้าดีใจอย่างเห็นได้ชัด มือเล็กที่เปื้อนดิน ตีเบา ๆ ที่หน้าท้องยาย แต่คุณยายไม่ตอบเพราะยังสับสนกับสิ่งที่เกิดขึ้น ตรงหน้าจากผลของน้ำตาลในกระแสเลือดยังไม่สมดุล ผมจึงขออนุญาตชาวบ้านนำคุณยายส่งโรงพยาบาล คุณยายได้รับการส่งตัวพบศัลยแพทย์ที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดเพื่อรักษาแผล

ผมได้มีโอกาสผ่านทางบ้านคุณยาย วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใส อากาศเย็นสบายและได้แวะเยี่ยมคุณยายบุญมา เป็นครั้งแรกที่ได้พบคุณยายยิ้ม แม้จะเป็นรอยยิ้มของหญิงวัยชราที่แฝงด้วยริ้วรอยเหี่ยวย่นตามวัย ช่างเป็นรอยยิ้มที่สวยงามเหลือเกิน ผมมองคุณยาย สบสายตา สัมผัสได้ถึงความหวังและกำลังใจที่คุณยายพร้อมจะเผชิญและมีชีวิตอยู่ต่อไป

คุณยายนั่งอยู่หน้าบ้านพร้อมกับลูกสาว และหลานสาว สิ่งที่ผมสังเกตเห็นคือบ้านปูนชั้นเดียวขนาดพออยู่และดูท่าทางบ้านมั่นคงและน่าอยู่มาก คุณยายยิ้มทันทีที่พบผมเดินมา ยายยิ้มและร้องทักอย่างมีความสุข เมื่อยายพูดยายยิ้มไปด้วย แววดาไลส่องประกาย ผมถามคุณยายถึงความเป็นอยู่ และได้ทราบมาว่าได้รับการช่วยเหลือจากท่านนายอำเภอและองค์การบริหารส่วนตำบลที่ระดมชาวบ้านมาช่วยกันสร้างบ้าน นอกจากนี้ ยังได้รับเบี้ยและรถเข็นโยกผู้พิการอีกด้วย

ผมรู้สึกยินดีกับคุณยายและมีความสุขมาก รู้สึกขอบคุณท่านนายอำเภอและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ให้ความสนใจ และให้ความสำคัญในสิ่งที่ผมได้นำเสนอในที่ประชุม ในเวทีประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำเดือน ถึงความเป็นอยู่ของคุณยาย หลังจากที่ผมได้กลับจากการให้ความช่วยเหลือคุณยายในวันนั้น ☺

เกี่ยวกับผู้เขียน :

ปรีชา ชาดง ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาลบรบือ
จังหวัดมหาสารคาม

หาที่ผูกเงือก

ปาณิสรา ปิมแปง

แสงแดดเริ่มจ้าฉันกับน้องก้อย น้องแนน น้องจอย และน้องพล ซึ่งเป็นคนขับรถ ช่วยกันขนอุปกรณ์เครื่องมือทำฟันใส่รถตู้สีม่วงสดใส แต่ภายในช่างโกลโกลโกลันตี ปรากฏจากเบาะนั่งข้างหลัง แอร์รวมไปถึงวิทยุเทปติดรถ บางครั้งแตรสัญญาณไฟใช้ไม่ได้ เบรกไม่ค่อยดี ความเร็วจำกัดอยู่ที่ 40 กม./ชม.

บางส่วนของรถมีสีนิ่มขึ้นจนเขรอะและมุกร้อนตามสภาพอายุการใช้งานที่นานมาก ซึ่งได้รับตกทอดจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด แต่รถตู้สีม่วงคันนี้ก็เป็นพาหนะให้เราออกไปปฏิบัติงานละแวกใกล้ ๆ โรงพยาบาลเรื่อยมา

วันนี้ก็เช่นเดียวกันเจ้ารถโกลโกลโกลคันนี้ก็พาเรามายังสถานีตำรวจประจำอำเภอ ทันทีที่ก้าวขาลงจากรถฉันก็ได้ยินเสียงน้องจอยอุทานลั่น

“ป้าด...โธ่ !!!! ปี่ ปี่ มะเกี๋ยง สุกเหมาะขนาดเลย ไคอยากแต่ บี้ดเฮาเก็บมากินบ”

เสียงน้องจอยชักชวนฉันให้ลิ้มลองรสผลไม้ชนิดหนึ่งซึ่งภาษาพื้นบ้านทางภาคเหนือ เรียกว่า มะเกี๋ยง หรือภาษาที่เราใช้เรียกกันโดยทั่วไป ก็คือลูกหว้า นั่นเอง

“ไหนนะ” ฉันร้องถาม

“โน้นแน่ะ ๆ ต้นสูง ๆ บนหลังคาโนวัด” น้องจอยตอบพร้อมแขน

หน้าและขีมือขึ้นไปตามทิศทางที่บอก ฉันแหงนหน้าตามมือน้องจอย ทันทีที่สายตาดันกระทบเข้ากับลูกมะเกี๋ยงสีด้าอมม่วง ผิวมันวาว สุกอมอยู่เต็มต้น

ฉันใช้ลิ้นแตะเพดานบนในปาก และกลืนน้ำลายลงคอเมื่อนึกถึงรสชาติของมัน

“อืม เหมาะแก่ ๗ แต่ว่า... เฮาเก็บมะตอนบ่ บะเดี่ยวเฮาจะก้านก่อนน้อ”

ฉันเตือนน้องจอยให้ทำงานเสร็จก่อนแล้วค่อยเก็บกินในตอนพักกลางวัน

“เจ้า” น้องจอยตอบฉันพร้อมหลุบสายตาลงพื้นด้วยอาการผิดหวัง

ขณะที่ฉันกำลังวุ่นวายกับการเตรียมเครื่องมือทำฟัน สายตาของฉันก็เหลือบไปเห็น น้องหนิง พยาบาลวิชาชีพ นั่งอยู่ที่เก้าอี้ไม้สีด้าปะปนกับผู้คนมากมายที่มาติดต่อราชการ น้องหนิงมีท่าทางอดโรยคล้ายผ่านการอดนอนมาก่อน

“น้องหนิง มาทำอะไรจะ วันนี้ไม่ทำงานหรอ” ฉันเริ่มทัก

“หนูมาทำธุระจะพี่ เพิ่งลงเวรดึกเมื่อเช้า แล้วพวกพี่ละมาทำอะไรกันจ๊ะ” น้องหนิงตอบและย่นถามต่อ

“อ้อ พี่ ๗ มาทำฟันให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจ๊ะ”

...

ห้องกระจกเล็ก ๆ สถานีตำรวจติดกับรั้ววัด คือที่ที่เราใช้เป็นสถานที่ทำฟัน ในช่วงเวลาใกล้เที่ยง เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าประชุมเกือบทั้งหมดเหลือเพียงเวรยามและที่กำลังทำฟันอยู่ ขณะที่ฉันกำลังตั้งใจจดจ่ออยู่กับการอุดฟัน

ทันใดนั้น !! ฉันก็ได้ยินเสียงคล้ายกิ่งไม้หักตามด้วยเสียงของหนักตกจากที่สูง ดังต๊ับ !! ฉันหยุดชะงักทันทีและรีบลุกขึ้นหันหาที่มาของเสียงพร้อมกับเรียกน้องก้อย

“ก้อย ก้อย รีบไปดูซิ เสียงอะไร มีใครเป็นอะไรไหม”

ฉันหันกลับมาเพื่อจะทำฟันต่อ แต่ต้องชะงักอีกครั้งเมื่อเสียงน้องก้อย ตะโกนสวนมาอย่างร้อนรนระคนตกใจ

“พี่ ๆ ทำไงดี เด็กตกต้นไม้เกี้ยว เลือดท่วมหัว ออกปากออกจุมูก เต็มไปหมดเลย”

ใจฉันเต้นแรงตามเสียงน้องก้อย ในเสี้ยววินาทีนั้นฉันคิดว่ายังงั้นต้องช่วยเหลือเด็ก แต่ศักยภาพของฉัน แค่วันตาภิบาลคนหนึ่งที่ให้บริการรักษาเฉพาะในช่องปากเท่านั้น แล้วฉันจะช่วยอะไรเด็กได้บ้าง

“ใช่แล้ว น้องหญิงง” แวบหนึ่งที่ฉันนึกถึง ฉันจึงรีบบอกน้องก้อยไปด้วยน้ำเสียงร้อนรน

“ก้อย ๆ รีบตามน้องหญิง มาดูเด็กเร็ว เร็วเข้า” ฉันวางเครื่องมือพร้อมกับบอกยุติการทำฟันลงชั่วคราว แล้ววิ่งตามน้องก้อยและน้องหญิงไปติด ๆ

โอ้ คุณพระช่วย ! ภาพที่ฉันเห็นตรงหน้า ใจฉันแทบหยุดเต้น

โอ้... เด็กเอ๋ยเด็กน้อย !! นำเวทนาเหลือเกิน เด็กผู้ชายอายุประมาณ 10 ปี รุนราวครวรเดียวกับลูกฉัน รูปร่างผอม นอนปะปนอยู่กับกิ่งไม้หัก ลูกมะเกี้ยวเล็ก ๆ กระจัดกระจาย เลือดแดงฉานไหลนองเต็มพื้น เด็กนอนแน่นิ่งไม่ไหวติง ผิวกายซีดเซียว มีเลือดออกที่ศีรษะ จมูกปากอย่างไม่ขาดสาย ตาสองข้างปริศคล้ายจะปิด หายใจเป็นเฮือก ๆ ทำให้ฉันคิดถึงลูกขึ้นมาจับใจ

“ถ้าเด็กคนนี้เป็นลูกฉันล่ะ... ไม่ ไม่ เด็กคนนี้จะต้องไม่เป็นอะไร” ฉันรำร้องอยู่ในใจ

ขณะนั้นน้องหญิงจับชีพจรและประคองศีรษะเด็กเพื่อให้หายใจสะดวก หัวใจฉันเต้นแรงอีกครั้ง แรงบันดาลใจจากโถงเข้ามาอย่างมากมายว่าต้องช่วยเด็กคนนี้ให้ได้ ฉันรีบถามน้องหญิงอย่างร้อนรน

“หญิง ทำอะไรต่อ รีบบอกพี่มาเร็วเข้า เด็กแย่แล้ว”

“พี่เรียกรถโรงพยาบาล รถตำรวจก็ได้ หาไม้กระดานรองหลังให้หนูเร็ว”

น้องหนึ่งออกคำสั่งรัวเป็นชุด ฉันรีบมองหาไม้กระดานพร้อมตะโกนบอกต่อ

ในขณะที่คนอื่น ๆ ยืนนิ่งตกตะลึงทำอะไรไม่ถูก

“พล พล โทร. เรียกรถโรงพยาบาล รถตำรวจก็ได้ ด่วนเลย เร็ว ๆ เข้า”

“ไม้กระดาน ๆ อยู่ไหน เร็ว ๆ ซ้ายไม่มี ขวาไม่มี ใครก็ได้ช่วยฉันที...”

ขณะที่ฉันเริ่มกระวนกระวายทำอะไรไม่ถูก พลันสายตาฉันก็เหลือบไปเห็นโต๊ะตัวหนึ่งที่มีแผ่นกระดานตีตะปูไว้อย่างแน่นหนา ฉันออกแรงดึงพร้อมกระชากมันสุดแรง มันติดมือฉันมาอย่างง่ายดาย โดยไม่รู้ว่าฉันเอาแรงมาจากไหน ทำให้ฉันนึกถึงคนแบกตู้เย็นหนีออกมาจากเหตุการณ์ไฟไหม้ ฉันรีบวิ่งถือกลับมา พร้อมกับที่พ่อของเด็กวิ่งมาถึงตัวลูก ฉันกลืนน้ำลายลำบาก เหมือนมีก้อนอะไรมาจุกที่ลำคอกับภาพที่ฉันเห็น

ความรักของพ่อช่างยิ่งใหญ่เหลือเกิน พ่อเด็กรีบคุกเข่าข้างตัวลูกมือประคองศีรษะพร้อมก้มหัวลงใช้ปากดูดเลือดเสมหะเศษขยะเกี้ยวที่ทะเลักออกมาจากปากและจมูกของลูกสลบกับร้องให้ด้วยเสียงอันดัง

“ฟลุค ๆ ฟลุคลูกพ่อ ไร๋ ตีน ๆ ตีนลูก อย่านหลับ ๆ ฮือ ๆ ฮือ ๆ”

ภาพผู้ชายคนหนึ่งร้องไห้เหมือนถูกพรากของรักไป แต่กลับไม่มีน้ำตาไหลออกมาเลย แต่ฉันกลับรู้สึกได้ถึงน้ำใจ ๆ ที่กำลังคลออยู่กับขอบตาของตัวเอง ทำให้มีพลังที่จะต่อสู้กับอุปสรรคข้างหน้าได้อย่างไม่ย่อท้อ ฉันกับน้องหนึ่งช่วยกันใช้ไม้กระดานรองหลังน้องฟลุค ปากก็ตะโกนถามอย่างเร่งรีบ

“รถได้หรือยัง ถึงไหนแล้ว ว่าไง เร็ว ๆ เข้า”

“รถโรงพยาบาลกำลังตามคนขับอยู่ รถสายตำรวจก็อยู่ไกล รอหน่อยพี่”

น้องพลวิ่งตะโกนบอกมาจากหน้าสถานีตำรวจ ฉันตัดสินใจทันที พร้อมตะโกนสั่ง

“พล พล เอารถสีม่วงเราออกมาเร็ว รอไม่ได้แล้ว เร็ว ๆ”

เสียงรถตู้ตุงกระหึ่มมาด้วยความเร็วยังลานวัด พวกเรารีบนำน้องพลุดขึ้นรถอย่างรวดเร็ว พร้อมกันนั้นฉันได้ร้องบอกคนขับ

“พล เหยียบรถให้ถึงโรงพยาบาลเร็วที่สุด”

“บรีน... ๆ ๆ...” เสียงเครื่องยนต์เก่า ๆ ที่ถูกเร่งเครื่องอย่างแรง ไม่ได้ทำให้ฉันคลายใจลงได้เลย

ขณะที่ตาน้องพลุดปิดลง เลือดเสมหะเศษมะเกี๋ยงก็ย้งออกจากปากและจมูกตลอดเวลา พ่อน้องพลุดทั้งพำร็องสลับกับใช้ปากดูดเลือดให้ลูกตลอดเวลาเช่นกัน น้ำตาฉันคลอเต็มเบ้า และภาวนาอยู่ในใจ ขอให้เด็กมีชีวิตรอดเถอะนะ ฉันต้องส่งดั่งอีกครั้งเมื่อได้ยินเสียงน้องหนึ่งร้องบอก

“พ่อ พ่อ ไม่เป็นไรนะ เดียวก็ถึงมือหมอแล้ว ระวังคอกูกุน้อย”

พร้อมกันนั้นก็ร้องบอกฉันต่อ “พี่ ๆ คุณเด็กก็ จับชีพจรด้วย หนูจะโทรบอกโรงพยาบาลเตรียมเครื่องช่วยหายใจให้พร้อม”

ฉันรีบทำตามคำสั่งแล้วตอบน้องหนึ่งทันที “จ๊ะ จ๊ะ ชีพจรเต้นดี หายใจดีอยู่”

รถเริ่มแล่นเข้าสู่ย่านชุมชนหน้าตลาด ฉันยกตัวขึ้นมองไปข้างหน้า มีคนพลุกพล่านและสัญจรไปมา ฉันเริ่มกลัวสิ่งใหม่ที่จะเข้ามา รถสภาพไม่ดีที่ล้ำคัญ เบรกไม่ค่อยดี โอ !! ไม่นะ !! อุบัติเหตุซ้ำสองจะไม่เกิดขึ้นและจะต้องไม่มีอะไรมาขวางการมีชีวิตรอดของเด็กคนนี้ ฉันต้องทำอะไรสักอย่าง ! โดยไม่รี้งรอ

ฉันก้าวข้ามหลังพ่อเด็ก มือคว้าได้ถุงพลาสติก ปากก็ร้องบอกน้องหนึ่ง

“หนึ่ง คุณเด็กดี ๆ นะ พี่จะไปโบกรถ”

“จ๊ะ จ๊ะ พี่” น้องหนึ่งร้องตอบ

ฉันก้าวข้ามและลอดตัวไปยังเบาะด้านหน้าข้างคนขับอีกครั้งแล้วโผล่ศีรษะออกนอกหน้าต่างรถ พร้อมโบกสะบัดถุงพลาสติกไปมา ปากก็ร้องตะโกนสุดเสียงให้ดังที่สุดเท่าที่จะทำได้

“หลีกทางหน่อยค่ะ ขอทางหน่อยค่ะ หลีกหน่อย หลบหน่อย เร็ว ๆ”
รถสองข้างทางที่มองเห็นฉันมาแต่ไกลรีบหลบและหลีกทางให้ แต่สิ่งที่ฉันไม่
อยากให้มันเกิด มันกำลังจะเกิดขึ้น รถที่กำลังห้อยตะปิงอย่างสุดขีด อีก 300
เมตร จะถึงโรงพยาบาลซึ่งมีสี่แยกตัดผ่านอยู่

มีหญิงชรารูปร่างผอมสวมผ้าถุงบ้านจักรยาน ที่ฉันมองเห็นมาแต่ไกล
แต่สิ่งที่น่ากลัวไปกว่านั้นหญิงชรากำลังปั่นจักรยานอยู่กลางถนนเลี้ยวไปเลี้ยว
มา และกำลังจะเลี้ยวขวาทิศทางที่รถเรากำลังจะแซง ฉันลดตัวลงจากหน้าต่าง
ทันทีมือกำถุงพลาสติกแน่นกว่าเดิม เท้าขวาเหยียบและกดลงที่พื้นรถอย่างสุด
แรง ประหนึ่งว่า ฉันเป็นคนขับรถเอง พร้อมกันนั้นฉันได้ร้องออกไปทันที

“พล ระวัง ! เบรก” เขี่ยด... เสียงล้อรถดกกับถนนซึ่งถูกบังคับให้
หยุดทันที

ทำให้ฉันต้องรีบหลับตาและเบือนหน้าหนีโดยอัตโนมัติ เพื่อไม่อยากจะ
ให้เห็นสิ่งที่จะเกิดอยู่ตรงหน้า

“ยาย ยาย หลบรถ เร็ว เร็ว” ฉันค่อย ๆ ลืมตาเมื่อได้ยินเสียงน้อง
พลร้องบอก รถเรากับรถยายจอดสนิทติดกันแต่ไม่มีใครเป็นอะไร ยายยืนจับ
จักรยานเบิกตามองรถเราด้วยความตื่นตระหนกกระคนสงสัยแต่ก็รีบจูงจักรยาน
หลบเข้าข้างทางโดยเร็ว ฉันรีบหันหลังกลับมาข้างหลัง และร้องถาม

“หนึ่ง หนึ่ง เป็นไงมั่ง”

“ไม่เป็นไรพี่ แต่เด็กหายใจซ้าลง ไปต่อเลยพี่ เร็ว ๆ เลย” รถถูก
เร่งเครื่องส่งอีกครั้ง

ที่ห้องฉุกเฉินที่มแพทย์พยาบาลเพื่อนร่วมงานของฉันต่างพากัน
ช่วยเหลือน้องพลทุกอย่างเต็มที่ น้องพลถูกส่งตัวไปรักษาต่อยังโรงพยาบาล
จังหวัด ยังมีความวิตกกังวลอยู่ในใจฉันมากมาย

น้องพลจะเป็นเจ้าชายนิทราไหม....

น้องพลจะมมีโอกาสกลับมาวิ่งเล่นกับเพื่อน กลับมาเรียนหนังสือกับ
คุณครูของเขาไหม...

ที่สำคัญพ่อที่รักและห่วงใยลูกเกินกว่าจะบรรยายนี้ จะมีโอกาสได้โอบกอดชื่นชมลูกคนนี้อีกไหม...

น้องพลุด... พี่ได้ทำหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ และอย่างเต็มหัวใจของทันตภิบาลคนหนึ่ง ที่ฟังจะกระทำได้ ฉันภาวนาในใจ ให้น้องมีชีวิตกลับมาอยู่ร่วมกับครอบครัวอีกครั้งเถอะนะ

รสชาติของมี้อกลางวันมันช่างจืดชืดสิ้นดีสำหรับฉัน บรรยากาศการทำงานในภาคบ่ายเงียบเหงาอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ทุกคนรู้สึกสลดหดหู่ และไม่มีใครเอ่ยถึง มะเกียง อีกเลย

...

ทันทีที่ฉันกลับมาถึงโรงพยาบาล ฉันรู้สึกเศร้าเพิ่มขึ้นอีก เมื่อได้ฟังเรื่องเล่าระหว่างการนำน้องพลุดส่งโรงพยาบาลจังหวัด 70 กว่ากิโลเมตร จากโรงพยาบาลของฉันถึงตัวจังหวัด น้องพยาบาลทุกคนที่ไปส่งน้ำตาไหลตื่นตันใจกับภาพความรักที่พอมิต่อลูก น้องพลุดยังอาเจียนออกมาตลอดเวลา สายยางดูดน้ำลายดูดไม่ทัน พ่อต้องใช้ปากช่วยดูดสลับกันไปตลอดเวลา

ช่วงหนึ่งน้องพลุดมีอาการน่าเป็นห่วงมาก หยุดหายใจไปชั่วขณะ เกือบจะต้องแวะขอความช่วยเหลือฉุกเฉินยังโรงพยาบาลทางผ่านก่อนจะไปถึงโรงพยาบาลจังหวัด ฉันกลับบ้านด้วยความสลดหดหู่ ในใจยังจำวุ่นด้วยความกังวลถึงน้องพลุดตลอดเวลา

ไม่ถึงสามวันต่อมา คำภาวนาของฉันเป็นจริงหรือนี่ พี่หลังพายุฝนช่างงดงามสำหรับฉันเหลือเกิน เมื่อฉันได้ทราบข่าวว่า น้องพลุดอาการดีขึ้นเป็นลำดับ เริ่มรู้สึกตัวแล้ว ขณะนี้รอรับการผ่าตัดสมองอยู่

...

ผ่านไปเกือบ 2 อาทิตย์ ขณะที่ฉันกำลังเก็บเอกสารเข้าแฟ้มอยู่ ฉันได้ยินเสียงของน้องนิตตะโกนเรียกด้วยความตื่นเต้นดังมาแต่ไกล

“พี่ ๆ เร็ว เร็ว ไปดูเด็กที่ตกต้นไม้เกียง... ดีแล้ว มาทำกายภาพบำบัดที่แพทย์แผนไทยนะ” ฉันเบิกตา หัวใจเต้นแรง เต็มไปด้วยความยินดี ฉัน

รีบวางมือจากเอกสาร ขานตอบพร้อมชักชวนน้องก้อยและน้องจอย

“เหร้อ ! เด็กเป็นไฉน มั่ง เดินได้ไหม เร็ว เร็ว พวกเราไปดูกัน” โดยไม่รอคำตอบฉันสาวเท้าไปตามระเบียบทางเดินสีม่วงสดใสหลังคาสีเขียวงามตา ต้นไม้ข้างระเบียบดูจะยินดีไปกับฉัน ต่างชูกิ่งก้านใบปะทะกับสายลมเบา ๆ ทำให้ฉันสุขใจยิ่งนัก

เมื่อถึงประตู เท้าฉันกลับชะงักลง น้องก้อย และน้องจอย เดินผ่านหน้าฉันไป ฉันกลัว... กลัวว่า น้องฟลุคจะไม่ปกติ

ฉันค่อย ๆ สอดสายตาและก้าวเท้าช้า ๆ เข้าไปในห้องฟื้นฟูสภาพพื้นกระเบื้องเย็นตา ผ้า màn สีฟ้าสดใส รับกับผ้าปูเตียงสีเขียวสดชื่น อ่า... ฉันยิ้มละไมที่มุมปากอย่างมีความสุข กับภาพที่เห็น...

แม่น้องฟลุคกำลังใช้นิ้ววนบริเวณหางตาทั้ง 2 ข้างของน้องฟลุคอย่างทะนุถนอม น้องฟลุค ศีรษะผ่านการโกนมีร่องรอยการเย็บแผลและมีผ้าก๊อชสีขาวปิดบางส่วนไว้ ตาซ้ายเฉียงมาด้านขวาเล็กน้อย ที่ลำคอมีท่อเล็ก ๆ ที่แพทย์ใส่เอาไว้สำหรับช่วยให้น้องฟลุคหายใจสะดวกขึ้น

แม่น้องฟลุคหันมายิ้มให้กับฉัน ฉันรู้สึกได้กับรอยยิ้มที่แม่น้องฟลุคส่งมาให้ฉัน มันเติมเต็มหัวใจไปหมด จนฉันต้องยกมือขึ้นสัมผัสมือแม่น้องฟลุคและบีบเบา ๆ เพื่อส่งผ่านความรู้สึกซึ่งกันและกัน พวกเรายิ้มกว้างอีกครั้งเมื่อน้องฟลุคส่งเสียงตอบออกมาอย่างชัดเจนเมื่อมีคนถามชื่อ

“ผม น้องฟลุคครับ”

น้องฟลุคต้องลาหยุดเรียนในขณะเดียวกันแม่ต้องหยุดทำงานเพื่อดูแลลูก พ่อต้องทำงานซ่อมรถต่อไป เกือบสามเดือนที่แม่ต้องพาน้องฟลุคมาล้างแผลที่โรงพยาบาล ทำกายภาพบำบัดดวงตาให้ลูกที่บ้านทุกวัน น้องฟลุคอาการดีขึ้นตามลำดับแผลที่ศีรษะและลำคอหายสนิทแต่ยังมีร่องรอยแผลเป็นปรากฏอยู่ ส่วนดวงตาข้างซ้ายก็ยังเฉียงเล็กน้อย

มันช่างเป็นพลังความรักที่ยิ่งใหญ่เหลือเกิน หรือคือปาฏิหาริย์ ฉันเฝ้าบอกและถามตัวเองอยู่เสมอเกี่ยวกับการมีชีวิตรอดของน้องฟลุค มีโอกาสได้มีชีวิต

อยู่กับครอบครัวอีกครั้ง พ่อแม่ได้มีโอกาสโอบกอดชื่นชมลูกด้วยความรักอีกครั้ง

น้องฟลุคกลับมาหยอกล้อกับน้องสาวตัวเล็ก ๆ ของเขาเช่นเดิม เรียนหนังสือ และวิ่งเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ตามปกติ รอยยิ้มและดวงตาของแม่ น้องฟลุคเปล่งประกายส่งมาขอบคุณฉัน บ่งบอกถึงความสุขใจ

แต่คุณแม่รู้ไหม... ฉันกลับสุขใจยิ่งกว่า

มันเปรียบเสมือนน้ำทิพย์ที่หลั่งมาเป็นกำลังใจ เป็นพลังให้ฉันได้ทำหน้าที่ต่อไป สวรรค์ได้ให้โอกาสที่พิเศษสุดในชีวิตของฉันจริง ๆ ให้ฉันได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกันในตำแหน่งหน้าที่ทันตภิบาลคนหนึ่งขององค์กร แม้ว่าจะเป็นบุคลากรระดับปลายแถวก็ตาม แต่ฉันก็ภูมิใจในคุณค่าของตัวเอง

“แม้มิได้เป็นชาмуไร ก็จงภูมิใจที่ได้เป็นสมุนเขา

ไม่ว่าเราจะเป็นอะไรจงพอใจ และเป็นให้ดีที่สุด” ☺

เกี่ยวกับผู้เขียน :

ปาณิสรา ปิมแปง ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาล
จังหวัดพะเยา

อยู่... เพื่อใคร

รวิวรรณ ศรีสุชาติ

ตะวันโพล้เพล้ ระบายสีส้ม เหลืองบาดตา แต่งแต้มฝันฟ้ามัวซัว
ที่ความมืดสลัวกำลังค่อย ๆ คืบคลาน ฉันซึ่งจักรยานอย่างอ้อยอิ่งไปบนถนน
แคบ ๆ ที่ขรุขระจากการใช้งานอย่างยาวนานของพาหนะนานาชนิด สายตา
เหลือบมองแมงไม้ บ้านช่องที่คุ้นตา เจ้าแมงน้อยที่วิ่งเล่นไล่จับกัน รวมทั้ง
สุนัขตัวจิ๋วที่พยายามโผล่หน้าจากซีกทรงประตูบ้าน ส่งเสียงเห่าคนผ่านไปมา
ฉันอมยิ้ม ทักทายทุกสิ่ง

หัวหนึ่งของความคิดคำนึง เมื่อ 6 เดือนก่อนนี้เอง บนเส้นทาง
เดียวกันนี้ ฉันเคยขี่จักรยานไป ร้องไห้ไป เมื่อนึกถึงบ้านที่ว่างเปล่า ณ ปลายทาง

“จิตใจฉันดีขึ้น ตั้งแต่เมื่อใดนะ” ฉันคิดถามตัวเอง แล้วภาพของ
“บ้านน้อย” ก็ปรากฏแจ่มชัดขึ้น

...

เราพบกันครั้งแรก ในห้องสี่เหลี่ยมแคบ ๆ ซึ่งเป็นห้องให้คำปรึกษา
ของโรงพยาบาล บ้านน้อยเป็นหญิงอายุ 50 ปีเศษ ตัวเล็ก ผอมบาง
ผิวสองสี ผมยาวที่มีผมหยอกขาวแซมประปรายรวบไว้อย่างไม่เรียบร้อยนัก
ใบหน้าเล็ก ๆ ที่มีริ้วรอยของความชรา และปิ่นดำจากผ้าที่แก้มทั้งสองข้าง
สะท้อนถึงชีวิตที่ทำงานกลางแดด

บ้านน้อย ถูกส่งมาพบฉัน เนื่องจากกินยาเกินขนาดเพื่อพยายามฆ่าตัวตาย โชคดีที่มีคนมาพบเข้าและพาบ้านน้อยส่งโรงพยาบาลใกล้บ้านได้ทันเวลา บ้านน้อยจึงไม่ได้รับผลรุนแรงจากการพยายามฆ่าตัวตายครั้งนั้น เมื่อได้รับการดูแลทางร่างกายแล้ว แพทย์ผู้รักษาก็ไม่ได้นั่งนอนใจ ที่จะส่งต่อบ้านน้อยมารับการบำบัดด้านจิตใจจากโรงพยาบาลจิตเวช เพื่อป้องกันการพยายามฆ่าตัวตายซ้ำอีก

เป็นนักสังคมสงเคราะห์ของโรงพยาบาลจิตเวช และเพิ่งผ่านการอบรมหลักสูตรการให้การปรึกษาผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายมาหยก ๆ จึงไม่อาจปฏิเสธหน้าที่ในการให้การปรึกษาการเจ็บป่วยกรณีอย่างบ้านน้อยได้ แม้ว่าส่วนลึกในใจขณะนั้น จิตใจฉันช่างซีมเซา ไร้ชีวิตชีวา ไม่แจ่มใสนี้ เริ่มต้นเมื่อสองปีก่อนหลังการสูญเสียพ่อที่รัก ฉันก็ไม่เหลือใครที่ใกล้ชิดพอจะเรียกได้ว่าเป็นครอบครัวของฉันอย่างแท้จริง ฉันอยู่ลำพังในบ้านที่กรุงเทพฯ เกือบสองปี ก่อนที่จะตัดสินใจย้ายมาทำงานที่โรงพยาบาลจิตเวชในต่างจังหวัดแห่งนี้ ซึ่งบรรยากาศแปลกใหม่ของชนบทก็ช่วยให้ฉันกระชุ่มกระชวยขึ้นมาได้บ้าง

แต่ทว่าในขณะที่ฉันอยู่ตามลำพัง ความโหวงเหวงในใจก็มักจะแทรกตัวเข้ามาเสมอ และดูเหมือนว่าความรู้สึกนี้จะยิ่งรุนแรงขึ้นในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ที่ฉันต้องกลับไปดูแลบ้านที่กรุงเทพฯ

ขณะที่ซีจรรย์านเข้าบ้าน ฉันปล่อยให้ น้ำตารินไหล พร้อมกับคำถามที่มักจะผุดขึ้นในใจเสมอว่า “ฉันจะอยู่ไปเพื่อใคร”

ในการพูดคุยกันครั้งแรกนั้น ฉันรับรู้ได้ถึงความท้อแท้ ความเหงา และความรู้สึกโดดเดี่ยวที่เกาะกุมใจบ้านน้อย จากสีหน้าที่หม่นหมอง แหวดตาที่ไร้ความชุ่มชื้น และคำพูดแผ่วเบาว่า

ป่าไม้รู้จะอยู่ไปทำไม ใคร ๆ ก็ทิ้งป่าไปหมด”

บ้านน้อยได้เล่าชีวิตที่ผ่านมา ให้ฟังว่าบ้านน้อยมีอาชีพทำนา และรับจ้างทั่วไป เดิมชีวิตความเป็นอยู่ก็ไม่ลำบากนัก เพราะบ้านน้อยพอมีที่นาทำกิน

ของตัวเอง ประกอบกับความขยันขันแข็งในการทำงาน รู้จักอดออม ป่าน้อย จึงพอมีเงินไว้ใช้สอย ส่งเสียลูกชายคนเดียวจนเรียนจบ ปวส. และยังมีเงินส่วนหนึ่งเก็บออมไว้ใช้จ่ายเมื่อเด็กร้อน

ความทุกข์ใจของป่าน้อยเริ่มก่อตัวมานับสิบปี เริ่มจากสามีไปติดผู้หญิงใหม่ ป่าน้อยทนไม่ได้ จึงเป็นฝ่ายขอเลิกรา สามีจึงแยกจากป่าน้อยไปอยู่กับภรรยาใหม่ ส่วนลูกชายคนเดียว ก็ไปทำงานที่กรุงเทพฯ และค่อย ๆ ห่างจากบ้านไป นาน ๆ ครั้งที่กลับมาเยี่ยมแม่ ก็มักจะมีแต่เรื่องมาขอรบกวนเงินทองจากแม่

ขณะที่ป่าน้อยก็เริ่มมีโรคภัยมาเยี่ยมเยือน ไม่ว่าจะเป็นอาการปวดเมื่อยจากการทำงาน รวมทั้งโรคเบาหวานที่แม้ว่าไม่มีอาการรุนแรงนัก ก็ส่งผลให้ทำงานหนักแบบเดิมไม่ได้ ต้องเอาเงินที่อดออมมาใช้จ่ายจนหมด

แต่สิ่งที่เป็นความทุกข์ยิ่งกว่าการเจ็บป่วยทางกายและการขาดเงินทอง ก็คือ ความเหงาในใจ จากการขาดความรักของคนรอบข้าง ซึ่งแม้ว่าฉันจะพยายามช่วยป่าน้อย โดยให้ป่าน้อยมองหาวามีใครสักคนที่มีความหมายเพียงพอให้ป่าน้อยนึกถึงและอยากมีชีวิตอยู่ ป่าน้อยก็หาไม่พบ

บนหนทางที่เดียวดายและมีดมืด การรู้ว่ามีแสงสว่างจากใครสักคน จุดประกายขึ้นมา แม้จะเป็นเพียงแสงเทียนดวงน้อยจากคนแปลกหน้า ก็อาจทำให้รู้สึกอบอุ่นใจขึ้น และพร้อมที่จะก้าวเดินต่อไป ในเวลานั้น ฉันจึงได้แต่เพียงปลอบโยนป่าน้อยด้วยใจของฉัน

“ป่าน้อยคะ ถ้าป่าน้อยคิดว่าชีวิตไม่มีใครจริง ๆ อยากให้ป่าน้อยคิดว่ายังมีหนูที่ห่วงใยป่าน้อย หนูคงเสียใจมากถ้าป่าน้อยทำร้ายตัวเองอีก ถ้าป่าน้อยกลัวใจอะไร ป่าน้อยมาคุยกับหนูได้ทุกเวลานะคะ”

กล่าวกับป่าน้อยด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล ขณะที่เอื้อมมือไปสัมผัสมือของป่าน้อยเบา ๆ

ป่าน้อยสบตาฉันนิ่ง ภายได้สีหน้าและแววตาที่เศร้าสร้อยนั้น ฉันเห็นประกายในแววตาแวบหนึ่งตามมาด้วยน้ำใจ ๆ คลอตา ฉันไม่รือรือที่จะล่าทัพ

อีกครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าบ้านน้อยรับรู้ความรู้สึกของฉัน

“บ้านน้อย รับประทานได้ไหมคะว่าจะไม่คิดสั้นอีก หรือถ้าเกิดความคิดขึ้นมาอีก อย่างน้อยก็ให้มาหาหนู”

คราวนี้ บ้านน้อยผงกหัวตอบรับ ด้วยสีหน้าที่คล้ายเศร้ากว่าตอนแรก การสนทนาของเราจึงจบลง ฉันบอกตัวเองว่า

“ไม่ว่าต่อไปจะเป็นอย่างไร วันนี้เราได้พยายามทำสิ่งที่ดีที่สุดในการช่วยเหลือคนคนหนึ่งแล้ว”

วันรุ่งขึ้น ฉันพอมีเวลาร่างช่วงบ่าย จึงเกิดความคิดว่าควรใช้เวลาไปเยี่ยมบ้านบ้านน้อย ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากโรงพยาบาลเท่าไรนัก การเยี่ยมบ้าน น่าจะทำให้ฉันรู้จักบ้านน้อยมากขึ้น

แล้วฉันก็พบว่าที่หมายของฉัน เป็นบ้านไม้หลังเล็กแข็งแรงพอสมควร บ้านนั้นยกพื้น ใต้ถุนสูง แบบเดียวกับบ้านในชนบทที่เราเห็นกันชินตา บริเวณใต้ถุนบ้าน มีข้าวของเครื่องใช้ที่จัดวางอย่างสะอาดเรียบร้อย แต่ทว่าบ้านนั้นช่างดูสงบเงียบ ไร้ผู้คน

ฉันตะโกนเรียก “บ้านน้อย ๆ” หลายครั้ง ก็ไม่มีเสียงใด ๆ ตอบมา จึงตัดสินใจเดินสำรวจจะแวกบ้านใกล้ ๆ เผื่อว่าจะพบคนรู้จักบ้านน้อยที่สามารถให้ข้อมูลที่ประโยชน์กับฉันได้บ้าง ฉันหยุดที่บ้านหลังหนึ่ง ซึ่งมีสตรีในวัยสูงอายุ และสาวใหญ่ประมาณ 5 คน นั่งล้อมวงคุยกันอยู่

เมื่อฉันแนะนำตัวและบอกวัตถุประสงค์ในการมาเยี่ยมเยียนของฉัน ทุกคนยิ้มแย้มต้อนรับฉันด้วยดี มีบางคนรีบให้ข้อมูลที่ “วันนี้บ้านน้อยไม่อยู่ จะไม่รู้เหมือนกันว่าไปไหน”

หญิงสูงวัยคนหนึ่ง ซึ่งฉันได้ยินคนอื่นเรียกว่า “ป้าพิน” ได้เชิญชวนให้ฉันนั่งที่เก้าอี้ว่างตัวหนึ่ง ในขณะที่คนอื่น ๆ ยังคงนั่งล้อมวง และแสดงท่าทีสนใจที่จะพูดคุยด้วย ฉันเริ่มทำความรู้จักกับทุกคน จึงได้รู้ว่าในวงสนทนา นี้ มีป้าพิน และสาวใหญ่อีกคนเป็นญาติห่าง ๆ ของบ้านน้อย ส่วนอีกสามคน เป็นเพื่อนบ้าน

“บ้านน้อยนะคิดมากไปเอง ก็ไม่เห็นมีเรื่องอะไรมากมาย ถึงกับต้องคิด
สั้น คนอื่นที่เขาแย้งว่านี่เขายังไม่คิดสั้น”

ป้าพินเอ่ยขึ้น เมื่อฉันถามขึ้นก่อนว่า “มีใครทราบไหมคะว่า บ้านน้อย
มีปัญหาอะไร จึงคิดสั้น”

คำพูดบ่นนี้ สะท้อนลึกในใจฉันนัก

“การตัดสินใจจบชีวิตของใครคนหนึ่งนั้น อาจเกิดขึ้นด้วยเหตุปัจจัยที่
อาจดูไร้เหตุผลเพียงพอ เมื่อเรามองเขาอย่างผิวเผิน”

ฉันนึกถึงวันก่อน เมื่อฉันถามบ้านน้อยว่า “เวลามีทุกข์ใจ บ้านน้อยปรึกษา
ใครได้บ้างคะ”

บ้านน้อยตอบว่า “พอป้าจะปรึกษาใคร ก็ไม่มีใครฟัง มีแต่คนบอกว่า
อย่าคิดมาก คิดไปทำไม เรื่องแค่นี้”

ฉันเริ่มเข้าใจบ้านน้อยมากขึ้นว่า นอกจากบ้านน้อยจะท้อแท้ใจจากชีวิต
ที่ไม่สมหวังแล้ว บ้านน้อยยังจมจ่อมกับความเหงาที่บาดลึกยิ่งขึ้น เพราะไม่มี
ใครที่จะอดทนและใส่ใจรับฟังความทุกข์ใจนั้น

ฉันได้ช่วยเหลือบ้านน้อยอีกครั้ง โดยตั้งใจให้ทุกคนเห็นว่า ทุกคนสามารถ
ช่วยเหลือบ้านน้อยได้ โดยการให้ความใส่ใจ ตามได้ทุกข์สุข รู้จักรับฟังบ้านน้อย
และชักชวนบ้านน้อยทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ฉันรับรู้ว่าคุณคนได้ยื่นคำพูด
ของฉันจากสีหน้าที่เปี่ยมด้วยรอยยิ้มอย่างเต็มใจที่จะช่วยเหลือ

...

บ้านน้อยมาหาฉันอีกครั้งในสามวันต่อมา สีหน้าบ้านน้อยดูแจ่มใสขึ้น
บ้านน้อยกล่าวขอบคุณฉันที่ไปเยี่ยมบ้านของเธอ และแล้วอยู่ ๆ บ้านน้อยก็เริ่ม
นั่งเงิบ สายตาจับจ้องหน้าฉันเหมือนกำลังครุ่นคิดอะไรสักอย่างเกี่ยวกับตัว
ฉัน

เริ่มระแวง คิดในใจว่า ‘นี่เราไปทำอะไรที่ทำให้บ้านน้อยไม่ชอบหรือเปล่า
นะ... ถึงได้จ้องหน้าเรา จ้องเอา ๆ อย่างนั้น’

ความเงิบเกิดขึ้นอดีตใจหนึ่ง ก่อนที่บ้านน้อย เอ่ยด้วยน้ำเสียงค่อย ๆ ว่า

“คุณช่วยอะไรป่าสักอย่างได้ไหม”

ฉันคิดในใจด้วยความวิตก

‘จะมีอะไรหรือนี่... ป่าจะให้ฉันช่วยอะไร... แล้วถ้ามันเป็นเรื่องที่ผมช่วยไม่ได้ล่ะ ฉันจะตอบอย่างไร....’

“ป่าต้องบอกก่อนว่าจะให้ช่วยอะไร” ฉันเริ่มถามกลับ เพื่อคลายความกังวล

ป่าน้อยนิ่งอีกอึดใจหนึ่ง ก่อนจะพูดอย่างติด ๆ ขัด ๆ ว่า

“ป่า... อยากให้คุณ ช่วย... ทวงเงิน... จากสามีเก่าป่าได้ไหม เขาเอาเงินป่าไปนานแล้ว ...สองหมื่นบาท ป่าเคยไปทวงเขาหลายครั้งเขาก็ไม่คืนให้ ถ้าป่าได้เงินนี้คืน ป่าคงมีเงินไปทำทุนค้าขายและเก็บไว้ใช้จ่ายได้” พูดจบ ฉันได้ยินเสียงป่าน้อยถอนหายใจ

แต่ความหนักใจกลับมาอยู่ที่ฉันแทน ฉันนึกใช้ความคิดตัดสินใจชั่วแวบหนึ่งของความคิดนั้น ฉันซึมซับกระแสความรู้สึกของป่าน้อยอย่างแจ่มชัด กระแสแห่งความอุ่นใจของคนกำลังจมน้ำที่มีคนบนฝั่งหยิบยื่นกิ่งไม้เล็ก ๆ ให้เกาะ พอให้มีสติประคองพาตัวเองให้ว่ายน้ำเข้าฝั่งให้ได้ หากคนช่วยเหลือนั้นรีบปล่อยกิ่งไม้ทิ้งไป ก็คงยากที่คนที่เพิ่งจมน้ำนั้นจะมีกำลังช่วยเหลือตัวเองต่อไปได้

ในที่สุดฉันตอบป่าน้อย อย่างไม่ลังเลใจว่า

“ก็ได้ค่ะ หนูจะลองช่วยป่าน้อย แต่ไม่สามารถรับปากนะว่าจะสำเร็จ”

ฉันพูดต่อรองกับป่าน้อย ตามข้อเท็จจริงว่าการทวงหนี้คนนั้น โอกาสที่จะได้คืนมีน้อยมาก ฉันไม่อยากให้ป่าน้อยคาดหวังเกินไปกับสิ่งที่มีโอกาสสำเร็จได้ยาก

...

มันเป็นวันที่ร้อนจัด แสงแดดแผดกล้า ฉันนั่งรถตู้ของโรงพยาบาลมาตามลำพังกับคนขับรถ

รถของเราวิ่งบนเส้นทางถนนลูกรังที่ราบเรียบแต่คละคลุ้งไปด้วยละออง

ฝุ่นสีเทา ผ่านทุ่งนา มุ่งเข้าสู่เขตหมู่บ้านที่มีบ้านเรือนเรียงราย กระจายตลอดสองข้างทาง ฉันเคยทำงานนอกพื้นที่โรงพยาบาลเช่นนี้บ่อย ๆ เพื่อไปเยี่ยมบ้านผู้ป่วยจิตเวช แต่ครั้งนี้ ฉันกำลังจะไปทำหน้าที่อย่างหนึ่ง ที่ไม่คิดว่าผู้ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลืออย่างฉันจะต้องทำ

ขณะที่รถเข้าใกล้จุดมุ่งหมาย ใจฉันเริ่มเต้นแรง คิดในใจว่า

“ขนาดใครมาติดหนี้ฉันเอง ฉันยังทวงหนี้ใครไม่เป็น... แล้ววันนี้ฉันจะพบอะไรนะ... ฉันจะโดนเขาไล่ออกจากบ้านหรือเปล่า... ฉันจะพูดกับเขาอย่างไรดีนะ...”

ฉันเริ่มสูดลมหายใจลึกยาว ไล่ความกังวล จิตที่แนบอยู่กับลมหายใจเข้าออกนั้นพอจะช่วยให้จิตใจฉันสงบลง และให้ทางออกว่าฉันควรจะทำอย่างไรต่อไป

รถมาจอด ณ จุดหมายที่หน้าร้านขายของชำแห่งหนึ่งในหมู่บ้าน ลักษณะร้านเป็น ครึ่งตึกครึ่งไม้สองชั้น มีข้าวของจัดค่อนข้างเป็นระเบียบอยู่เต็มร้าน ข้างหน้าร้านฉันเห็นชายวัย 50 ปีเศษ ดูภูมิฐาน ด้วยผิวสองสี รูปร่างสูงใหญ่ แข็งแรง ผมสั้นเกรียน และการแต่งกายที่สะอาดสะอ้าน

ฉันลงจากรถ และบอกขายผู้อาวุโสตรงหน้าว่า ฉันมาที่ร้านเขา เพื่อหาคุณพงษ์ ฉันประหลาดใจเล็กน้อยที่เขาตอบกลับมาว่า

“ผมเองครับ พงษ์”

คุณพงษ์ สามีกาของป้าน้อย ดูดีกว่าที่ฉันนึกภาพเอาไว้ ฉันรีบยกมือไหว้เขาด้วยท่าที่อ่อนน้อมและยิ้มอย่างอ่อนหวานที่สุด รวากับกำลังคารวะอาจารย์ผู้มีพระคุณ

ครั้งแรกสีหน้าเขาดูงง ๆ แต่เมื่อรับรู้ว่าเป็นนักสังคมสงเคราะห์มาจากโรงพยาบาล จะมาขอความช่วยเหลือบางอย่าง เขาก็ได้เชื่อเชิญให้ฉันนั่งที่ม้าหินตัวหนึ่ง และยังคงแสดงน้ำใจด้วยการหาน้ำเย็นมาต้อนรับ ฉันตัดสินใจเอ่ยชื่อของฉันด้วย น้ำเสียงที่สงบเย็น แวดตาที่เป็นมิตร และทำที่ที่สงบเสียง

“ดิฉันมาด้วยเรื่องของป้าน้อย คุณคงรู้จักป้าน้อยนะคะ ป้าน้อยเพิ่ง

กินยาพยายามฆ่าตัวตาย แต่โชคดีที่หมอช่วยเธอไว้ได้ ดิฉันเป็นผู้ดูแลจิตใจของป้าน้อย วันนี้ดิฉันมาพบคุณตามที่ป้าน้อยขอร้อง ขณะนี้ป้าน้อยกำลังเดือดร้อนเรื่องเงินมาก ป้าน้อยอยากให้คุณช่วยเหลือเธอเรื่องเงินประมาณ 2 หมื่นบาท ดิฉันคิดว่าถ้าคุณจะกรุณา ช่วยป้าน้อยในเรื่องนี้ได้ ป้าน้อยคงจะดีขึ้นไปได้อย่างมาก คุณพอจะช่วยป้าน้อยได้ไหมคะ”

เขานิ่งฟังขณะฉันพูด สบตาฉันแวบหนึ่ง แล้วเริ่มมีสีหน้าครุ่นคิด เหมือนกำลังขังใจอะไรบางอย่าง

ฉันสูดลมหายใจ เบี่ยงสายตาดูทิวทัศน์บ้านเรือนข้างหน้า รอคอยคำตอบด้วยใจจดจ่อ...

ชั่วครู่เดียว เขาได้ทำลายความเงียบ โดยกล่าวด้วยน้ำเสียงเบา ๆ และสุภาพว่า “ก็ได้ครับ อีกวันสองวันผมจะเอาไปให้เขา”

คำพูดสั้น ๆ ทำให้ฉันงงเล็กน้อย นึกในใจว่า “ทำไมเขาตอบรับอย่างง่ายดายอย่างนี้” ในขณะที่เดียวกันก็รู้สึกโล่งอกที่ฉันไม่ต้องเจออะเจอบกับคำพูดร้าย ๆ ใด ๆ

เมื่อเขารับปากเช่นนั้น ฉันก็ทำได้เพียงพูดขอบคุณ และยกมือไหว้ลาเขา ขณะที่ยังงงไม่หายในสิ่งที่พบ ระคนด้วยความไม่ปักใจนึกว่าเขาจะทำตามอย่างที่รับปาก

“เขาอาจจะรับปากอย่างขอไปทีก็ได้ ก็ต้องคอยลุ้นต่อ” ฉันอดคิดในแง่ลบไม่ได้

“ดีใจจัง ที่เจอคุณอ้อยวันนี้ ป้าเอาขนมที่ทำเองมาฝากค่ะ”

ฉันเงยหน้าจากกองเอกสาร ตามเสียงเรียก อ้อ ! ... ป้าน้อยนั่นเอง เจ้าของเสียงดูอ่อนเยาว์ขึ้นด้วยเสื้อเชิ้ตลายดอกสีสด แววดตาแจ่มใส ระเบิดด้วยรอยยิ้ม เธอหัวเราะขม และรีบส่งให้ฉันด้วยท่าทางดีอกดีใจ

ฉันยิ้มตอบและกล่าวขอบคุณในไมตรีของเธอ ขณะที่เธอยิ้มตอบนั้น พลังบางอย่างได้หลั่งไหลอาบอ้อม และเปล่งประกายสว่างวาบในใจฉัน

คล้ายหลังป้าน้อย ฉันนึกภาพป้าน้อยเมื่อเดือนก่อน ที่เดินยิ้มว่า เข้า

มาขอบคุณที่ฉันช่วยเธอได้สำเร็จ สามีก่าบ้าน้อยได้เอาเงินมาคืนบ้าน้อยภายหลังจากวันที่ฉันไปพบเขาเพียงสองวัน ชาวนี้อสร้างคามยินดีระคนประหลาดใจให้ฉันยิ่งนัก มันเป็นความสำเร็จที่เหนือการคาดหวัง ฉันนึกขอบคุณลุงพงษ์ว่า “เนื้อแท้เขาก็ไม่ใช่คนเลวร้ายอะไร”

...

ตะวันลับขอบฟ้าไปแล้ว พร้อมกับแสงไฟนีออนริมถนนที่ส่องประกายกระจ่างนวลตาเข้ามาแทนที่ ล้อจักรยานได้นำพาฉันมาหยุดหน้านิเวศสถานของฉัน บ้านหลังนี้ยังคงไร้ผู้คน แต่ใจฉันไม่เจียบงัน และอ้างว้างอีกต่อไปหลายเดือนที่ผ่านมา ฉันได้สัมผัสความสุขที่เกิดจากการเป็นผู้ให้

ด้วยการให้ ฉันจึงได้สัมผัสความดีงามในผู้คนที่อาจไม่มีโอกาสรับรู้ แต่เมื่อเราใช้ใจสัมผัส และเชื่อเชิญความดีงามนั้นด้วยธรรมาศัยไมตรี ความดีงามที่อาจซ่อนอยู่ลึก ๆ ในใจของผู้คน ก็พร้อมจะแสดงตัวออกมาให้ชื่นชม

ฉันเปิดประตูเข้าบ้าน พร้อมกับที่คำตอบหนึ่ง ปรากฏเด่นชัดกลางใจที่โปร่งเบา และสุขสว่าง ฉันบอกตัวเองว่า ฉันได้คำตอบแล้วว่า

“ฉันจะอยู่เพื่อใคร...” ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

รวีวรรณ ศรีสุชาติ ปัจจุบันประจำอยู่ที่สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรุงเทพฯ

ขอบคุหาจากใจ

พญ.ดลฤดี ศรีสุภผล

ฉันหักพวงมาลัยพารทเข้าจอดริมอาคารผู้ป่วยนอกเมื่อรถคันอื่น ๆ เริ่มสตาร์ทเครื่องเพื่อมุ่งหน้ากลับบ้าน วันลาพักร้อนของฉันจบลงเร็วไปกว่า 10 ชั่วโมง เมื่อได้รับโทรศัพท์จากพยาบาล

“หมอคะ ตามเคสมาแอดมิตแล้วนะคะ พี่ฝากหมอทรายช่วยเขียนรับให้แล้ว”

โรงพยาบาลเราเป็นโรงพยาบาลฟื้นฟูที่รับคนไข้ในช่วงที่พ้นจากภาวะวิกฤตเพื่อมาฟื้นฟูสมรรถภาพ การมานอนในโรงพยาบาลมักเป็นการจองเตียงล่วงหน้าเพื่อมาพักระยะยาวประมาณ 1-2 เดือน ให้คนไข้ได้ฟื้นฟูสภาพอย่างเต็มที่ ซึ่งแพทย์เจ้าของไข้จะทำหน้าที่ตรวจคัดกรองและจองเตียงเพื่อพักนอนโดยปกติแล้วฉันควรเป็นคนเขียนรับผู้ป่วยด้วยตัวเองแต่วันนี้ด้วยธุระส่วนตัวที่รีบเร่งทำให้จำเป็นต้องฝากเพื่อนดูแลคนไข้แทน

โรงพยาบาลฉันอยู่เขตใกล้กรุงเทพมหานคร แต่โชคดีที่ผู้อำนวยการคนแรกวางพื้นที่ไว้อย่างกว้างขวางล้อมรั้วโปร่งด้านหน้าและหลัง หนาบข้างด้วยคูน้ำเล็ก ๆ มีสนามหญ้าด้านหน้าให้คนไข้ได้มาพักผ่อนหย่อนใจ ตัวโรงพยาบาลเป็นหมู่ตึกเดี่ยว ๆ หลายหลังเชื่อมกันด้วยทางเดินยาวเหมือนโรงพยาบาลชุมชนตามต่างจังหวัดมากกว่าโรงพยาบาลกลางกรุง

ฉันก้าวผ่านทางเดินยาวที่ทอดเชื่อมระหว่างตึกกายภาพบำบัด กิจกรรม

บำบัด มุ่งหน้าสู่อุบัติเหตุผู้ป่วยที่อยู่ด้านใน แดดอ่อนยามเย็นสาดตามทางเดินที่ทอดยาว คนไข้สูงอายุในชุดเขียวเกาะราวข้างทางหัดยืนกับสามีหรือภรรยาประปรายตามรายทาง อีกกลุ่มที่ดูอายุน้อยกว่าชวนเพื่อนเข็นรถเข็นคู่มือมาจับจองทางเดินหน้าหอผู้ป่วยที่หันหน้าเข้าหาสนามหญ้าสีเขียวสดขนาดใหญ่ด้านหลัง รอคอยแมตซ์ซ้อมฟุตบอลประจำวันของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล บ้างที่ดูคุ้นหน้าคุ้นตากันอยู่ก็โบกมือทักทายฉัน

เมื่อฉันก้าวเท้าขึ้นยังริมระเบียงหน้าหอผู้ป่วยบนชั้น 2 คนใช้ส่วนใหญ่ที่กินอาหารเย็นร่วมกันที่โต๊ะอาหารกลางบริเวณระเบียงนั้นเริ่มอ้อมและลุกไปบ้างแล้ว หลังจากทบทวนประวัติที่ถูกส่งมาของคุณอ้อม พยาบาลก็ชี้ให้ฉันดูผู้หญิงวัย 30 ต้น ๆ ที่เพิ่งกินอาหารเย็นเสร็จและยังนั่งคุยกับแม่อยู่ที่ระเบียงนั้นเอง

คุณอ้อมเป็นผู้หญิงรูปร่างสูง แม้เธอจะนั่งอยู่บนรถเข็นก็สูงเกือบเท่าคุณแม่ของเธอ ลมเย็นพัดผมยาวของเธอปลิวเมื่อเธอหันหน้ามายิ้มกว้างให้ตอนที่ฉันเดินไปทักทาย

เธอยิ้มละไมขณะเล่าเรื่องชีวิตของเธอ คุณอ้อมทำงานเป็นเลขานุการส่วนตัวของประธานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งใจกลางกรุงเทพมหานคร แวดตาเธอเป็นประกายตอนที่ฉันถามว่าแล้วงานเลขาส่วนตัวมันทำอะไรหรือ

“ฉันก็ตามเจ้านายค่ะ ทำรายงาน นำเสนองาน ดูทั้งงานส่วนตัว งานบริษัท ดิลกับลูกค้า แล้วก็คอนแทกคนในบริษัทช่วยประสานงานด้วย บางทีก็ขับรถให้ด้วย ไปหมดนะคะ กรุงเทพฯ ต่างจังหวัด”

คุณอ้อมพูดเร็ว แก้วเสียดชัดเจนแบบคนที่คุ้นชินกับการอยู่ต่อหน้าคนหมู่มากและมั่นใจในตัวเองอยู่เสมอ และปฏิเสธไม่ได้เลยว่าเธอดูเป็นคนว่าเงิ แม้จะนั่งอยู่บนรถเข็นก็ตามที คุณแม่เธอรีบเสริมขึ้นด้วยน้ำเสียงภูมิใจ

“โอ๊ย... เจ้านายเค้าไว้ใจค่ะหมอ ให้อ้อมทำอะไรก็ได้หมด นี่ตอนที่เข้าโรงพยาบาลใหม่ ๆ เค้าก็โทรมาถามอาการเรื่องว่าเป็นยังไงบ้าง เค้าให้หยุดดูแลตัวเองปีนึงเลยนะคะ ว่าให้กายภาพให้เต็มที่”

ฉันเลยหันไปสนใจคุณแม่บ้าง “เอ ปกติแม่อยู่อุดรฯ ใช่ไหมคะ นี่ย้ายมาอยู่กับคุณอ้อมที่กรุงเทพฯ เลยเหรอ”

คุณแม่คุณอ้อมเป็นผู้หญิงร่างอ้วนต่างจากลูกสาว ทำให้ฉันหวนคิดถึงคนไข้ภาคอีสานส่วนมากที่มักจะพูดเก่งและเป็นกันเอง เธอทรุดตัวลงนั่งทันทีที่ได้ยินคำถามถามเธอโดยตรง

“อ้อ... เดิมนะ อ้อมเค้าอยู่กรุงเทพฯ คนเดียวคะ เช้าห้องอยู่แถว ๆ โอโคนะ ก็ขึ้นรถไฟไปทำงาน สะดวกดีนะหมอ”

ฉันพยักเพียดอย่างเห็นด้วย แหม อย่างนี้เรียกว่าคนบ้านเดียวกันได้เลย

“ส่วนแม่กับพ่อ อยู่กันสองคนที่อุดรฯ ไนน์ นาน ๆ ก็มาเยี่ยมเค้าที่อ้อมเค้านานอยู่ แต่หลังเกิดเรื่องนี้ แม่ก็เลยให้เค้าคืนห้องซะ ย้ายไปอยู่กับพ่อกับแม่ดีกว่า แม่จะได้คอยดูแลใกล้ชิดหน่อย”

หันกลับไปหาคุณแม่ เหลือบเห็นแววตาเธอดูหม่นลงไปเล็กน้อย คุณแม่ก็เริ่มบรรยายต่อ

“ที่บ้านนะหมอ แม่จัดห้องให้เค้าใหม่เลย เมื่อก่อนอยู่ชั้นบน ตอนนี่ขึ้นไม่ได้ใช่ไหม ก็เลยจัดห้องใหม่ให้ชั้นล่าง เปิดไปห้องน้ำอยู่ใกล้ ๆ กันเลยนะ ในบ้านชั้นล่างตรงบันได 3 ชั้นเนี่ย ก็ฝึกจับเค้าขึ้นอยู่ หมอดูในรูปแล้วใช่ไหมคะ”

เธอพูดถึงรูปภาพบ้านและภาพคนไข้ที่มีการถ่ายเอกสารแนบมากับประวัติเก่าจากโรงพยาบาลเดิม ระหว่างที่คุณแม่และคุณอ้อมผลัดกันเล่า เสริมกันบ้าง แย่งกันบ้าง สมอจฉันก็ใคร่ครวญถึงสิ่งที่จะสามารถทำให้ผู้หญิงทั้ง 2 คนนี้

วันนั้นเราคุยกันอยู่ชั่วโมงกว่าจนฟ้าเริ่มมืด ฉันจึงสรุปโปรแกรมที่วางแผนจะทำกันในช่วงสองเดือนข้างหน้าซึ่งได้รับคำตอบรับจากเธอทั้งสองด้วยรอยยิ้ม

...

ไฟตามทางเดินในโรงพยาบาลเริ่มสว่างขึ้นติดกับสีท้องฟ้ายามโพล้เพล้ นักฟุตบอลในสนามเริ่มนั่งพักเหนื่อย คนหนุ่มบนรถเข็นชวนกันละจากเวทีเชียร์บอลชั่วคราว กลับมาสนใจโทรทัศน์ที่เปิดทิ้งไว้ที่ประตูหอผู้ป่วย สายลมแผ่ว ๆ ต้องผิวช่วยให้รู้สึกผ่อนคลาย ฉันย้อนคิดถึงเรื่องราวทั้งหมดอีกครั้ง ฉันดูแลคนไข้ล้มพาดมามาก หลายครั้งเป็นผู้หญิงที่อายุใกล้เคียงตัวเองและนี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่ทำให้ฉันถามตัวเองว่าถ้าฉันเป็นเช่นนั้นบ้าง ฉันจะทำอย่างไร

คุณอ้อม สาวมันประจำบริษัท ใคร ๆ ก็รู้จักเธอ เพื่อนร่วมงานรัก รุ่นพี่ไว้วางใจ รุ่นน้องนับถือ ลูกสาวคนเดียวของพ่อแม่ คำวันหนึ่งหลังงานเลี้ยงฉลองกับเพื่อน ๆ เธอขับรถกลับคนเดียว บนถนนรัชดาภิเษกยามค่ำคืนที่รถแต่ละคันวิ่งด้วยความเร็วไม่ต่ำกว่า 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง รถจักรยานยนต์คันหนึ่งเฉลปเข้ามาใกล้ เมื่อคุณอ้อมหักพวงมาลัยหลบนั้น เธอคงไม่คาดว่าการพลิกคว่ำจะทำให้กระดูกต้นคอของเธอหักจนทำให้เธอเป็นอัมพาต

เคราะห์ยังดีอยู่บ้างที่เธอไม่ถึงกับชยับแขนขาไม่ได้เลย เพียงอ่อนแรงไปบางส่วน แต่ก็เป็นส่วนที่เปลี่ยนชีวิตของเธอไปจนไม่เหมือนเดิมอีกเลย ฉันยังจำน้ำเสียงเสียดายของเธอได้ เมื่อเธอบอกว่ารถคันนั้นเป็นคันแรกของเธอที่เพิ่งผ่อนส่งหมดก่อนหน้าเหตุการณ์นั้นเพียงเดือนเดียว

แม้จะอึด ท้าทางแจ่มใสเข้มแข็ง แต่ฉันก็ยังเห็นแววดตาที่บ่งบอกความกลัดกลุ้มกังวลใจทุกครั้งที่มีแม่เล่าถึงการดูแลเธอที่บ้าน มือที่ไม่มีแรงของเธอทำให้แม่ต้องคอยรินน้ำใส่แก้วพลาสติกให้ในปริมาณที่ไม่มากเกินไปกว่าอ้อมมือทั้ง 2 จะช่วยประคองไหว ก่อนจากกันเธอมองฉันด้วยความหวัง ฉันเข้าใจความคาดหวังชนิดนั้นดี คนไข้ล้มพาดทุกรายอยากได้ยื่นคำยืนยันจากปากหมอว่าเขาจะหาย ในเวลาเท่านั้นเท่านี้ แม้จะไม่ได้พูดออกมาฉันก็แทบได้ยินเสียงนั้น

“บอกฉันมาเถอะหมอ จะต้องทำอย่างไร ภายภาพอย่างไรก็ได้ ขอให้ฉันหายพิการ”

แม้คุณอ้อมจะเป็นคนไข้ล้มพาดทั้งตัวที่มีการฟื้นตัวของกล้ามเนื้อ

มากกว่าทุก ๆ คนที่ฉันเคยพบ นักกายภาพที่โรงพยาบาลเดิมถึงกับเริ่มพุง เธอขึ้นยืนเดินแล้วด้วยซ้ำ แต่การเดินได้ไม่ได้หมายถึงชีวิตที่เหมือนเดิมเป็นปกติทุกอย่าง โดยเฉพาะเมื่อกล้ามเนื้อมือทั้ง 2 ข้างของเธอเป็นส่วนที่อ่อนแรงมากที่สุด ฉันรู้ว่าวิถีชีวิตเธอจะต้องเปลี่ยนไป

โปรแกรมการฟื้นฟูคุณอ้อมดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ผ่านไป 1 เดือน ที่มีผู้ดูแลคุณอ้อมซึ่งประกอบด้วยฉัน พยาบาลเจ้าของไข้ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักให้คำปรึกษาคณพิการ โภชนากร ก็มาประชุมกันตามปกติ เราลงความเห็นกันว่าคุณอ้อมบรรลุเป้าหมายการฟื้นฟูที่เราทุกคนตั้งไว้ครบถ้วนแล้ว เธอสามารถลุกยืนและเดินได้เองโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องช่วยเดิน แม้จะยังไม่มั่นคงมากแต่ก็เดินได้เองในระยะใกล้ ๆ ซึ่งเรามั่นใจว่าเธอเดินเองในบ้านได้อย่างแน่นอน

นักกิจกรรมบำบัดดัดแปลงชั้น ล้อมให้เธอกินอาหารอย่างสะดวกมากขึ้น สอนวิธีใส่เสื้อผ้า เธอสามารถสวมเสื้อกางเกงที่ไม่มีกระดุมได้อย่างคล่องแคล่ว พยาบาลช่วยสอนวิธีที่เธอจะเข้าห้องน้ำและอาบน้ำด้วยตัวเองได้อย่างปลอดภัยโดยไม่ต้องให้แม่คอยช่วยอยู่ใกล้ ๆ

ฉันตรวจเช็คและดูแลปัญหาเกี่ยวกับกระเพาะปัสสาวะของเธอที่ทำให้เธอปัสสาวะไม่สุดและติดเช็อยู่เป็นครั้งคราว เรียกได้ว่าเราคุยกันตั้งแต่วิธีกินข้าวจนถึงวิธีล้างกันเลยทีเดียว ไม่บ่อยครั้งนักที่การฟื้นฟูคนไข้อัมพาตจะสำเร็จสมบูรณ์ภายในช่วงการพักรักษาในโรงพยาบาลเพียง 1 ครั้ง ฉันกับทีมจึงค่อนข้างภูมิใจ เราเชิญคุณอ้อมกับแม่มาร่วมพูดคุยกันเพื่อวางแผนการกลับบ้าน คุณอ้อมเอ่ยขึ้นทันทีที่ทักทายทุกคนในห้องเรียบริ้ว

“เมื่อวานนี้ ฝ่ายบุคคลที่บริษัท โทร. มาหาอ้อม ถามว่าจะกลับไปทำงานได้เมื่อไหร่”

คุณอ้อมหันหน้ามาหาฉันราวกับจะให้ฉันเป็นผู้ตอบคำถามนั้นแทน ขณะที่ฉันควานหาคำตอบอยู่นั้น เธอก็ต่อยด้วยประโยคที่สองทันที

“อ้อมยังไม่ได้ลองใช้ไม้ตบูกเลยคะ”

โรงพยาบาลเรามีห้องฝึกทักษะคนพิการให้ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะอยู่ 2 เครื่อง ปัญหาคงไม่ได้อยู่ที่เครื่อง แต่อยู่ที่มือของคุณอ้อมมากกว่า ฉันหันไปหาผู้ช่วยหมายเลขหนึ่ง น้องปุ่นนักกิจกรรมบำบัดเสริมขึ้นมาทันทีเหมือนรู้คิวตัวเอง

“ปุ่จะฝึกเพิ่มให้ นะคะ เดี่ยวจะทดลองทำอุปกรณ์ช่วยกดแป้นพิมพ์ถ้าใช้มือไม่ถนัด”

เราเปลี่ยนเป้าหมายต่อไปใน 1 เดือนข้างหน้า ไม่ใช่เพียงการช่วยเหลือตัวเองได้พื้นฐานอย่างที่คนไข้ทั่วไปต้องการ แต่เป็นการกลับไปทำงาน

ฉันเริ่มคุยกับคุณอ้อมถึงลักษณะงานที่เป็นไปได้ซึ่งดูเธอยังอ้างอิงไม่แน่ใจ ท่าทางเธอบอกว่าเธออยากกลับไปทำงานในลักษณะใกล้เคียงเดิม ใกล้เคียงผู้หญิงมั่นใจคนเดิมของบริษัทให้มากที่สุด

เธอไม่ได้ต้องการอยู่ที่อุดรธานี แต่อยากกลับมาอยู่ในเมืองหลวงที่เป็นเหมือนบ้านของเธอ อยากเป็นที่ไว้เนื้อเชื่อใจของผู้คนรอบข้างอย่างเดิม ฝ่ายบุคคลของบริษัทติดต่อมาที่ฉันถามความเป็นไปได้ในการหายของคุณอ้อม ทำให้ฉันได้โอกาสในการถามความเป็นไปได้ในการปรับเปลี่ยนงาน ซึ่งดูเหมือนทางที่ทำงานจะยินดีให้คุณอ้อมนั่งทำงานในออฟฟิศแทนการตะลอนตามเจ้านายไปทุกที่ ซึ่งทำให้ฉันโล่งใจไม่น้อย

คุณอ้อมเพียรฝึกพิมพ์ติดทุกวัน นิ้วมือทั้ง 10 ของเธอสามารถขยับปลายนิ้วลงแตะแป้นพิมพ์ได้เพียง 4 นิ้วเท่านั้น แต่สองในสี่นิ้วนั้นก็แรงน้อยเกินกว่าจะใช้ได้ต่อเนื่องนานกว่า 1 นาที ผู้หญิงที่เคยพิมพ์สัมผัสเพื่อทำรายงานหลายสิบหน้าทุกวันต้องใช้เวลาในการพิมพ์งาน 1 ย่อหน้านานถึง 15 นาที ด้วยความเมื่อยล้าระดับวังมารารอน แต่เธอก็ไม่ละความพยายามด้วยความมั่นใจว่าการฝึกหมายถึงกำลังที่ฟื้นคืนและเธอจะเริ่มดีขึ้น

การพิมพ์ติดของคุณอ้อมพาฉันย้อนระลึกไปถึงหญิงพิการอีกคนซึ่งฉันเคยพบในที่ประชุมระดับนานาชาติ คุณบีไม่ได้มาร่วมประชุมแต่เธอมาทำงานเป็นล่าม ภาพเธอนั่งรถเข็นอยู่หลังห้องแปลภาษาอังกฤษเป็นไทยคำต่อคำ ใช้

อินเทอร์เน็ตอย่างคล่องแคล่วเว็บเข้ามาในความทรงจำของฉัน คงดีไม่น้อย ถ้าผู้หญิง 2 คนนี้ได้พบกัน

คุณบีเป็นอัมพาตตั้งแต่อายุน้อย ดันรนช่วยเหลือตนเองมานับ 10 ปี นอกจากจะทำงานเลี้ยงตัวเองได้แล้วเธอยังทำงานให้ศูนย์การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการในกรุงเทพมหานครอีกด้วย ฉันเสาะหาเบอร์โทรศัพท์ติดต่อเธอ และเธอก็ยิ่งกว่าเต็มใจมาพบคุณอ้อม

วันที่ผู้หญิงวัยเดียวกัน 2 คนนี้ได้พบกัน ฉันเหมือนเป็นคนนอกวงการ ไปในทันที ฉันได้ฟังเรื่องการใช้ชีวิตของคนพิการที่ฉันคิดว่าฉันรู้ดี แต่จริง ๆ แล้วเธอ 2 คนตรงหน้าฉันต่างหากที่รู้ดีที่สุด คำแรกที่คุณบีถามคุณอ้อมหลังจากแนะนำตัวกันแล้ว คือ “อ้อม ตัดเล็บเองรึยังคะ”

ฉันอึ้งไป การทำที่ตัดเล็บให้คนไข้พิการเคยมีเขียนไว้ในตำราทางการแพทย์ที่ฉันพลิกเล่มที่ฉันเคยอ่านแน่นอน ฉันรู้ว่าต้องทำอะไร แต่กับคนไข้ที่ฉันตั้งใจดูแลที่สุดคนหนึ่ง ฉันลืมเรื่องนี้ไปได้อย่างไร

คุณอ้อมเบิกตาโต แล้วยิ้มกว้างอย่างคนที่ได้ยินคำถามถูกใจ

“โห้ย ทำยังงีต๊ะคะ อ้อมแอบกลัว ๆ ทุกครั้งที่แม่ตัดเล็บให้เลย มันเสีย ๆ นะ”

ฉันจดไว้ในใจเลยว่า หลังจากนี้สิ่งแรกที่ฉันจะต้องทำคือ บอกน้องปู ให้มาประยุกต์ที่ตัดเล็บให้คุณอ้อมให้เสร็จภายในวันสองวันนี้ให้ได้

คุณแม่คุณอ้อมเดินมารินน้ำให้ลูกสาวและเพื่อนร่วมวง เมื่อท่านเดินจากไป คุณบีมองตามและเอ่ยขึ้นราวจะรู้ใจ

“การทำให้คนใกล้ตัวเราเชื่อว่าเราช่วยตัวเองได้นี้ยากที่สุดนะคะ”

คุณอ้อมหันขวับ พยักหน้าทันที

“ตอนสมัยบีเป็นใหม่ ๆ นะ แม่จะเข้ามาทำให้ทุกอย่างเลย จริง ๆ แล้วเค้ารู้สึกผิดนะ ถ้าไม่ทำก็ เหมือนเขาละเลยหน้าที่ เรายังก็อยากทำอะไรทุกอย่างแต่ถ้าแม่ไม่ช่วย พอแขกไปใครมามาเห็นเข้า เค้าก็จะว่าเค้าซึ่ง ๆ หน้าเลย ไม่ก็เอาไปนินทาว่าพ่อแม่บ้านนี้ไม่รักลูก กว่าบีจะทำให้ที่บ้านเข้าใจได้

นะ โอ๊ยยย ยากมาก บิดต้องดูแล แม่ไม่ต้องมาทำให้นะ หยุดเลย บีจะทำ
เอง”

คุณอ้อมหัวเราะชอบใจ ฉันทึ่งถึงทุกครั้งที่คุณบอกญาติคนไข้ถึงทฤษฎี
การช่วยเหลือตนเอง ‘คุณต้องให้คนไข้ทำเองนะคะ ถ้าไม่ทำเองคือไม่ได้ฝึก
แล้วเขาก็จะทำเองไม่ได้’

ฉันคิดแค่ว่าเพราะญาติไม่รู้ แต่จริง ๆ เขาอาจจะรู้ก็ได้ แต่ฉันไม่เคย
เข้าใจว่าที่เขาต้องทำเพราะความรู้สึกผิด ฉันรักษาแต่คนไข้ไม่เคยรักษาใจญาติ
จริง ๆ เสียด้วยสิ

“เรื่องหอมต หอมผี หอน้ำมนต์ก็เหมือนกันคะ สมัยเด็ก ๆ บีไป
มาทั่วประเทศ ใครว่าที่เหน็ด แม่หอบไปหมด จนบีเหน็ดต้องขอพอ เลิกดี
กว่า จะตระเวนหาหอมไปชั่วชีวิต ก็ไม่ต้องทำมาหากินกันพอดี”

คุณอ้อมสนับสนุนทันที “ใช่ค่ะ ๆ นี่มีคนมาแนะนำแม่เยอะเหมือน
กันให้พาอ้อมไป แต่ก็ไม่ค่อยได้ไปเยอะ อ้อมไม่ค่อยอยากไปด้วยล่ะ” ฉัน
ไม่เคยรู้เลยนะเนี่ยว่าคนไข้ฉันเคยไปรดน้ำมนต์ เธอเป็นสาวทำงาน แถมการ
ศึกษาสูงกันทั้งพ่อ แม่ ลูกนะ

“อ้อม... แล้วตอนบีเลิกไปรดน้ำมนต์ หาหอมผีนะ คนที่มาแนะนำมา
ยีนด้าแม่บีหน้าบ้านด้วย ว่าัยนี่ไม่รักลูก มีหอมดี ๆ ก็ไม่พาไปหา บีซะอีก
ต้องคอยปลอบใจแม่ เพราะงั้นคุณอ้อมต้องแข็งไว้ละคะ”

หลังจากเรื่องนั้น ฉันได้ฟังเรื่องต่าง ๆ มากมาย ตั้งแต่วิธีแต่งหน้า
ไปทำงานของคนที่อยู่บนรถเข็น วิธีเลือกเสื้อชั้นใน วิธีเข้าห้องน้ำสาธารณะ
วิธีไปช้อปปิ้ง วิธีที่จะขึ้นรถไฟฟ้าไปเที่ยว วิธีคุยกับคนอื่นว่าตัวฉันทำไม่
เหมือนเพื่อน และอื่น ๆ อีกร้อยแปด

คุณบียังโชว์โน้ตบุ๊กเครื่องยักษ์ของเธอพร้อมวิธีใช้ให้คุณอ้อมดูด้วย
เธอใช้เพียงแค่ว่า 2-3 นิ้ว และสันมือเล็กน้อยแต่พิมพ์ได้เร็วไม่แพ้คนปกติเลย
ทีเดียว และเธอจบการคุยกัน 3 ชั่วโมงด้วยการถามคุณอ้อมว่ารู้ไหมว่าเรา 2
คนที่อยู่บนรถเข็นนั้นกอดกันได้ ขยับมาทางนี้คะ บีขอกอดคุณอ้อมหน่อย

หลังจากวันนั้น 2 สาวกลายเป็นเพื่อนกัน คุณอ้อมขอบคุณฉันไม่รู้กี่รอบต่อกรอบ และไม่นานนักเธอก็กลับไปอยู่บ้าน เตรียมความพร้อมสำหรับตัวเองในการไปทำงาน คุณอ้อมเป็นหนึ่งในคนไข้ไม่กี่คนที่ฉันยอมให้เบอร์โทรศัพท์ หลังจากนั้นไม่ถึงเดือนฉันไม่ต้องรอฟพยาบาล โทร. ติดตามผล คุณอ้อมส่ง message มาบอกฉันด้วยตัวเองว่า

“ฉันเดินไปขึ้นรถไฟฟ้าคนเดียวมาแล้วนะคะ แล้วฉันจะกลับไปทำงานเดือนหน้าแล้ว ขอขอบคุณมากค่ะ”

จริง ๆ แล้วเป็นฉันหรือเปล่าที่ควรเอ่ยคำนั้น...♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

พญ.ดลฤดี ศรีศุภผล ปัจจุบันประจำอยู่ที่ศูนย์สิรินธร
เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพการแพทย์แห่งชาติ กรุงเทพฯ

ความมืด

พรรณนิภา ไชยดก

ตุ๊ด ตุ๊ด !!! สวัสดีค่ะ สุขภาพจิตค่ะ” น้ำเสียงนุ่มนวล ไพเราะจากปลายสายตอบรับ

“พี่สุ ตึกหญิงมีคนไข้กินยาฆ่าตัวตายจะส่งให้คำปรึกษาค่ะ” ฉันตอบกลับไป “ตอนนี้พี่ไม่ว่าง ให้คำปรึกษาไปก่อนเลยนะถ้ารีบ”

“...”

“ก็ได้พี่” เสียงตุ๊ดกร้าวตอบกลับไป

ฉันเหมือนถูกสะกด แขนทั้งสองข้างที่ขยับไปมาตอนนี้มันหนักอึ้งขาแขนปลายมือทั้งคู่ล้ากับกำกอนน้ำแข็งเอาไว้ ปลายเท้าที่ยืนอยู่บนก้อนน้ำแข็ง แต่ภายในใจล้ากับว่ามันจะร้อนจนทะลุผ่านช่องอกออกมา เสียงมันดังรัว ตึก ตึก ตึก ตึก ถี่เร็ว

ภายในห้องพยาบาล พี่หนู พยาบาลหัวหน้าตึกกำลังเดินเข้าออกห้องเตรียมยากับห้องพักรักษาคนไข้เพื่อให้การพยาบาลตามคำสั่งการรักษาของแพทย์บางคนที่มาตรวจคนไข้ของตัวเอง พี่วี พยาบาลรองหัวหน้าตึกกำลังสาละวนเดินไปรอบ ๆ เติงของคนไข้ข้างนอกห้องพยาบาลพร้อมแพทย์อีกคนที่ยืนรอดูแผลของคนไข้ที่ปลายเตียง สัม พยาบาลเวรที่เหลืออยู่อีกหนึ่งคนกำลังก้ม ๆ เงย ๆ สายตาจับจ้องอยู่ที่ปฏิทิน ในมือข้างซ้ายถือกระดาษสีเหลืองไว้ มือขวาทำปากกาขยับข้อมือไปมา

ฉันเงยหน้าออกจากโต๊ะตัวใหญ่สีน้ำตาลอ่อนตรงหน้ามองออกไปข้างนอกห้องพยาบาล ผู้คนมากมายทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ ต่างเดินสวนกันไปมา แสงแดดจ้าส่องให้เห็นไอร้อนพวยพุ่งออกมาคล้ายกาน้ำร้อนที่ภายในกาน้ำกำลังระเหยออกมาจากความร้อนสูง ทั้งรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ที่ขับซึ่งสวนกันไปมาคันแล้วคันเล่า

ในความวุ่นวายนี้มันยิ่งทำให้ใจฉันเริ่มเต้นถี่และเร็วมากขึ้นอีก ปลายมือ ปลายเท้าที่มันเหมือนมีน้ำแข็งมาทับเพิ่มมากขึ้น แต่ทุกอย่างก็ยังคงต้องดำเนินไปตามแบบแผนของการทำงานในแต่ละวัน เวรเข้าอีกวันที่วุ่นวายเหมือนเช่นทุกวัน ทุกคนยังคงทำหน้าที่ของตัวเองตามแบบแผนการทำงาน มันยังคงเป็นอีกวันที่มีภาระงานที่มากมายมาให้เราจัดการ

“อีกแล้วนะ เป็นแบบนี้อีกแล้ว” เสียงสั้นครี๊ดดังออกมาหลังจากวางสายโทรศัพท์ลง

“มีอะไรหรือ” พี่นุถาม

“ก็พี่สุ่นะ เป็นอีกแล้ว มีคนใช้คิดฆ่าตัวตายจะส่งให้คำปรึกษากับบอกไม่วาง ให้เราให้คำปรึกษาเองอีกแล้ว” ตอนนีสีหน้าที่เคยอ่อนโยนของส้มที่เคยเต็มไปด้วยรอยยิ้ม กลายเป็นแววตาที่แข็งกร้าว มุมปากถูกเม้มแน่น

“พี่สุเป็นแบบนี้บ่อยมากเลยนะ” พี่นุตอบกลับ

...

พี่สุเป็นผู้หญิงพุดน้อย เสียงนุ่มนวล แววตาอ่อนโยน ผมตัดเป็นลอนสีน้ำตาลทองสลัดกับสีเทาเป็นบางเส้น ทำให้ดูสวยสะกดตา ค่อย ๆ ก้าวเดินไปในแต่ละที่อย่างนุ่มนวล ยิ้มทักทายผู้คนรอบข้างที่เดินสวนผ่านกันไปทุกคนเสมอ

แสงแดดสีส้มจางอบอุ่น ที่ปลายขอบฟ้า ลอดออกมาจากแนวกิ่งกลางของภูเขาที่ตั้งขนานไปกับโรงพยาบาล ท้องฟ้าที่เคยเป็นสีฟ้าอ่อน ๆ กลับกลายเป็นสีส้มอ่อนเกือบทั่วท้องฟ้า ชายชราสวมชุดคนไข้ของโรงพยาบาลที่นั่งทอดอารมณ์ปล่อยให้มันไหลไปกับแม่น้ำสายตรงหน้า หญิงสาวกำลัง

จูงมือเด็กน้อยเดินลัดเลาะไปบริเวณริมน้ำ ชายอีกคนมือหนึ่งถือถ้วยใบน้อย อีกมือหนึ่งถือผ้าผืนเล็ก ๆ เดินตามไป สายตาจ้องอยู่ที่ทั้งคู่อย่างไม่ลดละ สายตา

กลิ่นเลือดฟุ้งกระจายคลละคลุ้งไปทั่วทั้งห้องฉุกเฉิน เต็มทั้งสามเตียง ภายในห้องตอนนี้เต็มไปด้วยคนไข้ที่นอนรอให้การรักษ า เพลนอนที่จอดอยู่ตรงกลางของห้องนั้นชายวัยรุ่นนอนร้องคราง “โอย โอย !!!” มีเม็ดทรายเล็กติดไปทุกพื้นของร่างกายที่ตั้งแต่ศีรษะจรดมาจนถึงปลายเท้า กางเกงขาสั้นสีน้ำเงินที่เปิดให้เห็นขาข้างซ้ายที่มันบิดเบี้ยวไปซ้ายไปขวาสลักกัน ตั้งแต่ต้นขาไล่ลงมาถึงน่อง มือสองข้างที่บิดปายไปมา

“เจ็บตรงไหนบ้างครับ” เสียงแหบพร่าคล้ายพื้นดินที่ไม่มีน้ำหล่อเลี้ยงของน้องเบสท์ เวชกิจฉุกเฉิน ดังคู่ไปกับชายบนเปลนอนตรงหน้า พี่อ้อยพยาบาลหัวหน้าเวรห้องฉุกเฉินวันนี้กำลังเดินไปมารอบเปลนอนตรงหน้า มือข้างหนึ่งถือกระดาษ อีกมือถือปากกาขยับข้อมือไปมา

พี่กลอย พยาบาลเวรห้องฉุกเฉินอีกคนยืนอยู่ข้างศีรษะของชายเปลนอนตรงหน้า ก้ม ๆ เงย ๆ มือทั้งสองข้างสวมถุงมือสีขาวขุ่น แต่ตอนนั้นมันเต็มไปด้วยสีแดงฉาน คลุมอยู่บนสีขาวขุ่นเดิมจนแทบมองไม่เห็น

“อ้อย เดี่ยวพี่ขอรถไปปรับคนไข้จิตเวชตอนตีสี่นะ ขอพยาบาลไปด้วยอีกหนึ่งคน” เสียงนุ่มนวลแผ่วเบาที่คุ่นหูแว่วเข้ามา

“คะ !!” เสียงคล้ายไม้ซุงท่อนใหญ่ที่ถูกกลากเป็นทางยาวของพี่อ้อยตอบรับ สายตาไม่ได้ละจากกองเอกสารตรงหน้าเพื่อเตรียมจะส่งคนไข้ต่อไปโรงพยาบาลอื่นตามคำสั่งของแพทย์เวรห้องฉุกเฉิน

...

ตอนนี้ความมืดมิดเข้ามาแทนท้องฟ้าสีส้มอ่อนที่เห็นก่อนหน้านี้นั้นหมด มีเพียงเสาสูงตั้งเด่นอยู่ภายนอกโรงพยาบาลที่มีแสงสีส้มจ้าออกมา เพื่อให้ความสว่างไสวสู้กับความมืดมิด สีส้มจ้ดตัดกับสีดำสนิทเป็นจุด ๆ ไปตามแนวรั้วของโรงพยาบาล รถราที่เคยวิ่งสวนกันไปมาทั้งวัน ตอนนี้ไม่มีรถ

วิ่งสวนกันไปมาเหมือนเคย มีเพียงเสียงพริบพริบของลมที่พัดมากระทบกับ
ธงที่ติดไว้ตามแนวรั้วของโรงพยาบาล

แขนทั้งสองข้างของฉันตอนนี้มันคล้ายกับว่าจะไม่สามารถที่จะยกแก้ว
น้ำเพื่อดื่มเองได้เลยทั้งที่มันเคยช่วยให้ฉันสามารถยกคนไข้ตัวอ้วนได้สบาย
ขาทั้งสองข้างที่เคยเดินวันละหลายร้อยรอบตอนนี้มันกลับล้าหนักแข็งคล้าย
ท่อนซุง

“อย่าลืมนะ ตอนตีสี่ !!! เสียงแจ๊นของพี่อ้อยลอยออกมาปนกับเสียง
ฮี ฮี ตามมาจากลำคอทะลุผ่านรอยยิ้มฉีกกว้างจนเห็นฟันเรียงเป็นรั้วสีขาว

“ทำไมล่ะ คนไข้เป็นอะไร ทำไมเราต้องไปตอนตีสี่ด้วยล่ะ” แขนสอง
ข้างของฉันมันมีอาการชาอีกแล้วมือเท้ามันกลับมาเย็นเหมือนถูกน้ำแข็งมา
ถมทับอีกแล้ว

“พี่ก็ไม่รู้เหมือนกันรู้แต่ว่าเป็นคนไข้จิตเวช ก็รู้ ๆ กันอยู่ว่าพี่สุแปลก ๆ
อย่างนี้แหละ”

ทำไม ทำไม ทำไมต้องเป็นฉันด้วย มันหลุดลอยออกมาจากใจของฉัน
ภายในห้องสีเหลืองเล็ก ๆ ที่มีเตียงพับสีฟ้ากางยาวออกมาพอดีกับตัวของฉัน
ผ้าห่มสีขาววางอยู่ปลายเตียง มือของฉันกดโทรศัพท์ที่คำว่า “บันทึก” เวลา
ปลุก 4.00 นาฬิกา เอ้อ !!! ยังไงก็ต้องทำตามหน้าที่อยู่ดี !!!

...

กริ่ง กริ่ง !!! แสงสว่างสีขาวจากจอสีเหลืองเล็ก ๆ ในมือของฉัน ทำไม
เลขสี่มันถึงพรวดกลายเป็นสองตัวซ้อนกันได้ กระพริบตาปริบ ๆ มันก็ยัง
เป็นสองตัวอยู่ดี

กริ่ง กริ่ง !!! แสงสว่างสีขาวจากจอสีเหลืองเล็ก ๆ ในมือของฉันมัน
ดังอีกแล้ว ตีสี่ห้านาทีแล้วภาพที่มองเห็นมันยังคงเป็นภาพซ้อนอยู่ แอ็ด !!!
เสียงประตูถูกเปิดออก

แสงไฟส่องสว่างไปบนทางเดินเป็นแนวส่องให้เห็นทางเดินยาวออกไป
ไป ภายนอกตัวอาคารเสาไฟสูงตระหง่านต้นเดิมยังส่องแสงสีส้มจ้ำอยู่ที่เดิม

แสงไฟสีขาวจากโรงจอดรถส่องให้เห็นรถมอเตอร์ไซด์ที่จอดเรียงเป็นแถว ดูสบายตาไม่มีผู้คนเดินขวักไขว่ไปมา มีเพียงชายคนหนึ่งที่อยู่ในมือของเขาข้างหนึ่งถือค้อนเหล็กของที่ตัดผง และมีมืออีกข้างก็ถือไม้กวาดกำลังกวาดเศษสีน้ำตาลเข้มบนลานถนนเบื้องหน้าของเขาเอง เสียงลมที่มากกระทบกับธงยังคงพริบพริบพร้อมเพรียงกันอยู่

ไม่เพียงสายลมที่มากกระทบธงนั้นแต่มันยังโฉบมาปะทะกับผิวกายของฉันทำให้รู้สึกถึงความเย็นสบาย แขนและขาทั้งสองข้างที่เมื่อคืนมันแสนจะหนักอึ้ง ตอนนี้น้ำมันกลับเบาจนฉันแทบจะลอยไปพร้อมกับสายลมที่พัดผ่านเข้ามา

“อ้าวพี่ !!!” ฉันสะดุ้งตัวไหล่ถูกยกโดยไม่รู้ตัว ผู้หญิงเบื่องหน้าที่เห็นเป็นผู้หญิงที่ฉันรู้สึกคุ้นตาแต่ไม่ได้แต่งหน้าหรือจัดแต่งทรงผมในแบบที่ฉันคุ้นเคย มีเพียงแว่นตาอันเดิมที่มันยังทำให้ฉันรู้สึกคุ้นเคย สวมเสื้อยืดสีขาวกางเกงสามส่วนสีน้ำตาล สวมรองเท้าแตะ “เราไปกับพี่ไซ่หรือเปล่า” เสียงนั้นยังทำให้ฉันเริ่มคุ้นมากขึ้น “พี่มานานหรือยัง” ฉันถามกลับ “พี่ก็เพิ่งมาถึงเหมือนกัน” ฉันรู้สึกโล่งใจอย่างบอกไม่ถูก

รถฉุกเฉินมาจอดเทียบหน้าที่จอดรถคนไข้ ฉันเดินตามพี่สูไปขึ้นรถทันที รถเคลื่อนออกจากโรงพยาบาล ภายนอกโรงพยาบาลในตอนนั้นมองไปข้างหน้ามีแต่สีดำมืดสนิทจนแทบมองไม่เห็นอะไร มีเพียงแสงไฟดวงน้อย ๆ ที่เห็นอยู่ไกล ๆ รวากับว่าเป็นหนึ่งหยดตัวน้อย ที่เรียงรายไปตามข้างทาง

รถเคลื่อนไปด้วยความเร็วแต่มันยังพอทำให้สามารถมองเห็นบ้านที่เรียงอยู่ข้างทางในหมู่บ้าน แสงไฟจากบ้านแต่ละหลังส่องสว่างให้เห็นว่าประตูบานใหญ่ที่ตั้งอยู่หน้าบ้านมันยังคงปิดสนิทราวกับว่ามันไม่มีใครพักอาศัยอยู่ภายในบ้านเลย

“แวะรับเหรียญด้วยนะ” พี่สูบอกเสียงนุ่ม

ในเงามืดหลังป้ายบอกชื่อสถานีอนามัย ชายวัยกลางคนรูปร่างสันตต์แว่นตากรอบสีทองอันหนา สวมเสื้อกีฬา กางเกงขาสั้นสีกรมท่า พี่เหรียญ

ยืนรอรับพวกเรายู่เพื่อเป็นผู้นำทางไปสู่เป้าหมายของเรา

จากความมืดที่มีเพียงแสงไฟที่ส่องให้แสงสว่างจากหน้าต่างที่ค่อยบอกทาง ไฟหิ้งห้อยที่เรียงรายอยู่ข้างทาง ตอนนี้น้ำมันเริ่มค่อย ๆ ไกล่รถเข้ามาเรื่อย ๆ รถจอดอยู่ลานกว้างมีเพียงไฟสลัวส่องมาให้พอเห็นทางเดิน มันค่อย ๆ เริ่มชัดเจนมากขึ้น

บ้านหลังสูงข้างหน้าเป็นบ้านไม้มีใต้ถุนสูง มีแสงไฟลอดออกมาจากช่องว่างของไม้กระดานที่ตีเรียงต่อกันเป็นฝาผนังของบ้าน แต่มันก็มีเสียงขานหนุ่มดังรอดออกมาตามช่องว่างนั้นด้วย

“แม่ ผมไม่ไป พ่อ ผมไม่ไป ผมกลัว !!!”

เสียงนี้ลอยออกมาตามช่องว่างของบ้านช้า ๆ พวกเราก้าวเดินไปบนบันไดไม้แต่ละขั้นอย่างแผ่วเบา ความมืดค่อยจางหายไปทีละน้อย ฝ้าที่เห็นเบื้องหน้าคือบ้างโถง กว้างกวาดสายตาไปรอบมีเสื่อผ้าแขวนระเกะระกะอยู่ตามเสาไม้ของบ้าน

“หอมมาแล้ว หอมมาแล้วลูก” เสียงออกมาจากหญิงวัยกลางคนร่างท้วม ผมสั้นดัดหยิก สีดำแซมขาว คิ้วทั้งคู่ขมวดผูกกันไว้ แหวดตาจับจ้องไปยังกลุ่มชายวัยกลางคนที่ภายในกลุ่มคนนั้นกำลังปกป้องอะไรบางอย่างไว้ภายใน แหวดตาที่มองมามีร่องรอยของความหวังแอบซ่อนอยู่ สวมเสื้อสีเหลืองหม่น กางเกงที่ตัดเย็บมาจากผ้าทอพื้นเมืองที่ไม่มีลวดลายอะไรมาตกแต่งให้เห็นความสวยงาม

“ไม่เป็นไรลูก หอมมาช่วยไง”

กลุ่มชายที่ถูกจับต้องด้วยสายตาทุกคู่ยื่นเรียงตัวกันเป็นแนวของกำแพงเพื่อกันสิ่งหนึ่งเอาไว้ เสียงร้องประโยคเดิม ๆ น้ำเสียงที่ร้อนรนปนไปกับเสียงสะอื้น ดังออกมาจากกำแพงนี้อยู่เป็นระยะ ๆ

ชัยวัฒน์ ชายหนุ่มวัย 32 ปี รูปร่างสันทัด หน้าตาคมเข้ม ผมยาวประบ่า หยักศกไหลเป็นคลื่นไล่ลงมาตั้งแต่โคนจรดปลายผม บางที่จับกันเป็นกระจุก สวมเสื้อกันหนาวสีดำคอเสื้อ แขนเสื้อขีดเป็นประปรายบางที่ กางเกง

ยื่นสี่สี่ขีดขาวทั้งตัว ขาดกระรุ่งกระริง จนเผยให้เห็นความหยาบกร้านของหัวเข่า เป็นสีน้ำตาลหม่น แววดตาทั้งคู่ลอกกลิ้งไปมา หลบสายตาผู้คนที่จับจ้องมาที่เขา ยืนโอนเอนไปตามแรงถาโถมของกำแพงมนุษย์ แขนทั้งสองข้างของเขาตอนนี้กำลังช่วยกันบดไปมาต้านกับแรงแขนของกำแพงมนุษย์ที่กักกันเขาไว้

“ชัยวัฒน์ เป็นยังไงบ้างเหนื่อยหรือเปล่า ได้นอนพักบ้างหรือยัง” ท่าที่เรียบเฉย พร้อมน้ำเสียงที่นุ่มนวล ลอยมาปะทะกำแพงมนุษย์ ส่งให้กำแพงที่ถูกปิดเอาไว้เปิดออกกลายเป็นแนวรั้วขนานคู่ไปกับตัวของ ชัยวัฒน์

“ผมกลัว อย่าทำอะไรผม พ่อ แม่ อย่าทิ้งผม ผมกลัวแล้ว” เสียงสั้นเครือของชัยวัฒน์ เอ่ยออกมา

“ยังไม่ได้นอนเลยหม่อ” แม่ของชัยวัฒน์ตอบออกมาด้วยเสียงแหบพร่า

“พักหน่อยไหมชัยวัฒน์ กินอะไรหรือยัง หิวหรือเปล่า กินนมก่อนไหม” แววดตาอ่อนโยนสื่อถึงความเอื้ออาทรที่ทะลุผ่านกรอบแว่นตาสีขาวที่ฉับคั่นเคยออกไปสู่ชัยวัฒน์

“ฉีดยาเลยไหมหม่อ” กำแพงที่ขนานอยู่กับตัวของชัยวัฒน์ส่งเสียงทும்ออกมา

“ชัยวัฒน์ เดี่ยวหม่อจะฉีดยาที่ทำให้ชัยวัฒน์รู้สึกสบายขึ้นนะ” น้ำเสียงยังคงนุ่มนวลเหมือนที่ฉับคั่นเคย “ไม่เอาผมไม่ฉีด ผมกลัว แม่ พ่อ ผมกลัว”

ร่างกายของฉับคั่นดูราวกับเป็นฝุ่นละออง อดุลเล็ก ๆ ที่ลมกำลังจะพัดพาออกไปตามรอยห่างของตัวบ้าน ตาที่เห็นทุกภาพชัดเจนตอนนี้มันกลับพร่ามัว มันซ่อนเบลอจนมองไม่ชัดจากน้ำอุ่น ๆ ที่มันกำลังเอ่อออกมาที่ขอบตา

ชายหนุ่มที่หวาดระแวงอยู่ก่อนหน้านี้ ตอนนี้เขาค่อย ๆ พยุงตัวเองลุกขึ้นนั่ง สายตาจับจ้องอยู่ที่พ่อและแม่ของเขา แขนและขาของเขาที่ก่อนหน้านี้ไม่สามารถจะควบคุมได้ด้วยตัวเอง

“เดี๋ยวรถ อบต. จะมารับนะชัยวัฒน์” พี่เหี่ยวบอก

ความมืดมืดที่ผ่านมาเมื่อตอนตีสี่ ตอนนี้สีด้าจางลงจนกลายเป็นสีเทา ภาพของบ้านที่เห็นเพียงเลือนลางตอนนี้มันกลับชัดเจนมากขึ้น รถ อบต. กำลังค่อย ๆ เคลื่อนตัวไกลออกไปจากบ้านมุ่งหน้าพาชัยวัฒน์ไปโรงพยาบาล สวนปรุงเพื่อรับการรักษา ฉันทแทบไม่ได้ทำอะไรเลยนอกจากคิดยา และยื่นสังเกตการณ์อยู่ข้าง ๆ

เหตุการณ์ทุกอย่างที่เห็นตอนนี้ เป็นภาพที่เหมือนกับฉันทกำลังนั่งดูหนังเรื่องหนึ่งจากโทรทัศน์สีขาวดำสมัยก่อน ทุกอย่างก็เห็นเป็นเพียงภาพสีขาวดำ

แต่ภาพเดียวที่เห็นชัดเป็นสีสดใสในตอนนี้ เป็นภาพของผู้หญิงตรงหน้าของฉันท ที่แม้จะไม่ได้แต่งแต้มความสวยงามใด ๆ ไปบนร่างกายของตัวเอง แต่กลายเป็นภาพของผู้หญิงตัวเล็ก ๆ ที่คอยยื่นจัดการเรื่องราวตรงหน้าให้จบลงตามการวางแผน

ตอนนี้รูปร่างเล็ก ๆ มันกลับขยายใหญ่สีฉันทเจนมากจนฉันทมองไม่เห็นอะไรนอกจากเธอคนเดียว คนอื่น ๆ จะได้เห็นแบบฉันทหรือเปล่า...☺

เกี่ยวกับผู้เขียน :

พรรณนิภา ไชยดก ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาล
ศรีรัตนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ฟ้าหลังฝนของริน

สุธีรา พิมพ์รส

ฝนหยุดตกแล้ว... ท้องฟ้าที่ปกคลุมไปด้วยเมฆหมอกสีดำทะมึนเมื่อ 2 ชั่วโมงที่แล้วกลับกลายเป็นท้องฟ้าสีครามสดใส แสงแดดจาง ๆ ค่อย ๆ เผยรับกับสีที่เปลี่ยนไปของท้องฟ้า ฉันยืนอยู่มุมหนึ่งของบ้าน พร้อมกับสูดหายใจเข้าเต็มปอดอย่างแรง แล้วรำพึงกับตัวเองว่า

“นี่กว่าวันนี้ฝนจะตกทั้งวันซะแล้ว ไม่ชอบเลยฝนตกเนี่ย ไปไหนมาไหนลำบาก”

ทันใดนั้น เสียงโทรศัพท์ก็ดังขึ้น กริ่ง กริ่ง... ก่อนจะยกหูขึ้นมาคุย ฉันคิดในใจว่า สงสัยจะเป็นริน แล้วในที่สุดก็เป็นไปตามคาดหมาย รินเดินทางมาถึงแล้ว

วันนี้ฉันมีนัดกับรินที่คลังเลือดกลาง หลังวางหูโทรศัพท์ ฉันไม่รอช้าคว้ามอเตอร์ไซด์คันเก่าคู่กายได้ ก็รีบขี่ไปที่จุดนัดหมายทันที

รินเป็นหญิงสาวที่เพิ่งผ่านพ้นวัยแรกรุ่น หน้าตาสะอาดสวย ผิวสีเข้มนัยน์ตาคมขำ ฉันมีโอกาสดูจักรินเพราะรินคือแม่ของคนไข้ ที่มานอนรักษาอยู่ที่ตึกที่ฉันทำงานอยู่ ฉันยังจำภาพแรกของรินได้เสมอ

วันนั้นรินอุ่มลูกน้อยวัย 7 เดือนเศษ มารับการรักษาโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวและหนักไปกว่านั้น รินต้องต่อสู้กับโรคมะเร็งร้ายกับลูกแต่เพียงลำพังโดยปราศจากพ่อของลูก มีเพียงยาย แม่ของรินเท่านั้นที่คอยเป็นห่วงเป็นใย

เหล่าไม่ใช่สิ่งที่จะแก้ปัญหา ฉันบอกรินว่า “รินควรจะต้องสติใหม่ นะ และตั้งหน้าตั้งตาทำงาน รินยังมีคนที่รอคอยรินอยู่”

เมื่อคิดได้รินมุ่งหน้าเข้ากรุงเทพฯ และตั้งหน้าตั้งตาทำงานเก็บเงินเพื่อจะได้เงินมาทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับลูก และฝากไว้สำหรับเป็นทุนการศึกษาให้กับลูกสาวคนโตที่เกิดกับสามีคนก่อน

ในรายของริน ฉันต้องเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิด อาจจะมีมากกว่าครอบครัวสูญเสียอื่น ๆ ที่ฉันดูแล้วว่าทุกคนผ่านความเศร้าโศกไปได้ด้วยความราบรื่น และดูจะไม่มียุสพรรคเท่าใดนัก แต่ริน... ฉันต้องติดตามทางโทรศัพท์บ่อยครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าเธอสบายดี

และในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปได้ 4 เดือน ทีมนำทางคลินิกกุมารเวชกรรมของเรา จัดกิจกรรมค่ายสร้างเสริมพลังชีวิตผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งและผู้ดูแลฉัน ฉันจึงตัดสินใจชวนรินไปด้วย เพื่อจะดูว่ารินเป็นอย่างไรแล้ว รินตอบตกลงที่จะไปกับเรา และครั้งนี้ที่พบริน รินดีขึ้นมาก ฉันจึงรู้สึกวางใจ

จากนั้นการสื่อสารระหว่างรินกับฉันก็เป็นไปอย่างต่อเนื่อง จนคิดว่ารินน่าจะสบายดีแล้ว และในการจัดกิจกรรมค่ายสร้างเสริมพลังชีวิต ในครั้งต่อมารินขอมาร่วมกิจกรรมกับเราอีก คราวนี้รินมาในฐานะจิตอาสา เพื่อให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กับเพื่อนผู้สูญเสีย

รินบอกกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มขณะนั่งทำกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ถึงสิ่งที่ทำให้รินผ่านช่วงเวลาที่เจ็บปวดจากการสูญเสียลูกที่รินรักเท่าชีวิตมาได้ คือการมีเพื่อนที่ดีและหมั่นสร้างบุญสร้างกุศล

“คุยกับเพื่อนก็ช่วยให้เรามีกำลังใจ ทำให้เราอบอุ่นใจ ไม่ว่าจะเป็นอย่างไง เพื่อนก็ยังมีอยู่กับเรา บางทีหนูก็หาอะไรทำให้ลืม ๆ ไป บางทีหนูก็ไปวัดทำบุญ”

และประโยคหนึ่งที่รินเอ่ยขึ้นมาในวงสนทนาคือ “1 ปี หนูผ่านแล้ว หนูสบายแล้วตอนนี้” และรินยังฝากข้อคิดบางอย่างทิ้งท้ายในวงสนทนาว่า

“สิ่งที่หนูได้จากการสูญเสียครั้งนี้คือมิตรภาพจากทีมการดูแลรักษา

ลูก ทั้งพี่พี่พยาบาล คุณหมอ และที่ยิ่งใหญ่ไปกว่านั้นคือหนูได้กลับมาอยู่กับลูกสาว”

และทุกครั้งทีกลับมาจากค่ายรินจะชวนฉันไปบริจาคเลือดที่คลังเลือดกลางเสมอ เพราะรินเชื่อว่าเลือดทุกหยดของริน จะช่วยต่อเวลาและความหวังให้กับคนไข้อีกหลายต่อหลายคน และหวังลึก ๆ ว่ากุศลนี้จะส่งไปถึงลูกของรินที่จากไปด้วย

ฟ้าหลังฝน ย่อมเป็นฟ้าที่สดใสงดงามเสมอ และวันนี้เป็นวันที่รินได้พบกับคำว่าฟ้าหลังฝน รินกลับมาที่คลังเลือดกลางอีกครั้งในวันนี้ด้วยหัวใจที่แข็งแกร่ง และเปี่ยมไปด้วยพลัง

เมื่อเสร็จจากการบริจาคเลือด รินชวนฉันไปที่ตึกเด็กมะเร็งเพื่อนำสิ่งของที่รินซื้อมาบริจาคให้กับเด็ก ที่เจ็บป่วย พร้อมทั้งมาทักทายพี่พี่พยาบาลที่เคยดูแลลูกของรินและขอบคุณสำหรับการช่วยเหลือให้กำลังใจรินมาโดยตลอด นับจากวันที่น้องจากไปจนกระทั่งถึงวันนี้ รวมระยะเวลา 2 ปีแล้ว

ปัจจุบันรินมีงานทำที่ดี มีเงินพอที่จะส่งให้แม่ได้ใช้จ่ายและดูแลลูกสาวของรินอีกคน ฉันส่งรินขึ้นรถกลับบ้านหลังเสร็จจากบริจาคของที่ตึก พร้อมกับคำพูดอวยพรริน

“ขอให้รินโชคดีนะ พี่ยังเป็นกำลังใจให้รินเสมอ มีปัญหาอะไรหรือต้องการให้เราช่วยเหลือ พวกพี่ยินดี หรือถ้ามีค่ายอีกจะชวนนะ”

รินส่งยิ้มหวานให้ฉัน และยิ้มวันนี้ของรินฉันเชื่อว่า รินมีความสุข รินผ่านแล้วเหมือนที่รินพูดจริง ๆ ☺

เกี่ยวกับผู้เขียน :

สุธีรา พิมพ์รัตน์ ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ความฝันหวาน

วิไลรัตน์ ปิตุยะ

บานประตูที่เปิดสนิทถูกแง้มออก สายตาที่กวาดมองเข้าไปสะดุดกับหญิงวัยกลางคน แวตต่าอ่อนล้าคลอด้วยหยาดน้ำใส ๆ ริมฝีปากขยับร้องครวญครางสลับกับกัตรีมีปากด้วยความเจ็บปวดเป็นระยะ ๆ ผมยาวรุงรังระโบหน้า รูปร่างซูบผอม ผิวคล้ำราวกับกรำแดดมานาน ในมือกำบิดผ้าขนหนูสีมอ ๆ จนมองไม่ออกว่าเดิมเป็นสีอะไร

ท่านอนตะแคงบนเตียงขาข้างขวาวางพาดบนตะแกรงทำแผลที่ปูด้วยผ้าขาวสะอาด ขากางเกงเก่า ๆ ถูกดึงขึ้นเหนือเข่า เผยให้เห็นบาดแผลที่ไม่มีผิวหนังปกคลุมตั้งแต่หลังเท้า น่องจนถึงให้หัวเข่า มีน้ำเหลืองไหลเยิ้มเกรอะกรังด้วยคราบสีเหลืองบ้าง สีเขียวบ้าง ผิวหนังบางแห่งแห้งดำสนิท

เมื่อแทรกตัวผ่านประตูเข้าไปภายในห้อง กลิ่นเน่าเหม็นราวกับซากสัตว์โขยตะจะจุมูกจนกลบกลิ่นยาที่คุ้นเคยไปหมดสิ้น

“ป้าครับ ตกลงหมอจะให้นอนโรงพยาบาลนะ ลองทำแผลดูก่อนนะครับ ถ้าแผลไม่ดีขึ้น ค่อยว่ากันอีกครั้ง นะป้านะ”

หมอภาคย์เอ่ยด้วยน้ำเสียงเจือความหนักใจ ดวงตาวารีเป็นประกายของความมุ่งมั่นปะปนความสลดใจตามวัยที่ไม่อาจปิดบังทะเลว่นตากรอบสีเข้มบนดวงหน้าขาวสะอาด รูปร่างโปร่งบางบ่งบอกถึงเชื้อชาติดั้งเดิมได้เป็นอย่างดี

อาการพັกดหน้าเบา ๆ พร้อมกับเสียงถอนหายใจอย่างแรง ทำให้อดที่จะเหลือบไม่ได้ แปลกจัง... ฉันพบรอยยิ้มกระจ่างตาเป็นโบนใบหน้าตบซุบซิดนั้นร่ากับกับสมีใจจะโรบางอย่างเพียงแวบเดียว ก่อนจะเอามือผอมบางมาก่ายหน้าผาก ดวงตาที่มองไปไกลราวจะทะลุกำแพงห้อง สีหน้าอมทุกข์ดั้งเดิม ฉันรู้สึกแปลก ๆ ขึ้นมาในใจ

สำหรับโรงพยาบาลชุมชนในต่างจังหวัด เวลาบ่าย ๆ ผู้รับบริการไม่ค่อยมากนัก พอมีเวลารว่างจากงานประจำ คืองานห้องบัตร ฉันชอบเข้าไปในห้องฉุกเฉิน (ห้อง ER) ใครจะรู้ว่าภายในห้องสี่เหลี่ยมแห่งนี้ มีเรื่องราวที่มีสีสัน มีเรื่องตื่นเต้นให้ได้พบเจอ มีปัญหาที่ต้องแก้ไขตัดสินใจมากมาย เวลาที่จะผ่านไปอย่างรวดเร็ว การเข้าไปซุกอยู่ในห้องฉุกเฉินเป็นช่วงเวลาที่มีความสุขมาก ด้วยรู้สึกว่าจะได้ทำอะไรที่เหมาะสมกับฉันมากกว่าห้องบัตร

แทบทุกวัน จะมีเสียงร้องครวญครางทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้ชาย ผู้หญิง ใด้ยินเสมอ วันนี้ก็เหมือนวันก่อน ๆ เสียงดัง “โอ๊ย อูย...” ขวนให้ก้าวขาอย่างรวดเร็ว เข้าไปตามนิสัยของฉันที่ชอบงานในห้องฉุกเฉินอย่างมาก

“วันนี้สุด ๆ เลย ช่วยหมอภาคย์ทำแผลคนไข้เบาหวานของตึกหญิง แผลใหญ่มาก ยืนเมื่อยแล้วเมื่อยอีก ตั้งแต่ก่อนเที่ยง เพิ่งเสร็จ กลับสุดขอดสงสัยฉันจะกินข้าวเที่ยงไม่ลงแน่กลั่นมันยังติดจุมูกอยู่เลย”

เพื่อนที่เป็นพยาบาลประจำห้องฉุกเฉิน บอกเล่าเป็นชุด ขณะกำลังสาละวนกับการดมยาดม ทำท่าผะอืดผะอม โบนายังคงมีร่องรอยของความอ่อนล้าหลงเหลืออยู่ให้เห็น

“ใช้คนไข้ที่เป็นแผลที่ขา เมื่อวานหรือเปล่า”

“ใช่เลย ! คนไข้เป็นเบาหวานด้วย”

ฉันอดถามด้วยความสงสัยไม่ได้ว่า “เอ๊ะ ทำไม ป้าแกปล่อยให้แผลเป็นมากขนาดนั้น ไม่ได้รักษาที่ไหนมาก่อนหรือ ?”

“ป้าแกบอกว่า รักษาเบาหวานกับทำแผลที่โรงพยาบาลใหญ่มาแล้ว เพราะไปทำงานรับจ้างที่นั่น แต่ไม่รู้ทำไมกลับมารักษาที่โรงพยาบาลเล็ก ๆ

อย่างเรา” พร้อมกับรำพึงรำพันต่อไปว่า

“เฮ้อ ! สงสัยพรุ่งนี้ต้องบอกหมอภาคย์ให้ทำแผลตอนบ่ายดีกว่า แค่ว่า
แผลหายคนเดียวเสียเวลาเป็นชั่วโมงเลย ตอนเช้าคนไข้ยิ่งเยอะทำงานไม่ทัน”

เสียงกักพั้นดังกรอดเบา ๆ สลับเสียงร้องที่แผ่กระจายปวดแผ่วเบา
แหบโหย จากปากบางซิด แดกแห้ง

“เจ็บหน่อยนะครับป้า ผมต้องเลาะเอาเนื้อดำ ๆ ออก อดทนหน่อย
นะป้า”

เสียงหมอภาคย์บอกกับป้าพร คนไข้คนเดิมที่เป็นหัวข้อสนทนา
เมื่อบ่ายวันวาน ฉันทันอาสาขอเป็นผู้ช่วยคุณหมอภาคย์ทำแผลให้ป้าพรมา
2-3 วันแล้ว เป็นแผลที่มีขนาดใหญ่และรุนแรงมากในชีวิตการทำงานที่ฉัน
ได้สัมผัส สมควรจะได้รับ การดูแลจากโรงพยาบาลที่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
ทางจริง ๆ

กว่ากระบวนการทำแผลจะเสร็จสิ้นในแต่ละวัน ฉันจะมีอาการปวดคอ
ปวดหลังที่ต้องก้มขดตัวติดต่อกันเป็นเวลานาน อีกทั้งขาที่ล้าเต็มที่ ทุกครั้ง
ก่อนทำแผลป้าพรจะพูดในทำนองเดียวกัน ด้วยน้ำเสียงเด็ดเดี่ยวว่า

“คุณหมอคะ ! ทำแผลป้าเต็มทีเลยนะ ป้าไม่ว่าหรอก ทนได้ แต่ป้า
ไม่ไปโรงพยาบาลใหญ่ นะ ขอรักษาที่นี่แหละ” พร้อมกับยกมือไหว้ รวากับ
ร้องขอทั้งชีวิตนี้ไว้ที่นี่

ช่วงเวลาที่ได้พูดคุยขณะทำแผลให้ป้าพร ทำให้รู้ว่าป้าพรเป็นคนพื้นเพ
อยู่ในอำเภอขานูรลักษ์บุรี อยู่กับลูกสาวอายุประมาณ 20 ปี เพียงลำพัง
สองคน สามิเสียแล้ว มีบ้านอยู่ละแวกเดียวกันในหมู่บ้านอง อาชีพทำนา แต่
ด้วยผลผลิตที่ได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต เมื่อว่างจากการทำนาจะเดินทาง
ไปตามจังหวัดใกล้เคียงเพื่อรับจ้างทั่วไปเท่าที่จะหาได้

ทำให้โรคประจำตัวคือ โรคเบาหวานได้รับการรักษาไม่ต่อเนื่องนัก
เปลี่ยนโรงพยาบาลไปเรื่อย ๆ ตามจังหวัดที่ได้ไปขายแรงงาน ส่วนแผลที่ขา
ขาไม่รู้ว่าเป็นถูกอะไร อยู่ที่ ๆ ก็พุพองขึ้นมาบริเวณหลังเท้า จึงไปรักษาที่โรง

พยาบาลใหญ่ ประมาณ 2 สัปดาห์ ขอกลับมารักษาโรงพยาบาลใกล้บ้าน

“แผลบ้านะ กว้างมาก ยังต้องเลาะเนื้อตาย ชูตแผลเพิ่มขึ้นทุกวันเลยนะ ป้าได้กลิ่นแผลของป้าไหม ทำไมป้าไม่ออกไปโรงพยาบาลใหญ่ล่ะ ถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ หมอก็ไม่ส่งไปโรงพยาบาลใหญ่หรอกนะ ป้ากลัวอะไรหรือ” ฉันเก็บความสงสัยเอาไว้ไม่ไหว จนต้องถามในเช้าวันหนึ่ง

ป้าพรเงิบไปพักหนึ่ง แวดตาแห้งแล้งไร้ประกาย คิ้วขมวดมุ่น หน้าผากเป็นร่องลึก อากาศถอนหายใจบางเบาอ่อนล้า ดวงตาที่ปิดลงช้า ๆ สายธารของความทุกข์ใจที่รินไหลอาบดวงหน้าทุกซักระหม่อม พร้อมกับเสียงเค็รับปลงอื่น

“ป้าไม่อยากโดนตัดขา ความจริงที่มารักษาที่นี่ ไม่ใช่เพราะใกล้บ้านอย่างเดียวหรอกนะ แต่... ป้าหนีจากโรงพยาบาลใหญ่มา เพราะหมอที่นี่นั้นจะตัดขาป้าทิ้ง”

“ป้าไม่อยากเสียขาไป ป้าจะอดทนให้ถึงที่สุด อย่าส่งป้าไปตัดขาเลยนะ ถ้าไม่มีขา ป้าจะทำอะไรกิน” น้ำเสียงขำขบคั่นอารมณ์ พร้อมใจที่อ่อนยวบลง

นับตั้งแต่วันที่ฉันได้รับรู้ถึงความรู้สึก ความหวังของป้าพร ฉันตั้งใจว่า “ฉันจะขอเป็นส่วนหนึ่งในการต่อสู้ที่ยิ่งใหญ่ของป้าพร” ฉันจะอดทนและต่อสู้กับความเมื่อยล้า ความร้อน กลิ่นเน่าเหม็น

ใช่ ! มันช่างน้อยนิดราวเจ้ารูลี เมื่อเทียบกับความเจ็บปวดทรมาน และทรมานทรมานในใจของป้าพร

ความทรมานใดจะเท่ากับความเจ็บปวดที่ได้เห็น เนื้อหนังของคนที่ถูกเชือดเฉือนไปโดยไม่สามารถขัดขวางหรือต่อรองได้เลย เลือดแดงชุ่มจากการชูดด้วยเหล็กที่แหลมคมดัง “แควก... แควก...” และเสียง “กริบ... กริบ...” ของกรรไกรชาววัดตัดเล็มเนื้อหนังออกไปทีละเล็กละน้อยมีเลือดพุ่งเป็นฝอยราวกับน้ำพุ

จากนั้นขีดแผลด้วยยาฟอกแผลที่แสนจะแสนร้อนราวราดด้วยน้ำกรด

น้ำยาฆ่าเชื้อสีดำ ๆ ที่ปะแผลที่ไรให้สะดุ้งแปลบแปลบในหัวอก กว่าจะปิดผ้าก๊อช ติดพลาสติกเตอร์ได้ในแต่ละครั้งของการทำแผล กล้ามเนื้อของป้าพรก็สั่นระริก หดเรียวแรงที่จะขยับกาย

อนิจจา... วันวานกับวันนี้ไม่ได้ต่างกัน วันเวลามันผ่านไปอย่างเชื่องช้าเหลือเกิน

“ทำไมนะ ! ทำไมแผลไม่ดีขึ้น” ฉันได้แต่คิดในใจหลังจากเปิดแผลให้คุณหมอโชติดู แต่ไม่กล้าบอกป้าพร แผลลุกลามจากเท้าไปจนถึงต้นขา

หมอภคัยยืนมองป้าพรอยู่ปลายเตียงทำแผล สีหน้าเครียด ใช้นิ้วมือดันกรอบแว่นตาเล็กน้อยเป็นกิริยาคุ้นเคยที่รู้กันว่า มีอะไรบางอย่างไม่ค่อยจะดีนัก พาลงบอกด้วยน้ำเสียงเจือความหนักใจว่า

“อืม ! ป้า หมอว่าแผลไม่ค่อยดีขึ้นเลยนะ บางทีพรุ่งนี้ หมออาจจะส่งโรงพยาบาลใหญ่นะ”

อาการผวาตัวเล็กน้อย ก่อนจะค่อย ๆ ลงนอนอย่างช้า ๆ น้ำตาซึมให้เห็นชัดเจน ริมฝีปากแหม่นจนเกือบเป็นเส้นตรง

“ป้าไม่อยากไปเลย ขออยู่ที่นี้ได้ไหมหมอ” ป้าพรต้อรองด้วยน้ำเสียงวิงวอน

ฉันแอบลุ้นพร้อมกับถอนหายใจด้วยความโล่งอก เมื่อหมอภคัยหันมาสบตาฉัน ก่อนจะบอกกับป้าพรว่า

“ป้าจะทนไหวหรือ ถ้าอยู่ต่อ หมอต้องทำแผลเป็นวันละ 2 ครั้งนะ” นึกรู้ได้ทันทีว่า หมอภคัยยังจำเรื่องราวของป้าพรที่ฉันเล่าให้ฟังได้ดี และไม่ลืมที่จะใส่ใจกับความฝันของป้าพร

การทำแผลเพิ่มขึ้นจากวันละครึ่ง เป็นวันละ 2 ครั้ง ระยะเวลาในการทำแผลยาวนานขึ้นเช่นกัน ช่วงเช้าใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง และช่วงเย็นอีกเกือบชั่วโมง ฉันได้แต่ปลอบใจป้าพรว่า “อดทน หน่อยนะจะป้า เดี่ยวหนูจะค่อย ๆ ทำให้ ทนไม่ได้ก็บอกได้นะจะ เราจะได้พักเป็นระยะ”

ฉันได้แต่มองป้าพรที่นอนบนเตียงด้วยความเวทนา ร่างบอบบางซุบ

ผอมแบนแทบจะกลืนเป็นเนื้อเดียวกับเบาะนอน ลมหายใจรวยริน แสบขาดใจ ด้วยความเจ็บปวด ที่ยาแก้ปวดขนานใดก็ไม่เป็นผลให้ลดความเจ็บปวดของหญิงชราได้เลย

อา ! ป้าพรจะ อ-ด-ท-น-สู้-สู้-สู้ ได้อีกนานแค่ไหน ? บาดแผลที่ถูกตัดเนื้อตาย เลาะเล็มเลยมาถึงต้นขามองเห็นเนื้อหนังมังสาที่มี เส้นเลือด เส้นเอ็น เส้นประสาท พาดโยงโยไปมา กล้ามเนื้อเป็นมัด ๆ ชัดเจน

ช่างเหมือน “อาจารย์ใหญ่” ที่ได้อุทิศร่างกายที่ไร้ชีวิตไว้ใช้ศึกษาในชั่วโมงเรียนพยาบาล จะต่างกันก็ตรงที่ วันนี้เส้นเลือดยังเดินคู้คู้ เ็นสี ขาวกระดูกยามมีอะไรไปสะกิด กล้ามเนื้อยังลั่นระริก สีแดงสดไม่แห้งกระด้างเท่านี้เอง

คำโบราณที่ว่า “ลำบากวันนี้ เพื่อวันที่ดีกว่า” น่าเป็นคำพูดที่บ่งบอกถึง ความรู้สึก การต่อสู้ด้วยความอดทนที่สุดของป้าพร มันเป็นเวลาของความทุกข์และความทุกข์ที่มาคู่กัน แยกจากกันไม่ออก ทั้งความดีใจหลังได้รับคำปลอบประโลมว่าดูเหมือนแผลจะดีขึ้น หรือการใช้พลังชีวิตที่ทุ่มเทต่อสู้กับความเจ็บปวดที่ตามมาจากการทำแผล

วัน เวลาที่เปลี่ยนผ่านจากสัปดาห์ เป็นเดือน สองเดือน บททดสอบความสู้ชีวิตจะยาวนานไปอีกเพียงใด

หญิงวัยกลางใบหน้าดูคุ้นตา ใช้ไม้เท้าช่วยค้ำยัน เดินกะเผลก กะเผลก มาขึ้นตรงหน้าฉัน ดวงหน้าสดใส แต่แแต่้มด้วยรอยยิ้มนุ่มนวล ทักทายฉันด้วยน้ำเสียงเบิกบานราวกับต้นไม้ที่ได้ความชุ่มฉ่ำของสายพิรุณแรกในฤดูฝน

“สวัสดิ์จะหมอ จำป่าได้ไหม ป้ามาขอบคุณคุณหมอ วันนี้ป่าเดินได้คล่องแล้วนะ ป่าดีใจมากเหลือเกิน ถ้าหมอภาคย์ไม่ช่วยรักษา ไม่ได้หมอดทนทำแผลให้ ป่าคงไม่มีขาไว้ยืนอย่างวันนี้หรอก”

ฉันยิ้มรับด้วยความดีใจ ป้าพรนั่นเอง หลังจากทำแผลที่โรงพยาบาลนานเกือบ 3 เดือน สุดท้ายหมอโชติได้ส่งป้าพรไปทำ Graph (ปะหนัง) ที่โรงพยาบาลประจำจังหวัด

ป่าพรในวันนี้ วันที่สามารถต่อสู้ความโหดร้ายของโชคชะตา วันนี้ป่าพรรักษา “ความฝัน... วันवार” ไว้ได้ ช่างแตกต่างกับป่าพรเมื่อสี่เดือนก่อนอย่างสิ้นเชิง

แม้เวลาผ่านไปหลายปีเมื่อย้อนกลับไปที่นึกถึงเรื่องราวของป่าพร ฉันจะรู้สึกอึดอัดใจไปเสียทุกครั้งกับช่วงเวลาดีในชีวิต ที่ได้รู้จัก ได้พบ และมีประสบการณ์ที่ดี ร่วมกับผู้หญิงที่มีหัวใจนักสู้คนนี้

ป่าพรสอนอะไรฉันมากมาย สอนให้ฉันได้รู้ว่าการทำแผลเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ที่สำคัญยิ่งกว่าคือ

“การที่พวกเราตัดสินใจชะตาชีวิตของคนไข้ภายใต้พื้นฐานทางวิชาการ บางครั้งไม่อาจเทียบได้กับความมุ่งมั่นและอดทน ให้ได้ในสิ่งที่เป็นฝันของคนคนหนึ่ง” ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

วิไลรัตน์ ปิตุยะ ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาล
ชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

ความสุขสุดท้ง

จารุภา คงรส

“เอ ! หลวงพ่อคะ หลวงพ่อจะนั่งไปด้วยกันได้หรือ หนูกะน้องเป็นผู้หญิงนะคะ”

“โยม ก็นั่งที่นั่งของโยม หลวงพ่อนั่งด้านข้างคนขับก็ได้ รีบไปกันดีกว่า เวลาไม่คอยใคร”

พระอาทิตย์ที่ใกล้จะอัสดง กำลังเปล่งแสงสีทองเป็นลำแสงสุดท้ายของวันนี้ ฉันรีบปีกรถ แข่งกับเวลา พาหลวงพ่อกับน้องไปยังจุดหมายปลายทาง

“เร็ว ๆ ค่ะ หลวงพ่อ”

ฉันจอดรถ แล้วรีบวิ่งไปเปิดประตูให้หลวงพ่อ ฉันมองซ้าย มองขวา ไม่เห็นมีใครอยู่แถวนี้เลย สายลมหนาวยามเย็นพัดผ่านมาสัมผัสกับผิวเนื้อ จนฉันรู้สึกเย็นยะเยือก

“ไม่ได้สิ... อย่ามัวเสียเวลา” ฉันบอกกับตัวเอง พร้อมกับตะโกนบอกน้องงาม

“น้องงาม รีบวิ่งไปเปิดประตูลิฟต์ ให้หลวงพ่อก่อนไป”

“นิมนต์ค่ะ หลวงพ่อ... ห้องเราอยู่ชั้น 4 ค่ะ”

เวลาที่อยู่ในลิฟต์ มันช่างยาวนานซะเหลือเกินในความรู้สึกของฉัน แล้วถ้ามีคนมากดลิฟต์ระหว่างขึ้นชั้น 2... ชั้น 3 ละ... โอ !

ฉันงยหน้าสบตาน้องงาม น้องงามยืนกระสับกระส่าย หายใจแรงเสียง

ดั่ง มือกำลัมภาระที่เตรียมมาแน่นราวกับว่า กลัวมันจะหายไป มีเพียงหลวงพ่อก่อน ที่ยืนสงบนิ่ง

“ดิ่ง ! ... ชั้น 4 ค่ะ ประตูลิฟต์เปิด”

ฉันทรีบจำเดินออกจากประตูลิฟต์ ปากก็พูดว่า “นิมนต์หลวงพ่อกทางนี้ค่ะ” ฉันทเดินเยื้องมาข้างหน้าหลวงพ่อก คนสุดท้ายเป็นน้องงามที่หอบหัวของพระรุ้งพระรัง ฉันทรีบเดิน ๆ ๆ ๆ ไม่สนใจสายตาที่มองมา ไม่สนใจเสียงทักทายของคนรอบข้าง... ร้อย่างเดียวว่า อยากให้ถึงห้องเร็วที่สุด ฉันทเดินมาหยุด แล้วเงยหน้าขึ้นมองป้ายหน้าห้อง 410

ทันทีที่ประตูห้องเปิด ฉันทได้ยินเสียง “ฮืด... ฮาด... ๆ ๆ” ของผู้ชาย และเสียงร้องไห้ของผู้หญิง ฉันทรีบเปิดประตูเข้าไป สายตาไปสะดุดอยู่ที่เตียงนอนมีชายชราผอมซูบ ผมหางยุ่งเหยิง นอนหลับตา ดิ้นทุรนทุราย ที่ฉวมูกมีสายยางสีเขียวเป็นสายให้ออกซิเจน รุจมูกด้านขวามีสายยางสีขาวเส้นขนาดหลอดกาแฟเบียดคอกับสายยางให้ออกซิเจนจนเกือบเต็มรุจมูก แขนขวาเหี่ยวลีบไม่ขยับเขยื้อน แขนซ้ายคาไว้ด้วยสายให้น้ำเกลือห้อยอยู่ข้าง ๆ

ฉันทมองเห็นข้อมือที่พยายามจะกระดุกกระดิกแต่ถูกตรึงไว้กับขอบเตียงด้วยผ้าสีเขียว มือซ้ายถูกกุมไว้ด้วยมือเหี่ยว ๆ ของหญิงชราที่นั่งอยู่ข้างเตียงพร้อมกับเงยหน้าขึ้นมองมาที่ประตู ฉันทเห็นใบหน้าที่ได้มีไปด้วยริ้วรอยย่น นัยน์ตาแดงก้ำกุ่มไปด้วยหยาดน้ำที่เอ่อทันขอบตา

“มาแล้วเธอลูก...” เสียงแหบเครือใจด้วยเสียงสะอื้นของหญิงชรา

ฉันทยกมือไหว้ “สวัสดิ์ค่ะ... แม่น้องงาม หลวงพ่อกมาแล้วค่ะ” ในแวบนั้นฉันทเห็นประกายตาของหญิงชราเปลี่ยนไป ฉายแววปิดอยู่ในที่

“นิมนต์ค่ะหลวงพ่อก นั่งเก้าอี้ข้างเตียงผู้ป่วยตรงนี้นะคะ”

น้องงามเดินถือลัมภาระที่เป็นเครื่องสังฆทานไปวางไว้ที่โต๊ะข้างเตียงผู้ป่วย พร้อมกับหันหลังไปกระซิบบ้างหูผู้ป่วยชรา

“พ่อกจำ... งาม... นิมนต์... หลวงพ่อกมาให้พ่อกได้ทำบุญ... นะจ๊ะ”

“นมัสการค่ะหลวงพ่อก”

“สวัสดิ์คะพีนิ่ม” ฉันทักพีนิ่ม หัวหน้าหอผู้ป่วย ที่เปิดประตูตามเข้ามา
“เราต้องเริ่มทำสังฆทานกันอย่างไรคะ... หลวงพ่อ”

หลวงพ่อเดินมายืนจับมือซ้ายของพ่อน้องงาม ปากพิมพ์ ๆ ลึกครู่
อาการตื่นทुरนทुरายก็เริ่มสงบลง ฉันเห็นสายตาหลวงพ่อที่มองจับจ้องอยู่ที่
ใบหน้าของพ่อน้องงาม

อัครรรย !! ... อัครรรย !! ... อะไรเช่นนี้...

เมื่อสามวันที่แล้ว น้องงามพาพ่อมานอนโรงพยาบาล พ่อนอนหลับตา
ไม่สนใจใครที่เข้ามาพูดคุยด้วย นอนร้องครวญคราง หายใจหอบเหนื่อย ตื่น
ทुरนทुरาย แต่วันนี้ เวลาี่ เวลาที่หลวงพ่อมายืนจับมือพ่อ พ่อกลับสงบ
ตาที่หลับอยู่ตลอดเวลา แยกเปลือกตาขึ้น มีน้ำใส ๆ เอ่อทันขอบตาแล้ว
ไหลย่อยมาที่หางตา

ฉัน น้องงาม แม่น้องงาม พีนิ่ม... มองสบตากันนิ่ง ไม่มีคำพูดใด ๆ
หลุดออกมาจากปาก สายตาของฉันมองจับจ้องมาที่ใบหน้าน้องงาม ทำนบ
น้ำตาที่พึ่งหลายออกมาแต่แววดตาดูเปียมลันไปด้วยความสุข สมหวัง ผิดกับ
น้องงามที่ฉันเคยรู้จักเมื่อห้าปีที่แล้ว

น้องงาม สาววัยเบญจเพศ ตัวเล็กน่ารัก ข้างพูดข้างคุย น้องงามเป็น
ลูกจ้างงานธุรการของโรงพยาบาล ฉันได้รู้จักน้องงามจากการมาร่วมช่วยงาน
ทำหนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจศพที่พยาบาลที่ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต พวกเขา
เราต้องเร่งทำหนังสือกันตั้งแต่เลิกงานยันสว่าง ทำให้ฉันได้รู้จักและสนิทสนม
กับน้องงามมากยิ่งขึ้น

น้องงาม เป็นลูกสาวคนเดียว พ่อป่วยเป็นอัมพาต แขนขาข้างขวา
ขยับเขยื้อนไม่ได้ แขนขาข้างซ้ายก็อ่อนแรงแต่ยังพอขยับได้บ้างเล็กน้อย ปาก
เบี้ยวลิ้นแข็ง พูดไม่ชัด เมื่อพูดแล้วคนฟังฟังไม่รู้เรื่องก็จะหงุดหงิด กลายเป็น
คนที่เงิบเฉยไม่ยอมพูดกับใคร เมื่อต้องการอะไรก็จะส่งเสียงดัง อือ... อา...
ซึ่งเดินกะเผลกกะเผลกจากที่เคยเป็นอัมพฤกษ์แถมด้วยโรคความดันโลหิตสูง
ต้องคอยดูแลพ่อ เมื่อยามที่น้องงามต้องไปทำงานที่โรงพยาบาล

ตอนเช้าน้องงามต้องตื่นตั้งแต่ตีห้า มาหุงข้าวเตรียมให้พ่อได้ “สาธุ” แล้วส่งขันข้าวให้แม่ใส่บาตรพระที่มาบิณฑบาตหน้าบ้าน หลังจากนั้นน้องงามจะมาเช็ดตัวแปรงฟัน เปลี่ยนเสื้อผ้า ป้อนข้าวให้พ่อ แล้วมากินข้าวกับแม่ จนเกือบเจ็ดโมงครึ่ง ก็จะไปอาบน้ำแต่งตัวไปทำงานด้วยมอเตอร์ไซค์คู่ชีวิตที่ใช้มาตั้งแต่สมัยเรียน ปวช.

ตอนเย็นเลิกงานก็รีบกลับบ้านมาทำกับข้าวกับปลาให้แม่ ป้อนข้าวให้พ่อ เช็ดตัว อ่านหนังสือพิมพ์ให้พ่อฟัง บีบขวดแขนขาให้พ่อ เสร็จแล้วเก็บเสื้อผ้าของทุกคนมาซัก ค่ำแล้วน้องงามต้องมาจัดที่นอน กางมุ้งให้พ่อกับแม่ เข้านอน ก่อนที่จะมาทำภารกิจส่วนตัว บางวันกลับมามตอนเย็นน้องงามเห็นรอยจ้ำ ๆ ที่แขน ขา ของพ่อ ถามแม่ว่า

“พ่อโดนอะไร” แม่ก็จะร้องไห้แล้วบอกว่า

“แม่เหนื่อย... พ่อมีงคือไม่ยอมกินข้าว ร้องโวยวายเสียงดัง จะเอามือตีแม่ แต่ไปโดนขามข้าวตกแตก... แม่โมโห ก็เลยหยิก... ขณะนั้นรอยจ้ำ ๆ ที่แขน”

น้องงามได้แต่นิ่งเงียบ อึ้ง พุดไม่ออก กล้ากลืนก้อนที่มาจากอยู่ที่คอ สะกดกลืนน้ำตาให้มันไหลย้อนกลับเข้าไปที่เบ้าหน้าตา แล้วลุกเดินหลบออกมา นั่งที่ระเบียงบ้าน ในหัวได้ยินเสียงว่า

“น้องงามจะทำอย่างไรดี ๆ ๆ”

เสียงหลวงพ่อดังขึ้น ดึงให้ฉันกลับมา...

หลวงพ่อกับพวกเราตั้ง นะโม 3 จบ ให้พวกเรา รับศีล เสร็จแล้ว หลวงพ่อก็ก้มเตนาคให้พวกเราฟังว่า สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนให้พิจารณาภวนสติ เพื่อบรรเทาความมัวเมาในชีวิต ในเวลา ในความประมาท ก็เพราะต้องการให้คนมีสติตื่นตัว ให้รู้ว่า ความตายอยู่แค่ปลายจมูกเท่านั้น เราไม่รู้วันเวลาเกิดได้ แต่เวลาตายรู้ไม่ได้ และไม่มีทางจะรู้ด้วยหากไม่เจริญภวนสติเป็นประจำ การเจริญภวนสติ คือนึกถึงความตายบ่อย ๆ อย่างนี้จะสอนใจให้กล้าเผชิญความจริงได้ไม่ยาก

การเกิดมาในโลกนี้ เหมือนการมาเที่ยว เราชื่นชมได้ทุกอย่างที่เห็น แต่เมื่อจะเดินทางกลับ จะต้องวางทุกอย่างไว้ที่เดิม เก็บเอาเพียงความสุข ความเบิกบานใจ ติดตัวกลับก็พอ ในชีวิตของเราคนหนึ่ง อย่างเก่งก็อยู่ได้ไม่ถึง 100 ปี ทำไมเราจะมัวเสียเวลาคุ่นคิดเรื่องที่ทำให้เกิดทุกข์ การยอมกันเสียบ้าง ก็เป็นความสุขได้ไม่ยาก การยอมแพ้ การยกโทษ เป็นชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ นั่นคือเรากำลังบำเพ็ญบารมีชั้นสูง คือ “อภัยทาน” เมื่อเราให้อภัยแล้ว ใคร ๆ ที่ผูกพยาบาทอาฆาตเราไว้ แรงพยาบาทของเขา ก็หมดโอกาสติดตามเรา เนื่องจากเราได้ “อโหสิ” แล้ว

หลวงพ่อบอกให้น้องงามและแม่ลูกมาข้างเตียงพ่อ น้องงามจูบมือแม่ มาที่ข้างเตียงพ่อ

หลวงพ่อสอนให้กล่าวคำ “ขอโหสิกรรมพ่อ”

ฉันค่อย ๆ คลานเข้าไปที่หัวเตียง ยกถังสังฆทานมาส่งให้ น้องงามที่นั่งคุกเข่าอยู่ข้างเตียงพ่อ น้องงาม แม่... ยกถังสังฆทานมาจับมือพ่อ มือของสามคน พ่อ แม่ ลูก เกาะกุมเป็นหนึ่งเดียวกัน

หลวงพ่อ... “สาธุ”...

วันนี้ ฉันขับรถกลับบ้านด้วยหัวใจที่ฟ่องโต ระยะเวลาหนึ่งกิโลครึ่งจากโรงพยาบาลมาบ้าน มันทำไม ? เร็วจังเลย... มีคนเคยบอกว่า

“เวลาแห่งความสุข... มักจะผ่านไปอย่างรวดเร็ว”

ฉันจอดรถ กำลังจะก้าวเท้าลงจากรถ ได้ยินเสียงลูกชายตะโกนมาจากในบ้านว่า “คุณแม่ ๆ มีโทรศัพท์ครับ”

ฉันรีบเดินไปรับโทรศัพท์

“สวัสดีค่ะ...”

“พี่พลอย... พ่อเสียแล้ว... พ่อจากไปอย่างสงบ... ขอขอบคุณพี่พลอยมากนะคะ...”

ฉันเสียใจกับการจากไปของพ่อน้องงามแต่ฉันก็มีความสุขในสิ่งที่ได้ทำในวันนี้

ฉันไม่รู้ว่าฉันจะได้มี ความสุขสุดท้าย... เหมือนพี่น้องงาม ที่จากไป
ท่ามกลางคนที่เรารักและรักเราหรือไม่...๗

เกี่ยวกับผู้เขียน :

จรรุภา คกรส ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาลพิจิตร
จังหวัดพิจิตร

หกขลุ่ยทอง ผิ่ง กับการพัฒนาคุณภาพ

วันเพ็ญ ใจปทุม

กรงหกเหลี่ยมสีขาวมีหลังคาทรงกลม ขนาดกว้าง 60 เซนติเมตรและสูง 100 เซนติเมตร ตั้งอยู่บนโต๊ะที่ทำจากท่อไม้ใหญ่สูงประมาณ 1.5 เมตร ภายในนอกจากคอนสำหรับเกาะแล้ว มีบ้านหลังเล็กน่ารักทำด้วยไม้ ด้านหน้ามีประตูสำหรับเป็นทางเข้าไปพำนักพักผ่อนของเจ้าของบ้านหลังน้อยแห่งนี้

“เจ้าทอง” เป็นชื่อนกขลุ่ยทองที่บ้านเราเลี้ยงไว้ตั้งแต่ 2 ปีที่ผ่านมา มีปากสีเหลืองทอง ปลายงุ้มเล็กน้อยติดกับขนสีดำขลับเป็นประกายประจุดังเส้นไหม เท้าทั้งสองข้างมีกรงเล็บที่เรียวยาวแหลมแต่ดูมั่นคงทุกครั้งที่ยืนเกาะคอนหรือข้างกรงและไม่เคยมีครั้งใดที่พลัดตกลงมา

เช้าวันนี้ฉันตื่นขึ้นมาด้วยอาการไม่สดชื่นนักเพราะเป็นช่วงที่ต้องเตรียมความพร้อมในเรื่องการเยี่ยมชมสำรวจเพื่อการรับรองซ้ำอีกครั้งหนึ่งในส่วนตัวแล้วคิดว่าวิธีนี้จะช่วยให้สถาบันที่ทำงานอยู่ก้าวไปไกล และส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการผู้บรุษอย่างเห็นได้ชัด แต่ปัญหาที่น่าหนักใจคือ การที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติซึมซับและเข้าใจอาจเป็นเพราะส่วนใหญ่ยังคิดว่าต้องมีภาระเพิ่มขึ้นและวิธีการหลายอย่างมีความเป็นนามธรรมสูง

ขณะที่กำลังครุ่นคิดถึงการที่จะทำให้เกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนได้อย่างไรนั้น ทันใด

“พรีบ ๆ ๆ ๆ ๆ” เสียงเจ้าทองกระพือปีกผิดปกติเหมือนที่ เคยได้ยินเวลามันถูกแมวรบกววนข้าง ๆ กรง ปีกของมันกระทบกรงและกรง เล็บที่พยายามไต่ไปเกาะข้างกรงด้วยความตื่นตระหนก จงอยปากที่จู่โจมจิก ไปบริเวณข้อเท้า ได้ปักสลักกันไปมา ฉับรีบเดินไปทางประตูบ้านด้านหลังซึ่ง ติดต่อกับครัว

สายต่ายังมองไม่ชัดเจนนักทำให้ต้องเดินไปใกล้กรงมากขึ้น ภาพที่ เห็นท่ามกลางความสลับของบรรยากาศตอนเช้าที่เพิ่งเริ่มมีแสงสว่างรำไรก่อน พระอาทิตย์จะขึ้น เมื่อเดินเข้าไปใกล้ฉับเห็นภาพที่ไม่คาดคิดมาก่อนเลยว่าจะ เป็นเช่นนั้นได้ มีกลุ่มแมลงกำลังบินอยู่รอบ ๆ กรงและรุมต่อยบริเวณขาทั้งสองข้างของเจ้าทองและใต้ปีก ซึ่งเป็นบริเวณที่ไม่มีขน

ฉับเพิ่งเห็นภาพที่คนพูดเปรียบเปรยกันว่าเหมือนนกปีกหักเป็นอย่างไร ยิ่งแยกไม่ได้ว่าเป็นอะไร ตอ แตน หรืออะไรกันแน่ เมื่อขยับตัวเข้าไปอย่าง ระมัดระวังว่าจะถูกต่อยโดยแมลงชนิดนั้นด้วย

และฝูงแมลงเหล่านั้นคือฝูงของผึ้ง ซึ่งจำนวนมันมากจนฉับตกตะลึงทำ อะไรไม่ถูก หลายครั้งที่ฉับเห็นเจ้าทองพยายามบินแต่บินไม่ไหวตกลงมาอยู่ บริเวณด้านล่างของกรง ความรู้สึกสงสารจับใจทำให้ได้สติ คิดว่าจะทำอย่างไร ต่อไปได้ ต้องหาคนมาช่วย ต้องไล่ผึ้งไปให้หมด เพราะชินชั๊กข้ามันต้องตาย แน่ ๆ

ฉับวิ่งกลับบ้านไป รู้สึกราวกับว่าบันไดดูจะกววนซับซ้อนและมีระยะ ทางไกลกว่าที่เคยเป็น “อืด อืด” ฉับเรียกชื่อเพื่อปลุกสามีว่า นกที่เขารักกำลัง ตกอยู่ในนาฬิกาวิกฤต “จะทำยังไงดี... ทำยังไงดีเจ้าทองถูกผึ้งรุมต่อย... มันแย แล้ว”

ทันทีที่สามีของฉับจับใจความได้ ก็รีบลุกขึ้นจากเตียงนอนอย่างเร่งรีบ ไม่นานนักก็ไปถึงกรงของเจ้าทอง แต่แทนที่จะทำอะไรสักอย่างในทันทีเขา กลับยืนนิ่งอยู่อย่างนั้น เหมือนกับครั้งแรกที่ฉับพบกับเหตุการณ์ “เอน้ำฉืด เลยตีใหม่” ฉับทนกับความเงิบไม่ได้อีกต่อไป ทั้ง ๆ ที่สามีของฉับเป็นคน

ที่คิด ตัดสินใจแก้ปัญหาให้ได้ทุกครั้ง

แต่ตอนนั้นก็กลับไม่มีที่ท่าว่าจะทำอะไรเลย เขายังคงนั่งจนฉันอึดอัด แต่สักพักเขาก็ตัดสินใจเดินไปหยิบสายยางที่อยู่ใกล้กรงนกและเปิดน้ำฉีดไล่ผึ้งที่กำลังรุมต่อยเจ้าทองอยู่ แต่ฉีดไปเท่าไรจำนวนของผึ้งก็ดูท่าว่าจะไม่ลดจำนวนลงเลยแม้แต่น้อย ช้ำร้ายสายน้ำที่ฉีดไปทำให้เจ้าทองเปียก มันบินต่อไปไม่ไหว และกลายเป็นเป้าหนึ่งให้ฝูงผึ้งเหล่านั้นรุมต่อยโดยไม่มีที่ท่าว่าจะเลิก

แวบหนึ่งฉันคิดถึงการเก็บน้ำผึ้งที่เคยดูจากรายการสารคดีในทีวี ซึ่งการที่จะขับไล่ฝูงผึ้งออกไปนั้นต้องใช้ควันไฟจากรูป ฉันไม่รอช้ารีบเข้าบ้านไปหยิบรูปออกมาและวิ่งเข้าไปในครัวจุดเตาแก๊สเพื่อจะได้จุดรูปได้ปริมาณมากพอในคราวเดียว ในระหว่างที่ ฉันไปนำรูปออกมา สามี่ของฉันยังคงพยายามเอาน้ำฉีดไล่กรงนกเพื่อให้แรงน้ำกระจายโดนผึ้งอยู่

“ฉีดน้ำไม่ได้ มันบินไม่ไหวแล้ว ผึ้งก็ไม่หนี” ฉันเอ่ยขึ้น สามี่เห็นฉันถือรูปในมือ เขาเดินไปปิดก๊อกน้ำ ส่วนฉันก็รูปลงข้างกรงของเจ้าทองและยื่นสังเกตว่าวิธีใหม่ของฉันได้ผลหรือไม่ เจ้าทองนอนนิ่งอยู่ที่กรงด้านล่าง จงอยปากที่ยังเคลื่อนไหวจิกผึ้งเท่าที่มันทำได้ทำให้ฉันใจชื้นว่ามันยังมีชีวิตอยู่ ผึ้งพากันบินวนเวียนอยู่อย่างนั้น

ฉันพูดกับสามี่ว่า “สงสารเจ้าทองทำอย่างไรดี ” ปกติฉันก็ไม่อยากให้เลี้ยงมันอยู่แล้ว สงสารที่มันต้องอยู่ในกรงไม่มีอิสระ วันนี้ยิ่งสงสารมันเข้าไปอีก ลูกชายของดิฉันตื่นแล้วตามมาชั้นล่าง ยินดูบริเวณจุดพักบนไถในบ้านซึ่งเป็นกระจกละ มองผ่านออกไปดูเห็นบริเวณด้านบนของกรงนก เขายืนมองไปรอบ ๆ จนกระทั่งสายตาไปเห็นเป็นกลุ่มก้อนสีดำก้อนหนึ่งแต่ดูเหมือนจะเคลื่อนไหวได้ อยู่บริเวณหลังคาของบ้านอีกหลัง เพิ่งมองดูดีทีแล้ว มันคือรังของผึ้งนั่นเอง

ขณะเดียวกันจำนวนของผึ้งที่รุมต่อยเจ้าทองเริ่มลดปริมาณลงอย่างเห็นได้ชัด สามี่ของฉันเห็นว่าจะต้องขับไล่ผึ้งออกไป แต่ก่อนหน้านั้นต้องนำ

เจ้าทองไปไว้ที่อื่นก่อน เขาโทรศัพท์ไปบอกให้ลูกน้องที่มีอยู่ซ่อมรถซึ่งอยู่ห่างกันไปมากนัก ลูกน้องของสามีมาถึงอย่างรวดเร็ว สามีของฉันสั่งลูกน้องให้รีบนำรถออกจากกรงไป ช่างเป็นวิธีการที่เรียบง่ายจริง ๆ

หลังเหตุการณ์เลวร้ายในชีวิตเจ้าทองผ่านพ้นไปแล้ว ฉันขับรถไปคิดไปเริ่มกลับมาคิดถึงงานที่รออยู่ข้างหน้าและปัญหาที่ยังคิดไม่ตกว่าจะทำอย่างไรให้ผู้ปฏิบัติเห็นถึงความเป็นรูปธรรมของการพัฒนาคุณภาพงาน

ความคิดเกี่ยวกับความกระแสดความคิดใหม่มาบรรจบกันเปรียบเทียบเหมือนกระแสน้ำไหลมาไล่ความขุ่นของสายน้ำจนกลายเป็นเนื้อเดียวกัน การแก้ปัญหาเรื่องฝั่งต่อเจ้าทองในเช้าวันนี้ใช้หลากหลายวิธีผ่านกระบวนการแก้ไขปัญหาและปรับเปลี่ยนวิธีการเมื่อมีผลกระทบเกิดขึ้น ประกอบกับความรู้สึกผิดที่ช่วยเจ้าทองได้เข้าไป และบุคคลที่หลากหลายที่มาช่วยแก้ปัญหา

สุดท้ายจบลงด้วยความเรียบง่าย เรื่องของเจ้าทองถูกนำไปหยิบยกให้ผู้ปฏิบัติของฉันฟังโดยเชื่อมโยงกับงานที่พัฒนาได้อย่างไม่น่าเชื่อ ความรู้สึกผิดของฉันจางหายไปเมื่อทุกคนที่ได้ฟังพากันบอกเป็นเสียงเดียวกันว่า “ทำดีที่สุดแล้ว”

เป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ว่าการจะนำการพัฒนาคุณภาพมาใช้ในงานและการเน้นที่ผลลัพธ์ อาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานมองไม่เห็นความหมายของงานแต่ในทางกลับกันจะมองเป็นการสร้างภาระงาน เรียนรู้ผ่านเรื่องเล่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้เกิดการไตร่ตรองและการเข้าใจอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ปฏิบัติได้รับการเยียวยา มีพลังที่จะเดินต่อไป

เมื่อฉันกลับบ้านในเย็นวันเดียวกันนั้น เจ้าทองถูกนำกลับมาส่งเรียบร้อยแล้ว มีมุ้งสีฟ้าคลุมอยู่อย่างสวยงาม “แม่” เจ้าทองส่งเสียงใส ๆ เรียก “แม่” เป็นคำแรกที่เจ้าทองพูดตามลูกชายฉันเวลาเรียกหาแม่ขณะทำงานอยู่หลังบ้าน

ทุกครั้งที่ได้ยินเสียงหรือคิดถึงเจ้าทอง ฉันต้องคิดถึงเหตุการณ์ที่ทำให้ได้คำตอบที่ตามหามานานและบอกกับตนเองอยู่เสมอว่า คุณภาพในงาน

ประจำกับชีวิตจริงมิได้แยกจากกันเลย ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

วันเพ็ญ ใจปทุม ปัจจุบันประจำอยู่ที่สถาบันธัญญารักษ์
จังหวัดปทุมธานี

ผมแค้นจากกลับบ้าน

นฤมล สุริยะ

“หมอครับ เมื่อไหร่ผมจะได้กลับบ้าน

เป็นคำถามคุ้นเคยที่พยาบาลจิตเวชทุกคนแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์ ได้ยินจากผู้ป่วยจิตเวชที่มีอาการทุเลา แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านเพียงแต่รอญาติมารับ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องพบจนเป็นเรื่องปกติของการทำงานไม่ว่าจะเป็นเวรเช้า ป้าย ดึก วันไหนไม่ได้ยินเหมือนชีวิตจะขาดอะไรสักอย่างในชีวิต แม้ว่าจะเป็นคำถามที่ปกติ แต่บางครั้งก็ทำให้พยาบาลจิตเวชติสต์แตกได้เหมือนกัน เพราะผู้ป่วยจิตเวชถามเรื่องกลับบ้านทุกวัน วันละหลายครั้งจนทำให้พยาบาลจิตเวชที่ทุกคนมองว่าเป็นผู้ที่มีอารมณ์มั่นคงมากระดับหนึ่งรู้สึกทนไม่ได้จนต้องตอบไปว่า

“ถ้าเธอถามพยาบาลเรื่องกลับบ้านอีกครั้ง พยาบาลต้องขอผูกมัดจิตตยาหนึ่งเข็ม”

แต่ความเป็นจริงแล้วถ้าผู้ป่วยจิตเวชมาถามเรื่องกลับบ้านอีกครั้งพยาบาลก็ไม่มีเหตุผลพอที่จะไปผูกมัดหรือจิตตยาได้เลย แม้ว่าจะมีสิทธิทำก็ตาม

จา ผู้ป่วยชายไทย รูปร่างสมส่วน ผิวสองสี สวมเสื้อผ้าฝ้ายคอกลม ลายสก๊อตสีฟ้าเหลือง กางเกงสีน้ำเงินแค่เข้า กลางเก่ากลางใหม่แต่ก็พอจะรู้ว่าผ่านการใช้งานมาพอสมควร รองเท้าใส่บ้างไม่ใส่บ้างแล้วแต่โอกาสที่จะ

มิให้ใส่ สีหน้าวิตกกังวล เหมือนลอย สายตาทอดมองไปที่ประตูทางเข้าหอผู้ป่วยอยู่บ่อย ๆ เดินเปิดดูปฏิทินเป็นกิจวัตรประจำวัน

วังน้ำเขียวดินแดนที่ได้ชื่อว่าไอโซนอันดับเจ็ดของโลกที่ทุกคนอยากจับจองเป็นที่อยู่อาศัยในบ้านปลายชีวิต เป็นที่กำเนิดของจา จามีพี่น้องสองคนเป็นผู้ชายทั้งคู่ มีพี่ชายป่วยเป็นผู้ป่วยจิตเวชเช่นกัน ไม่ทราบข่าวคราวว่าเป็นอย่างไร ครั้งสุดท้ายรู้แต่ว่าบวชเป็นพระสูงสุดคั่นอนไปตามป่าช้า จามีป้าเป็นผู้ดูแลมาตลอด ด้วยอาการเจ็บป่วยทางจิตที่เป็นมานาน รับประทานยาไม่สม่ำเสมอทำให้จำต้องเข้าออกโรงพยาบาลจิตเวชบ่อย ครั้งนี้ก็เช่นกันเป็นครั้งที่เจ็ดแล้วที่ป้าพาส่งโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชชนครินทร์ เพราะไม่ยอมรับประทานยาแล้วมีอาการกำเริบ หงุดหงิด อาละวาดทำร้ายผู้อื่นจนทำให้ผู้คนในชุมชนหวาดกลัวกันเป็นแถว

จิตแพทย์หญิงทิตา ผู้หญิงตัวเล็ก ๆ ผิวขาวสวมแว่น ทำทางเป็นคนใจดี พูดเสียงหวานเจี๊ยบจับใจ สวมเสื้อกาวน์สีขาว ซึ่งไม่บอกก็รู้ว่าต้องเป็นหมอแน่นอน ซี่งรถจักรยานगरร่วมมาทำงานทุกวันเพื่อป้องกันแดดและฝน เป็นลูกหลานจังหวัดนครราชสีมาแต่ไปทำงานที่จังหวัดตรัง เพิ่งย้ายมาอยู่ที่โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชชนครินทร์ได้ไม่นาน

วันที่ป้าพามาโรงพยาบาล จามีทำทางหงุดหงิดก้าวร้าว ตาขวาง พร้อมทั้งจะทำร้ายผู้คนรอบข้างได้ตลอดเวลา จนต้องจำกัดพฤติกรรมโดยการผูกมัดไว้บนรถเข็น แพทย์หญิงทิตามาตรวจจา

“รับไว้รักษาที่ตึกพิรุณทอง”

“หมอรับผู้ป่วยไว้รักษาในโรงพยาบาลก่อนแล้วกันนะคะ”

จาได้รับการรักษาและจิตสังคมบำบัดจนอาการทุเลา และได้พบกับแพทย์หญิงทิตาอีกครั้ง หมอบอกกับจาว่า

“ตอนนี้อาการของจาดีขึ้นมาก ถ้าญาติมาหมอมะจะให้จากลับไปกินยาต่อที่บ้านนะ”

ทันทีที่จะได้ยินเสียงหมอบอกให้กลับบ้าน จามีสีหน้าแสดงถึงความ

ยินดีอย่างเหลือหลาย ยิ้มจนแก้มปริ แต่จากรู้ไม่ว่ามันไม่ใช่เรื่องง่ายเลยที่จะได้กลับบ้านทันทีที่หมออนุญาต ถ้าไม่มีญาติมารับ

นับตั้งแต่วันที่หมออนุญาตให้จากกลับบ้านก็ไม่เห็นแม้แต่เงาของญาติจามาติดต่อ จนเวลาผ่านไปวันแล้ววันเล่า รอยยิ้มบนหน้าจາเริ่มหายไป สีหน้าที่มีรอยยิ้มมีแต่ความกังวลเข้ามาแทนที่ เทียวเดินมาตามพยาบาลเวรวันละหลายครั้ง

“หมอให้ผมกลับบ้านได้แล้ว ทำไมไม่ให้ผมกลับบ้านสักที”

เป็นเวลาเกือบปี ที่พยาบาลหอกรองจิตต้องคอยตอบคำถามเรื่องกลับบ้านให้จาไปพร้อม ๆ กับหาทางช่วยเหลือให้จาได้กลับไปอยู่บ้านติดต่อประสานงานเครือข่ายเพื่อหาญาติจา จนทราบว่าจายังมีญาติหลงเหลืออยู่เป็นน้องสาวของพ่อและได้ติดต่อมาให้มารับจากที่บ้าน

ในที่สุดการรอคอยของเราก็มาถึง บ่ายแก่วันหนึ่งกลางเดือนเมษายนที่เป็นเดือนที่ร้อนที่สุด เราได้เห็นผู้หญิงคนหนึ่งสาวสวยสวมวัยท่าทางผู้ดีเดินเข้ามาในหอผู้ป่วยที่เราปฏิบัติงานอยู่

“มาเยี่ยมใครคะ” คำถามที่ใช้ประจำเวลามีญาติมาเยี่ยมผู้ป่วย

ผู้หญิงคนสวยตอบ

“จา”

ทันทีที่ได้ยินผู้หญิงสาวสวยบอกว่ามาเยี่ยมจา พยาบาลพากันรู้สึกดีใจจนออกนอกหน้า

“ไม่ทราบว่าเป็นอะไรกับจาคะ”

“เป็นอาของจา เห็นมีจดหมายและโทรศัพท์ไปที่บ้านให้มาเยี่ยมและรับจากที่บ้าน แต่ไม่มีเวลาเพิ่งได้มาวันนี้”

“ไม่เป็นไรค่ะเดี๋ยวไปคุยกับจาก่อนแล้วกัน คุณกันเสร็จแล้ว ขอเวลาพยาบาลคุยกับอาหน่อย”

หลังจากนั้นให้จามาพบกับญาติโดยถามว่า ใครมาเยี่ยม ทันทีที่เห็นหน้าญาติ จายิ้มแก้มปริ ตาเป็นประกาย

“เป็นอาหรับ” บอกกับพยาบาล แล้วหันไปพูดกับอา
“อาเจน หมอให้ผมกลับบ้านแล้ว อาหรับผมกลับบ้านด้วยนะ”
พยาบาลยืนข้างจาและสังเกตเห็นหน้าของอาสาวไม่แสดงสีหน้าตอบรับ
แต่อย่างไร

หลังจากนั้นประมาณครึ่งชั่วโมงอามาพบพยาบาลตามที่นัดไว้

“คุยกับจาเป็นอย่างไรบ้าง”

“จาบอกว่าหมอให้กลับไปกินยาต่อที่บ้าน ถ้ามีญาติมารับ”

“ค่ะแพทย์เห็นว่าจาอาการทุเลา พอจะกลับไปกินยาต่อที่บ้านได้
แพทย์ให้กลับบ้านได้ตั้งนานแล้ว เราพยายามติดต่อญาติหลายครั้งมาก จน
ในที่สุดก็ตามหาจนเจอ อาพร้อมที่จะรับจากที่บ้านไหมคะวันนี้”

พยาบาลสังเกตว่าอาสาวมีท่าทีอึดอัด เหมือนมีอะไรจะบอกพยาบาล
จนรู้สึกได้ “ญาติมีอะไรจะบอกกับพยาบาลไหมคะ”

“เราไม่พร้อมที่จะดูแลจาได้ จะให้ไปอยู่สถานสงเคราะห์”

พยาบาลรู้สึกอึ้งไปชั่วครู่ รู้สึกเหมือนมีอะไรมาจุกที่ลำคอ พูดไม่ออก
บอกไม่ถูก นึกในใจว่าจะบอกกับจาว่าอย่างไรว่าญาติจะให้จาไปอยู่สถาน
สงเคราะห์ เป็นเรื่องที่ยากมากสำหรับพยาบาลจิตเวชที่จะบอกผู้ป่วยว่า ญาติ
ไม่พร้อมที่จะดูแล ก่อนที่จะบอกผู้ป่วยจะต้องเตรียมตัว เตรียมใจว่า เมื่อ
บอกผู้ป่วยไปแล้วจะเจอสถานการณ์อะไรวางแผนหลายชั้น ใครจะเป็นคน
บอกแพทย์ พยาบาลหรือนักสังคมสงเคราะห์

แต่เหตุการณ์ก็ไม่ได้เลวร้ายเหมือนอย่างที่คิด หลังจากที่เรอบอกจา
เรื่องญาติให้ไปอยู่สถานสงเคราะห์ ช่วงแรกจากก็มีหงุดหงิดปฏิเสธที่จะไม่ไป
อยู่สถานสงเคราะห์

“ผมไปอยู่บ้านคนเดียวก็ได้ไม่เห็นต้องมีคนดูแล”

พยาบาลบอกเหตุผลกับจาเป็นระยะ จนในที่สุดจายอมรับได้ ว่าต้อง
ไปอยู่สถานสงเคราะห์ “หมอครับเมื่อไรผมจะได้ไปอยู่สถานสงเคราะห์”

เหมือนเรื่องมันจะจบแต่มันก็ไม่ได้ง่ายเหมือนที่คิด พอจะส่งจาไปสถาน

สงเคราะห์ พบว่าจาไม่มีบัตรประชาชนต้องไปทำบัตรประชาชนที่วังน้ำเขียว ก่อน

เกือบปีที่ผ่านมา จาสวมแต่ชุดผู้ป่วยไม่มีโอกาสได้ใส่ชุดกลับบ้าน แต่ วันที่จาไปทำบัตรประชาชน ทำให้จาได้มีโอกาสได้ใส่ชุดหล่ออีกครั้ง แม้ว่าจะได้ใส่เพียง 1 วันก็ตาม ก็ทำให้จารู้สึกดีกว่าทุกวัน เพื่อนผู้ป่วยต่างมองด้วยความแปลกใจบ้างไม่รู้บ้างว่าเพื่อนกำลังจะไปไหน บางคนอดแซวไม่ได้ว่า “แต่งตัวหล่อเขียว”

เป็นธรรมเนียมปฏิบัติเมื่อต้องพาผู้ป่วยจิตเวชออกนอกโรงพยาบาล ไม่ว่าจะทำกิจกรรมใดก็ตามจะต้องมีเจ้าหน้าที่ผู้ชายออกไปดูแล เพื่อป้องกัน ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ครั้งนี้ก็เช่นกันจาต้องไปทำบัตรประชาชนที่วังน้ำเขียว ซึ่งอยู่ห่างจากโรงพยาบาล 40 กิโลเมตร พยาบาลในตึกต่างพากันกังวลว่า กลัวจาไปเห็นบ้านที่วังน้ำเขียวแล้วไม่ยอมกลับโรงพยาบาล ก้าวร้าวจะทำอย่างไร

นับว่าเป็นโชคดีของพวกเรา จาไม่ได้แสดงอาการให้ผู้ดูแลกลัวกลัว ขวบนแต่อย่างใด ตรงกันข้ามกลับทำตัวน่ารัก อ่อนน้อมเชื่อฟังเจ้าหน้าที่ทุกคนอย่างแม้กระทั่งเวลารับประทานอาหารกลางวัน เจ้าหน้าที่เรียกมากินข้าวด้วยกันก็จะไปแยกกินอยู่ห่าง ๆ

“ไม่เป็นไรครับ ผมนั่งตรงนี้ก็ได้”

จริงแล้ววันนั้นน่าจะเป็นวันที่จาจะได้มีบัตรประชาชนเป็นของตัวเอง เสียที แต่บัตรสมาร์ตการ์ดหมด ทำให้จาได้บัตรเหลืองแทน หลังจากที่จาได้บัตรเหลืองมาพยาบาลคิดว่าจาน่าจะได้ไปอยู่สถานสงเคราะห์เสียที แต่ก็ได้ไม่เป็นเช่นนั้นเพราะบัตรเหลืองไม่สามารถให้จาไปอยู่สถานสงเคราะห์ต้อง รอบัตรสมาร์ตการ์ด

“เมื่อไหร่ผมจะได้ออกจากโรงพยาบาล บัตรประชาชนก็ทำแล้ว สาม เดือนแล้วนะ”

“อีกไม่นานได้ไปแน่นอน รอมาตั้งนานแล้วรออีกนิดเดียวนะจา”

เป็นการรอที่เนิ่นนาน แต่จาก็ยังมีความหวังว่าสักวันหนึ่งจะได้ออกไป
สู่โลกภายนอก

แม้จะไม่ใช่บ้านที่จอยากไปก็ตาม ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

นฤมล สุริยะ ปัจจุบันประจำอยู่ที่ โรงพยาบาลจิตเวช
นครราชสีมาราชนครินทร์ จังหวัดนครราชสีมา

แฝดเงืงดตาง

สุภา ทองพรหม

ฉันเดินมาหยุดอยู่ที่หน้าบ้านไม้กลางเก่ากลางใหม่ ใต้ถุนสูงหลังหนึ่ง บริเวณบ้านร่มรื่นไปด้วยต้นไม้และพืชผักสวนครัว ที่ปลูกอย่างเป็นระเบียบ พื้นดินดูสะอาดตา ไม่มีขยะรกรุงรัง บ่งบอกถึงความขยันขันแข็งของเจ้าของบ้านได้เป็นอย่างดี ฉันเพลิดเพลินกับธรรมชาติของบ้านได้เพียงชั่วครู่ ก็นึกถึงภารกิจที่ทำให้ตนเองต้องมาที่บ้านหลังนี้

ความเงียบเงียบของบ้าน ปรากฏจากเสียงใด ๆ ของสรรพสิ่ง ทำให้ฉันเริ่มเหงือแตก ด้วยความวิตกกังวล หรือว่าสิ่งที่นึกไว้จะเป็นจริง ฉันกวาดสายตามองรอบบ้านเร็ว ๆ อีกครั้ง ประตูและหน้าต่างทุกบานถูกปิด แต่มีร่องเท้าอยู่ที่บันไดบ้าน ฉันคิดว่าเจ้าของบ้านน่าจะอยู่ข้างบน

“มีใครอยู่บ้างคะ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ”

เสียงตะโกนเรียกเจ้าของบ้านซ้ำไปมา 6-7 รอบ แต่ไม่มีเสียงตอบใดใดจากใคร ทำให้ฉันเริ่มรู้สึกวิตกกังวลเพิ่มขึ้น เหงื่อเริ่มผุดบนใบหน้าของฉัน รวากับจิ้งมา 10 รอบก็ไม่ปาน

ไม่ไหว เราต้องหาคนช่วยแล้วละ โชคดี ที่เดินห่างจากบ้านไปเพียง 200 เมตร ก็พบบ้านไม้ใต้ถุนสูงหลังหนึ่ง มีผู้ชาย 2 คนและหญิงชรา 1 คน นั่งอยู่ใต้ถุนบ้าน พวกเขาเป็นญาติ ๆ กันพอดี พวกเขาเดินมาหยุดอยู่หน้าบ้าน ส่งเสียงเรียกอีกหลายครั้ง ก็ไม่ปรากฏผลใด ๆ เราตกลงใจที่จะขึ้นไป

บนบ้าน เมื่อขึ้นไปบนบ้าน เขาก็ยังแน่ใจว่า มีคนอยู่ข้างใน เพราะเงียหูฟังที่ร้องประตู ได้ยินเสียงตะกุกตะกัก คล้ายใครกำลังทำอะไรอยู่ข้างใน

ลองเอามือไปสัมผัสที่บานประตู บานไม้ที่ค่อนข้างเก่า ก็หลุดออกโดยไม่มียาก

ทันใดที่บานประตูเปิดออก

ภาพของหญิงสาวสวมใส่ผ้าถุง กำลังยืนคอดตนเอง ไปแขวนบนเชือกปอที่ผูกไว้บนชื่อบ้าน พร้อมกับถีบเก้าอี้ให้ล้มลงไปต่อหน้า ทำให้สายตาของทุกคนที่กำลังตกตะลึง ต้องรีบวิ่งกรูเข้าไปอุ้มหญิงสาวไว้ ก่อนที่พญามัจจุราชจะมาจับตัวเธอไป

...

กริ่ง กริ่ง กริ่ง เสียงโทรศัพท์มือถือดังขึ้น ทำให้ฉันซึ่งกำลังเคลิ้มหลับได้ที่ ต้องสะดุ้งตื่นด้วยความตกใจ ฉันคว้านาฬิกาปลุกขึ้นมาดู หน้าปัดนาฬิกาบอกเวลา 5 ทุ่มครึ่ง “ใครนะช่างโทรมาตอนดึก ๆ แบบนี้”

ฉันบ่นในใจพร้อมกับมือก็คว้าโทรศัพท์มารับอย่างเสียมิได้ วันนี้ฉันไม่มีอารมณ์จะรับโทรศัพท์ที่ใครเลย เหนื่อยมาทั้งวัน ตอนเช้า นั่งให้คำปรึกษาคนไข้ 6 คน ฟังคนไข้พูดจนเริ่มเบลอ แกรมตอนบ่ายก็ไปตะลอน ๆ เยี่ยมบ้านอีกหลายหลัง คิดว่าตอนกลางคืนจะนอนหลับพักผ่อนให้เต็มที่ซะหน่อย แต่ก็มีโทรศัพท์จนได้

“สวัสดีค่ะ” ฉันพูดด้วยน้ำเสียงงัวเงียเต็มที่

ยังไม่ทันที่ฉันจะพูดอะไร ก็มีเสียงพูดแซงขึ้นว่า

“สวัสดีค่ะหมอ ขอโทษนะคะที่โทรมาตอนดึกแบบนี้ แต่หนูไม่รู้จะให้ใครช่วยหนูดี ก็เลยนึกถึงหมอค่ะ”

“มีอะไรให้หมอช่วยเหโรคะ” ฉันตอบไปด้วยคำพูดที่ใช้จนคุ้นเคยตอนนี้หนึ่งตามันหนักจริง ๆ ไม่อยากที่จะลืมตาเลย ความรู้สึกเหมือนกำลังละเมอ

“ฉันสังหรณ์ใจว่าน้องสาวของฉัน กำลังคิดฆ่าตัวตายค่ะ”

เหมือนมีอะไรมากระตุกฉันแรง ๆ จนหายใจจุกเสียด

“คิดฆ่าตัวตายหรือคะ”

“หมोजำฉันได้ไหม ดิฉัน สาวิตรี ใจคะ”

ภาพของหญิงสาววัย 28 ปี หน้าตาดี ที่เคยพยายามฆ่าตัวตาย ด้วยการกินพาราเซตามอล 30 เม็ด เพราะทะเลาะกับสามี เมื่อหลายเดือนก่อน ผุดขึ้นมาในความรู้สึก

ใช่แล้ว ฉันเป็นคนบอกเธอเองว่า ถ้ามีเรื่องอะไรที่ไม่สบายใจ ให้โทรมาปรึกษาหมอได้ตลอดเวลา เราต้องตั้งใจดีที่เธออุตส่าห์นึกถึงเรา ว่าแล้วก็พยายามขมขี้ตาเพื่อสลัดความมั่งงั่งให้หมดไป

“หมोजำได้คะ สาวิตรี เมื่อตะกี้ หนูบอกว่า น้องสาวของหนู กำลังคิดฆ่าตัวตายหรือคะ”

“ใช่คะ หนูมีน้องสาวฝาแฝดคนนึง ตอนนั้น เราอยู่ด้วยกันที่บางกระทุ่ม แต่พอออกจากโรงพยาบาล หนูติดกับแฟนแล้ว แฟนก็ชวนให้ไปขายของที่กรุงเทพฯ หนูก็เลยต้องแยกกันอยู่กับน้องคะ”

“น้องของหนูก็แต่งงานแล้ว ปกติเราจะโทรคุยกันทุกวัน แต่เมื่อวานนี้ โทร. หาเค้าไม่ได้ ไม่สามารถติดต่อได้ หนูรู้สึกสังหรณ์ว่าน้องของหนู กำลังคิดฆ่าตัวตายคะ”

“มีอะไรที่ทำให้หนูรู้สึกอย่างนั้นหรือคะ”

“ก็ช่วงอาทิตย์ที่แล้ว เห็นเค้าบ่น ๆ ว่า สามีไม่ค่อยสนใจเค้า เค้าเหงา หนูก็ได้แต่ให้กำลังใจเค้าไป แต่คืนนี้หนูรู้สึกยังไงไม่รู้ บอกไม่ถูกคะ สังหรณ์ใจว่าจะเกิดอะไรกับเค้าแน่ มันหงุดหงิดฟุ้งซ่านไปหมดเลย โทร. หาสามีเค้า ก็ไปขายของต่างจังหวัดไม่ได้อยู่ด้วยกันอีก”

“แล้วสาวิตรี อยากให้หมอช่วยน้องของหนู ยังไงหรือจ๊ะ”

“ฟรุ้งนี่ หนูอยากให้หมอช่วยไปดูน้องของหนูที่บ้านให้หน่อยคะ ว่าเป็นอย่างนี้บ้าง ได้ไหมคะ หนูเป็นห่วงเค้าจริง ๆ กลัวเค้าจะเป็นอะไรไป”

ฉันรับปากสาวิตรี ว่าฟรุ้งนี้จะไปทำธุระให้ พลังในใจก็นึกถึงคิวงานใน

วันพรุ่งนี้ ตอนเช้าต้องเข้ากลุ่มคนไข้เบาหวาน ไม่น่าจะว่าง คงต้องเป็นตอนบ่ายละกันนะ

2 เดือนผ่านไป...

วันนี้ ฉันรู้สึกอึดใจอย่างบอกไม่ถูก หลังคุยโทรศัพท์แสดงความขอบคุณจากสาวิตรี ตอนนี้น้องสาวของเธอ สภาพจิตใจดีแล้ว หลังจากที่ฉันไปทำครอบครัวบำบัด เธอและสามีเข้าใจกันมากขึ้น และไม่มีความคิดที่จะฆ่าตัวตายอีกต่อไป

ฉันรู้สึกภูมิใจในตัวเอง ที่อย่างน้อยก็เป็นส่วนหนึ่ง ในการช่วยคน ให้รอดพ้นจากความตายที่เธอไม่ตั้งใจกระทำ คำขอบคุณ เปรียบเสมือนน้ำที่คอยหล่อเลี้ยงใจ ให้คนทำงานอย่างเรา มีพลังในการทำงานอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย

ฉันลองนึกย้อนกลับไป ถ้าวันนั้น ฉันไม่รับโทรศัพท์ ฉันไม่รีบตัดสินใจไปที่บ้านหลังนั้นแต่เช้า ฉันรอไปตอนบ่าย จะเกิดอะไรขึ้น คนที่เป็นฝาแฝดกัน มีจิตที่ผูกพันกัน เป็นอย่างนี้เอง

จากเหตุการณ์ครั้งนั้น ทำให้ฉันตั้งใจแล้วว่า ฉันจะเปิดโทรศัพท์ไว้ตลอดเวลา เพราะเมื่อพวกเขาไม่มีใคร เวลาของฉันที่มีให้ คงจะมีค่าพอที่จะยื้อชีวิตของพวกเขาจากมัจจุราชได้บ้าง ถึงแม้ว่าจะเฉียดตายก็ตาม 🍀

เกี่ยวกับผู้เขียน :

สุภา ทองพรหม ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาล
บางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก

มอบเชอตันอ้อมอกแม่

จีลาวรรณ แดงเขียว

ดึกสงัด เป็นเวลาที่มนุษย์ทุกคนน่าจะได้นอนหลับพักผ่อน หลอดไฟนีออนบางดวงบนฝ้าเพดาน ยังถูกเปิดอยู่เพื่อส่องแสงสลัวพอให้มองเห็น ขณะที่ฉันกำลังก้มหน้าก้มตาเขียนรายงานอยู่ในเคาน์เตอร์ เบื้องหน้าเต็มไปด้วยผู้คนนอนอยู่บนเตียงสวมชุดสีฟ้าอ่อนลวดลายสลักด้วยตัวอักษร “โรงพยาบาลเพชรบูรณ์” เหมือนกันหมด บางคนถูกผูกยึดไว้ด้วยขดน้ำเกลือที่ห้อยอยู่บนเสาเตลสูง โยงมายังแขน บางคนมีสายจากกระปุกที่มีน้ำปูดเป็นฟองอยู่ด้านในโยงมายังจมูกเพื่อนำออกซิเจนเข้าสู่ร่างกาย

“ตัด ๆ” ฉันสะดุ้งเฮือกพลางเอื้อมมือไปตามเสียงนั้น มันเป็นเสียงสัญญาณกระตุ้นเตือนให้ฉันต้องเตรียมตัวเพื่อรับคนไข้ใหม่

“สวัสดิ์คะ ดิคนรีเวช จีลาวรรณรับสายค่ะ”

“ER (ตึกอุบัติเหตุ) ค่ะ มีรับใหม่ผู้หญิง อายุ 14 ปี ให้ประวัติขาดประจำเดือน ประมาณ 3 เดือน เมื่อเข้าลิ้นลิ้มในท้องน้ำ ปวดท้องมากและมีเลือดออกทางช่องคลอด ที่ ER มีไข้ หนาวสั่น เดียวส่งเข้าไปนะคะ”

หลังจบการสนทนาฉันสั่งให้ผู้ช่วยเหลือคนไข้เตรียมเตียงและอุปกรณ์ให้พร้อม ประมาณ 30 นาที ก็มีเสียงดัง “เอ๊ยด ๆ” ของล้อรถเข็นเสียดสีกับพื้นเคลื่อนเข้ามาในตึก

บนรถเข็นนอนที่ทำด้วยสเตนเลส มีหญิงวัยรุ่นรูปร่างผอมบางจนสังเกตเห็น

เห็นเส้นเลือดที่ปูดโตขึ้นขึ้นมาจากหลังมือทอดยาวลดเลี้ยวไปตามลำแขน
ริมฝีปากสั่นริก เสียงกักพันดัง “ก๊อด ๆ” หน้านี้วคือขมวด นอนตัวงอนเข้า
เกือบจะชิดอก มือสองข้างกุมอยู่ที่หน้าท้อง ปลายเท้าจิกที่นอนที่ทำด้วยใ
มะพร้าวจนเป็นรอยบุ๋ม สวมผ้าถุงสีน้ำเงินเก่า ๆ แต่สามารถมองเห็นคราบ
เลือดแดงฉานเกือบทั่วไปทั้งผืน กลิ่นคาวเลือดคละคลุ้งลอยเข้าจมูก

จะเป็นกลิ่นที่สดดมจนเคยชินแต่ก็ต้องผงะหน้าหนี ช้าง ๆ รถเข็นนอน
คนไข้มีผู้ชายอายุรุ่นราวคราวเดียวกันคอยกุมมืออยู่

เมื่อพนักงานเปลเข็นคนไข้ถึงเตียงนอน ฉันเข้าทักทาย “คุณสุชาดาใช่
ไหมคะ” ไม่มีเสียงตอบมีเพียงพยักหน้ารับ ฉันเชิญญาติออกด้านนอกและดึง
ม่านปิดให้มิดชิด ยังไม่ทันเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็นชุดคนไข้ก็มีตัวเด็กคลอตออกมา
ทั้งที่มีสายสะดือติดอยู่ นอนแน่นิ่ง ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางคลำบริเวณหน้าอก
ซ้ายไม่พบการเต้นของหัวใจ ฉันใช้เชือกเส้นเล็ก ๆ ผูกสายสะดือแล้วตัดด้วย
กรรไกรอันคมกริบจนตัวเด็กกับรกขาดออกจากกัน ยังคงเหลือรกติดค้างอยู่
ภายในโพรงมดลูก

หลังได้ประเมินสัญญาณชีพก็พบว่า ความดันโลหิตต่ำ ชีพจรเต้นเร็ว
อุณหภูมิร่างกายสูง ฉันคิดอยู่ในใจว่าคนไข้ น่าจะติดเชื้อ ไม่ได้การละต้องรีบ
รายงานหมอด่วน ถ้าปล่อยไว้ต้องแยแน่ ๆ

“คุณสุชาดาไปทำอะไรมาหรือเปล่าคะ”

สุชาดานิ่งเงียบ หันหน้าหนี ใช้มือปาดน้ำที่ไหลจากตา ถึงแม้ไม่เสียง
ตอบจากสุชาดา ประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมาทำให้ฉันรู้ได้เลยว่านี่เป็น
คำตอบหนึ่งของคนไข้ที่ทำแท้ง ฉันจึงไม่ได้เคียวเชือดต่อ แต่ทั้งคำถามไว้เพียง
เท่านั้น หันมาเรียกน้องผู้ช่วยเหลือคนไข้แทน

“สนใจมาช่วยพี่เปลี่ยนเสื้อผ้าคนไข้หน่อย พี่จะรีบรายงานหมอ”

โชคดีที่หมอเวรเข้าตรวจเยี่ยมเร็ว ทำการขุดมดลูกเพื่อเอาเศษรกที่ค้าง
อยู่ภายในโพรงมดลูกออกและให้ยาปฏิชีวนะที่ครอบคลุมทำให้เด็กหญิงที่ยัง
ไม่สามารถทำบัตรประชาชนได้เพราะอายุเพียง 15 ปีไม่ถูกตัดมดลูกทิ้งและ

มีโอกาสที่จะตั้งท้องได้ใหม่ในวัยอันสมควร

วันรุ่งขึ้น ฉันเข้าไปเยี่ยมสุซาดาที่เตียงเพื่อสอบถามอาการโดยทั่วไป และร้องขอให้เธอแจ้งให้ผู้ปกครองทราบว่าเธอได้เข้านอนโรงพยาบาล เธอไม่อยากจะบอกให้แม่รู้กลัวแม่เสียใจ ฉันไม่ได้บีบบังคับได้แต่เพียงให้ข้อคิดกับเธอว่า แม่ทุกคนพร้อมที่จะให้อภัยลูกได้เสมอไม่ว่าลูกจะทำผิดร้ายแรงแค่ไหน

สุซาดาลองคิดดูนะถ้าแม่ของสุซาดามารู้ทีหลังว่าลูกเจ็บป่วยปางตาย แต่ไม่ได้มาดูแลแม่ของสุซาดาจะเสียใจมากแค่ไหน ฉันเอื้อมมือไปจับแขนของเธอเบา ๆ และเดินจากมาปล่อยให้เธอได้ใช้เวลาอยู่กับตัวของเธอเอง

เช้าวันถัดมาฉันได้เห็นภาพผู้หญิงสูงอายุคนหนึ่งยืนอยู่ข้างเตียงกำลังใช้มือข้างหนึ่งลูบหัวของสุซาดาอยู่จึงได้เข้าไปทักทาย เธอได้แนะนำให้ฉันรู้จัก “นี่แม่ของหนูเองค่ะ”

เราได้พูดคุยกัน แม่ของเธอเล่าว่าลูกสาวอยากเข้ามาเรียนในเมือง ก็เคยบอกกับลูกว่าค่าใช้จ่ายมันแพง พ่อกับแม่ทำอะไรทำนาเงินทองก็มีไม่มากแล้วผู้หญิงตัวคนเดียวจะอยู่อย่างไร แต่ลูกสาวยืนยันว่าสามารถดูแลตนเองได้อีกอย่างก็อยากให้ลูกได้เรียนหนังสือจะได้ไม่ต้องลำบากเหมือนพ่อกับแม่ จึงปล่อยให้ลูกมาทั้งที่ยังเป็นห่วงไม่คิดว่าจะเกิดเรื่องแบบนี้ขึ้นกับลูก ถ้าลูกเป็นอะไรไปก็ยังไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร หัวอกของคนเป็นแม่คงแตกสลาย

ฉันนั่งฟังแม่ของเธอเล่าอย่างตั้งใจจนจบ จึงบอกให้เธอได้สบายใจ

“ตอนนี้สุซาดาปลอดภัยแล้วค่ะ”

หลังจากได้ยาปฏิชีวนะครบ 3 วัน อาการของสุซาดาดีขึ้น ไม่ปวดท้องและไม่มีไข้ เหลือแต่เพียงเลือดออกทางช่องคลอดบ้างเล็กน้อยถือว่าเป็นอาการปกติหลังขูดมดลูก หมอได้อนุญาตให้สุซาดากลับบ้านได้

เรื่องราวไม่ได้จบเพียงแค่นั้น ค่ารักษาพยาบาลทั้งหมดของสุซาดาประมาณ 5,000 บาท สุซาดามีบัตรทอง (บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า) ซึ่งเป็นบัตรของโรงพยาบาลต่างอำเภอ เวลาจะใช้ต้องมีใบส่งตัวที่เขียนโดยหมอแนบมาด้วย แต่สุซาดาไม่ได้ไปโรงพยาบาลที่ระบุไว้ในบัตรมาก่อน เนื่องจาก

มาเรียนหนังสืออยู่ที่นี้ ถ้าไม่มีใบฉุกเฉินจะต้องชำระเงินเอง สีน้าของแม่
สุขภาพกลับมาเศร้าหมองอีกครั้ง

“ช่วยหน่อยเถอะหมอ ฉันไม่มีตังค์ ตอนนี่ก็มีติดตัวมาแค่ 500 บาท
เอง”

“ป้าลองหามาช่วยโรงพยาบาลอีกหน่อยได้ไหมคะ”

“ฉันก็ไม่รู้จะไปหยิบยืมใครเค้ามาให้”

จากคำพูดของแม่สุขภาพในตอนนี่และได้เคยคุยกันมาก่อนบ้างแล้ว
ทำให้ฉันรู้ว่ามันเป็นเรื่องยากเหมือนกันที่จะสามารถหาเงินมาให้มากกว่านี้
ได้ จึงกลับไปทบทวน ไตร่ตรอง คำว่า “ฉุกเฉิน” อีกครั้ง

“ปวดท้องมากและมีเลือดออกทางช่องคลอด มันก็ฉุกเฉินไม่ใช่หรือ”
ฉันจึงตัดสินใจเขียนใบฉุกเฉินให้แม่ของสุขภาพ เพื่อแนบกับหลักฐานสำเนา
ทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรทองนำไปที่ห้องตรวจสอบสวนสิทธิ เจ้าหน้าที่ห้อง
ตรวจสอบสวนสิทธิประทับตราให้ใช้สิทธิได้

ก่อนกลับสุขภาพและแม่เดินเข้ามายกมือไหว้ฉันและเพื่อนร่วมงาน
ทุกคน

“ขอบคุณหมอทุกคนมากเลยนะคะ”

ฉันเฝ้ามองสองคนแม่ลูกเดินไปจนลับประตู โดยแอบปลื้มอยู่ในใจว่า
ได้ส่งเด็กผู้หญิงคนหนึ่งกลับสู่อ้อมอกแม่อย่างปลอดภัย และได้ส่งทรัพยากร
มนุษย์คนหนึ่งกลับเข้าสู่สังคมเพื่อมีชีวิตในการช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป 🍀

เกี่ยวกับผู้เขียน :

จีลาวรรณ แต่งเขียน ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาล
เพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

ออทิสติกแชมป์เปิงโห

พิริยาภรณ์ ประเทืองเศรษฐ์

เสียงเปียโนฝีมือระดับอนุบาลที่ลอดออกมาจากหลังประตูตรงหน้า ทำให้มั่นใจว่ามาถูกที่แล้ว ก่อนที่จะชะเง้อหน้าตามแรงมือที่ผลักประตูเพื่อพาตัวเองเข้าไปด้านใน รอยยิ้มผุดขึ้นบนใบหน้าหลังภาพที่เห็นชัดเจนขึ้นจนเต็มตา เด็กชายผิวคล้ำตัวจ้ำม่ำกำลังตั้งใจกดคีย์เปียโนด้วยนิ้วเล็ก ๆ อย่างตั้งใจ โดยไม่ได้สนใจแขกผู้มาเยือนเลยสักน้อย

“สวัสดิ์ครับคุณครู” เสียงทักทายอย่างคุ้นเคยจากผู้เป็นพ่อบ่งบอกถึงการเชื่อเชิญอยู่ในที่ ทั้งที่ยังไม่ละสายตาออกจากนิ้วเล็ก ๆ ของลูกชายตัวน้อยตรงหน้า

ผู้มาเยือนที่ได้ชื่อว่าคุณครูมองซ้ายมองขวา ก่อนตัดสินใจเลือกเก้าอี้สีขาวตัวเล็ก ๆ ตรงมุมห้อง หย่อนตัวลงพลงอดนึกถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาไม่ได้

เช้าวันหนึ่ง ปรากฏครอบครัวเล็ก ๆ ที่ผู้พบเห็นต่างก็รับรู้ได้ว่า ความทุกขใจที่แบกไว้เต็มสองบ่าของผู้เป็นพ่อเป็นแม่ ก็คือเจ้าลูกชายตัวน้อยที่วิ่งไล่จับกันพร้อมกับเสียงตะโกนเรียก ซึ่งก็เดาได้ว่าต้องเป็นชื่อเจ้าลิงน้อยคนนั้นแน่ ๆ ลูกชายที่ไม่ได้รับรู้ว่าจะไล่ตาม ส่งภาษาต่างดาวสลับกับเสียงหัวเราะรำพร้อกับสีหน้าที่ดูมีความสุขสนุกสนาน กว่าจะตะครุบตัวกันมาก็เล่นเอาเหงื่อตกไปตามกัน

วันนี้พ่อกับแม่ได้ตกลงใจว่าเราจะเผชิญความจริงกันเสียที หลังเก็บลูกไว้ในบ้านดูแลกันเองจนสุดปัญญา แล้วก็เห็นว่ามิแต่จะแย่ง การต้องพาลูกมาพบกับจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น ต้องอาศัยความกล้าหาญและเตรียมใจมาไม่น้อยสำหรับคนเป็นพ่อและแม่

วันนี้ลูกอายุ 2 ขวบกว่าแล้ว ยังไม่มีเสียงที่เป็นภาษาคนออกมาจากปาก มีแต่เสียงแปลกหูที่ไม่สามารถเรียกได้ว่าเป็นภาษา กับอาการกรีดเมื่อถูกขัดใจเท่านั้นที่เป็นการสื่อความหมายของลูกน้อย อีกทั้งแววตาลูกเหมือนจะมองทะลุผ่านพ่อกับแม่ทั้งที่อยู่ตรงหน้าคล้ายเป็นอากาศไม่มีตัวตน ฟังหรือแปลาก็ไม่รู้เพราะลูกไม่เคยตอบสนองต่อเสียงเรียกชื่อตัวเองเลยสักครั้ง กับอะไรต่อมิอะไรอีกมากมายที่ลูกคนอื่นทำได้แต่ลูกคนนี้ไม่เคยทำ ทุกข์ที่เบากว่าอยู่บนบ่ายิ่งหนักยิ่งกว่าเดิม เมื่อได้รับคำพิพากษาจากระดับปรีมาจารย์ว่าลูกเป็น "ออทิสติก" พร้อมกับน้ำใส ๆ ที่ล้นออกมาจากเบ้าตาทั้งสองข้างอย่างช่วยไม่ได้ของผู้เป็นแม่

ตารางเวลาสำหรับการฝึกเพื่อกระตุ้นพัฒนาการ ปรับพฤติกรรม แก้ไขการพูด ของหนูน้อยถูกกำหนดขึ้นและต้องการความสม่ำเสมอ แม่ตัดสินใจทำงานเพื่อเอาเวลามาดูแลลูกอย่างใกล้ชิด เรียนรู้วิธีฝึกลูกจากทุกคนที่แม่เห็นว่าประโยชน์ เวลาทุก ๆ นาทีไม่ควรผ่านไปอย่างเปล่าดายในความรู้สึกของแม่

หนูน้อยออทิสติกถูกฝึกตั้งแต่นั่งอยู่กับที่ โดยเริ่มจากเก้าอี้ตัวเล็ก ๆ ล็อกเข้ามุมเพื่อให้อยู่กับที่ได้ระยะหนึ่ง ก่อนจะเริ่มเข้าบทเรียนต่อไป การฝึกต่าง ๆ มากมายค่อยตามมา ตั้งแต่ฝึกมองหน้าสบตา ฟังเสียงเรียกชื่อตัวเอง ทำความรู้จักว่าใครเป็นพ่อเป็นแม่ แบนมือขอ โบกมือไม่เอา สวัสดี บ้ายบาย หยิบของชิ้นใหญ่ไปจนถึงชิ้นเล็ก ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะมากขึ้น ฝึกร้อยลูกปัดเพื่อให้เกิดสมาธิเนิ่นนานขึ้นตามจำนวนลูกปัดที่ผ่านเส้นเชือกลงไป

กิจกรรมแต่ละวันผ่านไปอย่างทุลักทุเล ความท้อแท้ผุดขึ้นกลางใจของ

ผู้เป็นแม่ เพราะผ่านมาร่วมเดือนแล้วยังไม่ค่อยเห็นความหวังว่าลูกจะดีขึ้นสักเท่าไร สิ่งที่ดีขึ้นในเวลานี้มีเพียงแค่ว่า ลูกหยุดร้องเมื่อต้องมาเรียนกับคุณครูทั้งหลายเท่านั้น เพียงแต่คุณครูของลูกวันนี้อยู่ในโรงพยาบาลเท่านั้นเอง

“ท้อไม่ได้” เสียงตะโกนก้องอยู่ในใจแม่ แล้วความอดทนของแม่ที่เพียงฝึกลูกซ้ำซากก็เป็นผลเมื่อเวลาผ่านไป 6 เดือน หนูมน้อยเริ่มพูดตาม ออกเสียงคำที่มีความหมาย ทำตามคำสั่งง่าย ๆ ได้ รู้จักสิ่งของ สัตว์ ผัก ผลไม้ และชี้ได้ถูกต้อง สายตามีแวววับอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน พ่อและแม่มีตัวตนไม่ได้เป็นอากาศที่ขวางหน้าลูกอย่างเคย

วันนี้มีข่าวดีสำหรับแม่เมื่อได้รู้ว่าลูกจะได้เข้าฝึกแบบกลุ่ม มีเพื่อน และต้องเตรียมอุปกรณ์เหมือนได้เข้าเรียนอนุบาล ต่างกันตรงที่ยังเป็นโรงเรียนอนุบาลที่อยู่ในโรงพยาบาลเหมือนเดิม แต่นี่ก็เป็นกำลังใจใหญ่หลวงและเป็นความสำเร็จยิ่งใหญ่ในวันนี้ของแม่แล้ว

วันแรกของการเข้าโรงเรียนจำลอง ลูกเล่นคนเดียว เล่นกับเพื่อนไม่เป็น ไม่เข้าแถว ไม่อ่านบัตรคำ ก ไก่ ไม่ระบายสี ไม่ทำอะไรทั้งนั้น ไม่อย่างเดียวกับที่ถือเป็นเรื่องดีก็คือไม่ร้อง เอนำวันแรกก็แบบนี้แหละ แม่บอกกับตัวเองอย่างคนผ่านสมรภูมิมารบมาแล้ว

ลูกของแม่ นานวันเข้าเด็กน้อยก็เริ่มเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ เด็กพิเศษในชั้นเรียนได้ กิจกรรมที่หมุนเวียนแต่ละวัน ทำให้พบสิ่งพิเศษเข้าจนได้ คุณครูบอกกับคุณแม่ว่าเด็กน้อยน่าจะชอบดนตรีมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ เพราะสังเกตว่า นั่งนิ่ง ร่วมมือ และอยู่กับกิจกรรมดนตรีได้นานกว่าอย่างอื่น

คุณแม่นำข่าวดีนี้กลับไปบอกกับคุณพ่ออย่างลึกลับใจ คุณพ่อที่บ้านลูกคนอื่นให้เป็นนักเปียโนมานักต่อนัก จะได้แสดงฝีมือครั้งสำคัญก็คราวนี้ เริ่มจากเพลงสำหรับเด็กที่คุณพ่อแต่งเอง โดยใช้ตัวเองเป็นสื่อสำคัญหวังจะให้ลูกเห็นพ่อเป็นของเล่นชิ้นใหม่ ได้ผลลูกดูสนุกสนานและร่วมมือกับกิจกรรมใหม่น้อย่างดี

ช่วงหลังนี้แม่สังเกตว่าลูกอารมณ์ดี ไม่ร้องกรี๊ด ๆ อย่างเคยแล้ว

บรรยากาศในบ้านดีขึ้นมากเมื่อเทียบกับวันพิพากษา รอยยิ้ม เสียงหัวเราะ กลับมาระบายบาง ๆ ในใจก่อความหวังหล่อเลี้ยงให้ก้าวต่อไปโดยมีอนาคต ของลูกเป็นเดิมพัน

3 เดือนแล้ว ที่หนุ่มน้อยออทิสติกของเราคนนี้ได้เริ่มกตัญญูเปียโน ภาพที่เห็นตรงหน้าวันนี้เป็นการพิสูจน์ถึงความอดทน ความตั้งใจ และกำลังใจเข้มแข็งที่ข้ามความท้อท้อครั้งแล้วครั้งเล่าระหว่างทาง อย่างไม่ยอมหมดหวัง เสียง ตึง แดง ที่ตั้งมาจากเปียโนในวันนี้ ทำเอาแขกผู้มาเยือนรู้สึกตื้อ แน่นขึ้นมาอย่างบอกไม่ถูก

เด็กน้อยหันหน้ามามองคุณครูอย่างกับเพิ่งรับรู้การมาถึง แต่ก็ยังคงกตัญญูเปียโนต่อไปทั้งที่ละลายตามมาแล้ว ผู้เป็นพ่ออ้าปากค้างด้วยความทึ่งและงงปนกันไป เล่นได้ทั้งที่ไม่ได้มองที่แป้นเปียโน

ก่อนที่เสียงผู้เป็นพ่อจะดังขึ้นด้วยอารมณ์ตื่นเต้นสุดขีด “คุณครู เห็นไหม” พร้อม ๆ กับเสียงของคุณพ่อ คุณครูก็พลอยตื่นเต้นไปด้วยกับเหตุการณ์ตรงหน้า

หลังจากนั้นการเคียวเชิญครั้งใหญ่ก็ตามมา การแข่งขันเปียโนสำหรับเด็กในวันพ้อปีนี้ จะต้องมีชื่อหนุ่มน้อยออทิสติกของเราเข้าแข่งขันด้วยแน่นอน

นอกจากเตรียมฝีมือเปียโน คุณแม่ยังต้องเตรียมสถานการณ์อื่น ๆ อีกด้วย ตั้งแต่พาไปหอประชุมที่จะแข่งขันให้คุ้นเคย ให้ไปอยู่บนเวทีที่จะต้องแข่งจริง ซ้อมบนเวทีจริง แต่งชุดสูทผูกกระดาดยี่สิบแดงซ้อมไว้ให้รู้ว่าต้องสวม ชุดนี้เล่นเปียโน ทำทุกอย่างแล้ว คราวนี้ก็วัดดวงว่าทุกอย่างที่เตรียมมาจะจบลงพร้อมเสียงกริธร้องของพระเอกของเราหรือไม่

เสียงโทรทัศน์ดังขึ้นในตอนบ่ายของวันพ้อ รู้สึกได้ถึงจังหวะหัวใจที่เร็ว และแรงขึ้นทุกทีเมื่อเห็นว่าผู้ที่โทรมาเป็นใคร เสียงปลายสายตื่นเต้น ตีใจจนผู้ฟังสั่นตัวได้

“คุณครูคะ ป๊อกรู้จักได้แชมป์เปียโน 4 มือ รุ่นอายุไม่เกิน 5 ปีค่ะ”

ความสุข ความสำเร็จและน้ำตาในวันนี้ไม่เหมือนวันที่ผ่านมา น้ำตาแห่งความสุขได้พิสูจน์คุณค่าของความรักที่พ่อแม่มีต่อลูก

ความอดทนไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค กำลังใจที่ไม่มีวันหมดจากการสะสมความสำเร็จเล็ก ๆ น้อย ๆ จนกลายเป็นรางวัลแห่งความภาคภูมิใจ สู่โลกใบใหม่ที่จูงมือเดินมาด้วยกัน อย่างไม่ยอมหมดหวัง ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

พิริยาภรณ์ ประเทืองเศรษฐ์ ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาล
สมิติเวช ศรีนครินทร์ กรุงเทพฯ

ข้าวเหนียวแก้วดำ

เรไร เบขุนทด

เวลาประมาณ 3 นาฬิกาของเวรตึกคืนหนึ่ง เป็นวันที่อากาศร้อนอบอ้าวมาก ฉันมองเห็นผู้ป่วย และญาตินอนหลับไหลไปด้วยความอ่อนล้า ทำให้บรรยากาศดูเงียบสงบ แต่ฉันก็ได้ยินเสียงเครื่องปรับอากาศและพัดลมทำงานดังหึ่ง ๆ อยู่ในขณะนั้น มันยังคงทำหน้าที่ของมันเหมือนเช่นฉันก็ต้องทำหน้าที่ของฉันในคืนนี้เช่นกัน

คืนนี้ไม่มีผู้ป่วยหนักหรือผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่ส่งเสียงร้องครวญครางรบกวนผู้ป่วยอื่น ดูเหมือนบรรยากาศจะเป็นใจที่จะให้ทุกคนได้พักผ่อนนอนหลับอย่างเต็มที่ในคืนนี้ หลังจากทำงานเสร็จพวกเราก็จะหาของกินในช่วงเวลานี้

“ใครมีมาม่าบ้าง” ทุก ๆ คืนถ้าขึ้นเวรตึก เราจะนั่งกินมาม่า ร่วมกัน “มีข้าวเหนียวแก้วดำอยู่ในตู้เย็น” ฉันนึกออกทันทีแล้วนี่เองผู้ช่วยพยาบาลก็เดินไปหยิบมาและอุ่นในเตาไมโครเวฟ แล้วเราก็เริ่มกินกันด้วยความเอร็ดอร่อยรสชาติของข้าวเหนียวแก้วดำมีรสหวานมันกลมกล่อมอร่อยจับใจฉันยิ่งนัก

“ซื้อที่ร้านไหน อร่อยดีจัง” ฉันพูดรำพึงรำพันกับตัวเองและก็นึกถึงเรื่องราวเมื่อตอนกลางวัน

“ของหวานนี้ลูกฉันซื้อมาฝากคุณหมอค่ะ” แม่ของพี่พาทย์กล่าว ฉัน

มองไปเห็นตรงหน้ามีถุงขนมหวานอยู่ 5-6 อย่างอยู่ในถุงหิ้วใส ๆ น่อง
พยาบาลรีบเดินไปรับ และยกมือไหว้ขอบคุณในน้ำใจอันดีงามของปีพาทย์
และแม่ของเขา หนึ่งในของหวานที่อยู่ในถุงฉนั้นแอบเห็นข้าวเหนียวถั่วดำด้วย
ในความท้อแท้ก่อนแ่ที่สิ้นหวังของชีวิตแต่ปีพาทย์กลับมีน้ำใจทิ้งตงาม
ให้กับพยาบาลดั่งเหมือนจะเป็นกำลังใจให้พวกเราทำหน้าที่ต่อไป

ฉันมองเห็นแสงไฟที่ส่องสว่างลอดผ่านช่องประตูในห้องแยกของผู้ป่วย
ที่แยกโรคเพื่อป้องกันภาวะติดเชื้อ สำหรับห้องนั้นาน ๆ ครั้งจะมีผู้ป่วยมา
นอน ปีพาทย์ ผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว อายุ 16 ปี ได้เข้ามานอนในห้อง
นี้ตั้งแต่เมื่อวานตอนเย็น ฉันได้ให้การพยาบาลดูแลปีพาทย์ ยังจำได้ถึงคำพูด
และถ้อยคำที่อ่อนล้าหมดกำลังใจของเขา

“ผมไม่ได้ไปรักษามาประมาณ 1 ปีแล้ว หลังจากได้รับยาเคมีบำบัด
ครั้งแรก”

“ผมไม่อยากไปรักษากับหมอคนนี้อีก เพราะรักษาใครก็ตายหมดทุก
คน”

“สู้หมอคนเก่าไม่ได้ เสียตายจัง ที่หมอไปเมืองนอก” สายตาเขาเปล่ง
ประกายไปชั่วขณะเมื่อเอ่ยชื่อหมอคนเก่า แต่พริบตาเดียวก็สลดลงและมีแวว
ตาเศร้าสร้อยดั่งเดิม

“ผมไม่อยากไปโรงพยาบาลนี้ ถ้าผมต้องไป ผมขอตายดีกว่า”

น้ำเสียงที่ท้อแท้สิ้นหวังแววตาที่แห้งผากไร้ซึ่งแวววสดใสมันทำให้หัวใจ
ฉันหนักอึ้ง และใจหายกับประโยคที่ได้ยิน ฉันรับฟังอย่างสงบ และได้พูดคุย
อธิบายถึงความจำเป็นในการรักษา เขาเข้าใจดีแต่ปฏิเสธการรักษาเพราะไม่
อยากพบเจอกับแพทย์คนนี้อีก ฉันรับฟังด้วยหัวใจที่ห่อเหี่ยว

ฉันได้ส่งเวรโดยบอกเรื่องราวให้ทีมพยาบาลรับรู้และรายงานให้หัวหน้า
ตึกรับทราบในปัญหานี้ หัวหน้าตึกปรึกษาแพทย์เจ้าของไข้และคุยกับผู้อำนวยการ
การในเรื่องปัญหาของผู้ป่วยที่พบและจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างรีบด่วน
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลใจดีมาก ให้ผู้ป่วยไปรักษาต่อที่โรงพยาบาล

ศูนย์ในต่างจังหวัด มีรถโรงพยาบาลไปส่งพร้อมกับมีพยาบาลไปดูแลระหว่างทาง ฉันรู้สึกถึงพลังความเมตตาที่ทีมแพทย์พยาบาลมีให้ผู้ป่วยอย่างล้นเหลือ ฉันดีใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของทีมที่ได้หาแนวทางช่วยเหลือ ให้เขารู้สึกปลอดภัย มีคุณค่าในตัวเองและมีพลังใจต่อสู้กับโรคร้ายนี้ต่อไป

“พรุ่งนี้จะส่งตัวพี่พาทย์ไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลศูนย์ที่ต่างจังหวัดมีพยาบาลไปด้วย 1 คน” ฉันบอกกับแม่ของพี่พาทย์ แวดตาที่เปล่งประกายด้วยความสุข รอยยิ้มที่สว่างสดใส ไม่ต้องบอกว่าแม่ของพี่พาทย์ เธอดีใจมากที่สุดในรอบปี เธอรีบยกมือไหว้ขอบคุณฉันในทันที

“ดีใจด้วยนะคะ” ฉันพูดผ่านลำคอด้วยความรู้สึกตื่นตันใจ แม่ของพี่พาทย์ เป็นผู้หญิงที่ใช้ชีวิตต่อสู้ดิ้นรนโดยลำพังในชีวิต พ่อของพี่พาทย์ไปมีภรรยาใหม่ตั้งเขายังเด็กเวลาเจ็บป่วยก็ไม่ได้มาเหลียวแล

“หมอคะ ช่วยด้วยลูกฉันเหนื่อยมาก หลังถ่ายหนักเขาหายใจไม่ออก” น้ำเสียงที่ร่อนรนระคนกับแวดตาที่ตื่นเต้น ปนกับเสียงร้องไห้โฮของแม่พี่พาทย์ ทำให้ฉันตื่นขึ้นจากภวังค์ความคิด และรีบตั้งสติวิ่งเข้าไปดู พร้อมกับผู้ช่วยพยาบาลที่เตรียมอุปกรณ์ฉุกเฉินตามไปช่วย

“ตามหมอด่วน !” ฉันตะโกนบอกน้องพยาบาลที่อยู่อีกมุมหนึ่งของห้องผู้ป่วยรวมน้องคนนั้นวิ่งเร็วมากเพื่อโทรศัพท์บอกหมอ

ภาพที่เห็นพี่พาทย์เด็กวัยรุ่นรูปร่างอ้วน ตัวใหญ่ผิวซีดเหลืองมีเหงื่อซึมตามร่างกายใบหน้าขาวซีด ริมฝีปากเขียวคล้ำ เหนื่อยหอบนั่งกระสับกระส่ายอยู่บนเตียง สติเริ่มกลางเลือนดินไปมาจนฉันกลัวว่าอาจจะตกเตียงได้ ฉันรีบให้การช่วยเหลือทันที แต่ภาวะขาดออกซิเจนเริ่มตามมาฉันดูจากค่าออกซิเจนในร่างกายที่ลดลงอย่างรวดเร็ว แพทย์วิ่งมาถึงโดยทันที

วินาทีนั้นฉันรู้สึกเสียใจมาก... ถ้าย้อนเวลาได้ฉันจะรีบให้หมอส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาลศูนย์ต่างจังหวัดให้เร็วที่สุด แต่เนื่องด้วยระบบและภาระงานที่มีรวมทั้งอาการของผู้ป่วยตอนนั้นยังดีอยู่จึงทำให้เราต้องรอจนถึงวันรุ่งขึ้น แต่อาการผู้ป่วยตอนนี้มันทำให้ฉันคิดหนักมากเหลือเกิน พร้อมกับจิตใจที่ปวด

ราว กับสิ่งที่พบเจอในขณะนี้

“ขอบมากขนาดนี้ต้องใส่ท่อช่วยหายใจนะคะ” แพทย์เจ้าของไข้บอกกับแม่ของปีพาทย์

“ต้องส่งตัวไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลศูนย์ในจังหวัดนะคะ” ฉันทธิบายให้ญาติเข้าใจในระบบการดูแลผู้ป่วยหนักและการส่งต่อ

“ไม่ไปโรงพยาบาลนี่ ถ้าจะไปผมขอตายดีกว่า” เสียงแหบแห้งส่งผ่านลำคอของปีพาทย์พร้อมกับร่างกายที่หมดเรี่ยวแรง และทิ้งตัวลงบนเตียงนอนดังพริบ

ความเจ็บเกิดขึ้นทุกคนมองหน้ากัน แพทย์มองสบตาฉัน ฉันมองหน้าแม่ของปีพาทย์ได้เห็นแววตาของเธอที่เต็มไปด้วยความลึกลับ หวาดหวั่น และสิ้นหวัง แม่ของปีพาทย์ร้องไห้ปานหัวใจแหลกสลาย

“ต้องตัดสินใจแล้วนะคะ จะใส่ท่อช่วยหายใจไหม เราจะได้ช่วยทันเวลา” ฉันทพูดออกมาในที่สุด จิตใจร้อนรนเหลือเกินในช่วงเวลาที่แสนจะกดดันความรู้สึกในขณะนั้น

แม่ของปีพาทย์ก้มหน้าน้ำตาไหลรินพยักหน้ายอมรับกับชะตากรรมที่กำลังเกิดขึ้น เธอทรุดนั่งลงด้วยกำลังขาที่อ่อนล้าไร้ซึ่งเรี่ยวแรงและพลังใจ เธอตัดสินใจอย่างเด็ดขาดและขอตัวออกไปจากห้องทันที และแพทย์ก็ใส่ท่อช่วยหายใจ เสียงแม่ของปีพาทย์ร้องไห้โหยหวนอยู่หน้าประตูห้อง มันยิ่งตอกย้ำความรู้สึกสลดหดหู่ในใจของฉันทยิ่งนัก

และแล้วสิ่งที่ฉันทกลัวก็เกิดขึ้น ปีพาทย์หยุดหายใจหลังจากใส่ท่อช่วยหายใจเสร็จ แพทย์ต้องขึ้นปั๊มหัวใจให้กับปีพาทย์ ทีมพยาบาลได้เข้ามาช่วยและทำหน้าที่ของตนเองอย่างดีที่สุด มือฉันทเย็นเฉียบแต่ไม่เท่ากับผิวกายของปีพาทย์ที่เย็นยิ่งกว่า ในระหว่างที่ปั๊มหัวใจ ฉันทอดคิดถึงข้าวเหนียวถั่วดำที่แสนอร่อยไม่ได้

ความหวานชื่นและรสชาติของมันยังติดอยู่ที่ปลายลิ้นและลำคอของฉันทอยู่ในขณะนั้น ฉันทเพิ่งกินมันจนอิ่มแล้วก็ต้องมาปั๊มหัวใจให้กับคนที่ให้ข้าว

เหนียวถั่วดำ

มันช่างเป็นความรู้สึกที่ขมขื่น ถ้าคอฉันแห้งผากน้ำตาคลอเข้าฉันได้ แต่พยายามกั้นใจไว้ไม่ให้มันรินไหลออกมา

“หมอจะคุยกับแม่ของปีพาทย์ไหม” ฉันถามหมอด้วยใจที่หมดหวัง และแสนเศร้า

หมอลงไปคุยกับแม่ของปีพาทย์ เธอกอดหมอลแล้วร้องไห้ เธอจับมือ หมอแน่นบีบมือหมอลอย่างหนักหน่วงเปรียบเป็นที่พึ่งสุดท้ายในยามที่หัวใจ เธอแหลกสลายในขณะนี้

...

5 นาฬิกาของวันใหม่ ปีพาทย์ จบชีวิตลงอย่างสงบ ท่ามกลางความ เสียใจอย่างสุดซึ้งของทุกคน ทุกคนปลอบใจตัวเอง และบอกกับตัวเองว่า ‘เรา ได้ทำดีที่สุดแล้ว ไม่มีใครหลีกเลี่ยงความตายได้ ชีวิตเป็นของไม่แน่นอน แต่ ความตายเป็นของแน่นอน นี่คือสัจธรรมของชีวิต’

ฉันมองร่างที่ไร้วิญญาณของปีพาทย์ด้วยหัวใจที่หดหู่ แสงสลัวยามเช้า ลอดผ่านบานเกล็ดหน้าต่างลามาเลียมาทั่วร่างของปีพาทย์ “ไปดีเกิดปีพาทย์ เราทำดีที่สุดแล้ว” ฉันบอกเขาด้วยความรู้สึกที่เศร้าเสียใจอย่างบอกไม่ถูก

“ใครจะล้างจานให้แม่ แม่จะซื้อขนมให้ใครกิน” เสียงร้องไห้คร่ำครวญ ของแม่ปีพาทย์ มันช่างสะท้อนความรู้สึกฉันยิ่งนัก ทำให้หัวใจฉันถูกบีบคั้น อย่างรุนแรงระคนเจ็บปวดตามไปด้วย...

ถ้าต้องเจอแบบนี้ฉันจะทำอย่างไรดี แล้วฉันก็นึกถึงใบหน้าของลูก ๆ ที่บ้าน และคิดถึงพวกเขาอย่างจับจิตจับใจ

แสงแดดยามเช้าสว่างสดใส พร้อมกับเสียงนกร้องดังแข็งแ่บออกถึงการ เริ่มต้นของวันใหม่ของชีวิตทุกชีวิตที่ต้องมีการเริ่มต้นและสิ้นสุด ฉันมองออกไปนอกหน้าต่างเห็นท้องฟ้าที่กว้างใหญ่ แสงสีทองสว่างตาของพระอาทิตย์ ส่องแสงรำไรเข้ามาในซอกมุมของตึก แสงอาทิตย์และกลิ่นไอความสดชื่นใน ยามเช้าทำให้ฉันมีพลังใจที่จะก้าวเดินต่อไปเพื่อสร้างสรรค์ความดี ความงาม

เพื่อดูแลช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์และสังคมต่อไป ฉันเพิ่มพลังใจให้กับตัวเอง และบอกกับตัวเองว่า “จงเข้มแข็ง” ทุก ๆ ครั้งที่ใจฉันอ่อนล้าฉันจะมองไปที่ พระอาทิตย์เสมอ

ทันใดนั้นสายตาของฉันก็มองไปเห็นแม่ของปีพาทย์ นั่งร้องไห้ดวงตาแดงช้ำอยู่ที่ริมระเบียงข้างชอกตึก ฉันมองภาพนั้น ด้วยความสงสารจับใจ ด้วยหัวใจของความเป็นแม่ ด้วยความเป็นเพื่อนมนุษย์ ฉันรู้สึกเห็นใจอยากช่วยเหลือให้เขาคลายความทุกข์และให้มีพลังใจต่อสู้ต่อไป นอกจากคำปลอบโยนที่มีให้ฉันจึงชงโอวัลตินอุ่น ๆ ไปให้แม่ของปีพาทย์ได้ดื่ม สติของเธอเริ่มดีขึ้น และกลับมา

“ปีพาทย์เขาไปดีแล้ว เราทำดีที่สุดแล้วเขามีบุญที่ได้เกิดมา แต่บุญเขามีไม่ถึงที่จะได้ไปโรงพยาบาลศูนย์ในต่างจังหวัด” ฉันบอกกับแม่ของปีพาทย์

เวรดิบดีครั้งนี้จึงเป็นบทเรียนของการทำงาน เป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นให้ฉันได้จดจำ ความรักของแม่ ความปรารถนาดีที่มีให้กันของเพื่อนมนุษย์มันคงอยู่ในความทรงจำ มองเห็นความเอื้ออาทรของคนป่วยที่ห่อหุ้มสิ้นหวังในชีวิตแต่กลับมีจิตใจที่งดงามบอกให้แม่ซื้อขนมหวานมาฝากหมอ โดยเฉพาะข้าวเหนียวถั่วดำที่อร่อยที่สุด

ทุก ๆ ครั้งที่มองเห็นข้าวเหนียวถั่วดำจะทำให้ฉันนึกถึงเรื่องราวในคืนนั้นเสมอ... จนบางครั้งฉันไม่กล้าที่จะกินข้าวเหนียวถั่วดำอีกเลย ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

เรไร เบนุนทด ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาลชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

ปกดปก่อง

พญ.กรกช จิรประภากร

บ่ายวันหนึ่ง ที่ห้องตรวจ ประตูห้องถูกเปิด คนใช้รายสุดท้ายของวัน เด็กหญิงวัยรุ่น รูปร่างผอม ผิวขาว หน้าตาสะสวย ผมยาวดำขลับถูกรวบไว้ข้างหลังอย่างลวก ๆ สวมเสื้อตัวหลวมโคร่ง กางเกงวอร์มสีน้ำเงิน “แต่งตัวไม่เหมือนวัยรุ่นทั่วไปเลยแฮะ”

ฉันคิดในใจ มือสองข้างของเด็กหญิงจับมือหญิงวัยกลางคน รูปร่างผอม สวมผ้าถุงสีดำเก่า เสื้อสีขาวสีหม่น เธอกุมมือเด็กสาวไว้เหมือนจะบอกว่าไม่ต้องกลัว

“สวัสดิ์ค่ะกัลยา หมอชื่อกรกช เป็นสูติแพทย์ จากประวัติเห็นว่าหนู คลำพบก้อนที่ท้อง หมอจะขอตรวจว่าเป็นก้อนอะไรนะคะ”

เด็กหญิงหลบตา ฉันนึกในใจ ทำไมเด็กคนนี้ดูหน้าเศร้า ๆ เหมือนมีอะไรในใจ “หือเจ้าอยู่โดยน้อหมอ ลูกเจ้ามันกลัว” แม่เธอพูดขึ้น ฉันคลำพบก้อนขนาดใหญ่ โดเลยสะดือขึ้นมาเกือบถึงลิ้นปี่ ภาพที่ปรากฏตรงหน้าจอ ทำให้ใจฉันเต้นแรง ฉันตั้งสติ

“กัลยาจะก้อนที่หนูคลำพบไม่ใช่มะเร็งนะคะ แต่... หนูกำลังจะมีน้องตอนนี้ได้ 8 เดือนแล้ว ลูกสาวนะคะ สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ดี นี่ไงคะหัวใจเด็กเต้น”

ฉันขึ้นไปหน้าจอพร้อมกับหันไปมองแม่ของกัลยา ที่ตอนนี้สายตาจับ

จ้องอยู่ที่ภาพของทารกในครรภ์ ดวงตาฉายแววงุนงงปนความผิดหวัง เธอหันไปมองลูกสาวที่นอนบนเตียง เด็กสาวหลับตาแน่นปากแน่น สองมือมือจับกันกันบิดไปมา เธอลุกขึ้นยืนนิ่ง ขยับตัวเข้าหาแม่ มือทั้งสองโอบรอบคอ ขบหน้ากับไหล่แม่ เริ่มร้องไห้เสียงดังขึ้น

“แม่ หลับอยู่” สองแม่ลูกกอดคอกันร้องไห้ เหมือนมีแค่สองคนในห้อง ฉันทินนิ่งไม่รู้ว่าพูดอะไร เหมือนมีอะไรมาจุกคอหอย

“ลูกเจ้าบ่เคยมีใครจะท้องได้ยะได๋หมอ” ฉันทันไปมองหน้ากัลยา เด็กหญิงก้มหน้า ไหล่ทั้งสองกระเพื่อมเบา ๆ ตามจังหวะการสะอื้นไห้ เหมือนเด็กที่ทำผิดแล้วโดนผู้ใหญ่จับได้

“ถ้าคุณแม่ไม่ว่าอะไร ขอหมอคุยกับน้อง 2 คนได้ไหมคะ”

กัลยามีพี่น้อง 3 คน เธอเป็นน้องคนสุดท้าย พี่สาวแต่งงานมีครอบครัวย้ายไปอยู่บ้านสามี ส่วนพี่ชายไปทำงานต่างจังหวัด นาน ๆ ครั้งจึงจะกลับบ้าน ที่บ้านจึงมีเพียงเธออยู่กับพ่อแม่ เธอเรียนหนังสือชั้น ม. 5 เกรดเฉลี่ยเกิน 3.5 ทุกเทอม ในห้องมีแต่เพื่อนผู้หญิง เลิกเรียนก็กลับมาอยู่บ้าน วันหยุดก็ไม่ค่อยไปไหนเพราะต้องช่วยพ่อแม่ทำสวน แล้วใครเป็นพ่อของเด็กในห้องล่ะ ?

“หนู เป็นเด็กดีมาก ตอนนี้อนุคงจะมีความทุกข์ใจมาก หมออยากช่วยหนูจริง ๆ มีอะไรที่หนูอยากจะทำให้หมอฟังไหม หมอสัญญาว่าสิ่งที่เราคุยกันเราจะรู้กันแค่สองคน”

ฉันทันพูดพร้อมกับเอื้อมมือไปจับมือกัลยา มือเธอเย็นเฉียบ ฉันทันปล่อยให้ความเจ็บปวดครอบคลุม และรอคอยอย่างใจจดใจจ่อที่จะได้ยินคำพูดใดใดหลุดจากปากเธอ

“ทำไม เหตุการณ์นี้มันต้องเกิดกับหนู... พี่สาวหนูก็ท้อง เรียนไม่จบ หมอคะ... หนูจะได้เรียนหนังสือต่อไหมหมอ”

ฉันทันถอนหายใจ “หนูจะได้เรียนหนังสือแน่นอน หนูบอกหมอได้ไหมว่าเกิดอะไรขึ้น” ครั้งนี้ความเจ็บปวดกินเวลานานยิ่งกว่า เด็กสาวก้มหน้า ตัวงอ

หลังจุ่ม มีเสียงลอดออกจากริมฝีปากเบา ๆ

“มันเกิดที่บ้านหนู เพื่อนข้างบ้านรู้จักกันตั้งแต่เด็ก...” เด็กหญิงหยุดพูด ตัวเริ่มสั่นสะท้าน ปากสั่น เสียงสะท้อนเบา ๆ ขอบตามีน้ำตาวัน 2 ข้าง “เค้ามาขอให้หนูสอนทำรายงาน จากนั้น... เค้าก็ทำหนู”

จบประโยค เด็กสาวร้องเสียงดังขึ้น สะอื้นตัวโยนพร้อมกับเสียงพูดที่ขาดหายไปเป็นช่วง ๆ “หนูเกลียดเค้า... ทำไมเค้าทำกับหนูแบบนี้” น้ำเสียงตัดพ้อ ต่อว่า น้อยใจในชะตากรรมของตัวเอง

ฉันนั่งนิ่งตัวแข็ง พยายามสะกดอารมณ์ตัวเองไม่ให้ร้องไห้ เอื้อมมือที่สั่นน้อย ๆ ไปจับไหล่กัลยา เด็กสาวที่อยู่ข้างหน้าเหมือนเด็กตัวน้อย ร้องไห้เสียงดังเหมือนอยากให้ความทุกข์ที่อัดแน่นอยู่ในใจ ถูกขับออกมาด้วยเสียงร้องไห้ และน้ำตาที่ไหลออกมาเป็นสาย

ประตูห้องตรวจปิด คนไข้คนสุดท้ายของวัน ฉันดูนาฬิกา ถอนหายใจ ฉันใช้เวลากับคนไข้ไปเกือบชั่วโมง

หลายวันผ่านไปขณะตรวจคนไข้ น้องแพทย์ฝึกหัดคนหนึ่งพูดขึ้นมา “พี่คะ จำคนไข้เด็กผู้หญิงที่หนูส่ง consult ไปทำอัลตราซาวด์อาทิตย์ก่อนได้ไหมคะ น้องเค้าคลอดแล้วนะคะเมื่อวานตอนเย็น นอนอยู่ที่เตียง 22 นะคะ”

มีแต่ความว่างเปล่าเมื่อเราเดินไปที่เตียง ฉันใจหายวาบ แม้ถึงลูกหรือ ? เสียงพยาบาลที่ตาม round พูดขึ้น “คนไข้ไปเยี่ยมลูกที่ตึกเด็กคะหมอ เด็กหนัก 2,100 กรัม หมอเด็กให้สังเกตอาการที่ตึกเด็กคะหมอ” ฉันถอนหายใจด้วยความโล่งอก

ในห้องเด็กอ่อน ฉันกวาดสายตามองไปรอบ ๆ แทบไม่เชื่อสายตาตัวเอง กัลยาในชุดคนไข้ สวมหมวกสีขาว สวมถุงเท้าเหมือนคุณแม่หลังคลอด กำลังอุ้มลูก ทารกน้อยแม้จะตัวเล็กแต่ดูแข็งแรง กำลังดูนมจากอกแม่ออย่างมีความสุข

ใบหน้าคุณแม่มีรอยยิ้มใหม่ที่ฉันเห็นในวันนี้ ช่วงแตกต่างจากวันแรกที่เรา

เจอกันอย่างสิ้นเชิง เธอมองลูกในอ้อมอกด้วยสายตาแห่งความรัก ความอ่อนโยน มีรอยยิ้มบาง ๆ ตรงมุมปาก ข้าง ๆ คุณแม่ของกัลยา ซึ่งตอนนั้นกลายเป็นคุณยาย และชายวัยกลางคนน่าจะเป็นพ่อของกัลยา ทั้งสองยืนยิ้มมองหลานด้วยความชื่นชม เด็กหญิงละสายตาจากลูก ยิ้มมองมาที่ฉัน

“สวัสดิ์ดีค่ะคุณหมอ”

กัลยา หยุดเรียนเพื่อมาเลี้ยงลูก คุณครูและเพื่อน ๆ มาเยี่ยมให้กำลังใจเธอ พร้อมกับบอกว่าถ้าเธออยากกลับไปเรียนหนังสือเมื่อไรก็ได้ ส่วนครอบครัวของฝ่ายชายไม่ยอมรับ และยื่นคำขาดให้ตรวจ DNA เด็กถ้าต้องการให้รับผิดชอบ

“ไม่เป็นไรหมอ หนูไม่อยากให้เค้าเป็นพ่อของลูกหรอกค่ะ” เธอพูดน้ำเสียงไม่ได้แสดงความโกรธแค้นใดใด

ถ้ากัลยาไม่ได้เป็นคนใช้รายสุดท้ายในวันนั้น และฉันไม่ได้มีเวลาให้เธอมากพอ ความทุกข์ตาโถมในใจที่อยู่ภายใต้ใบหน้าที่เคยร่ำรอยคงไม่ถูกปลดปล่อย

วันนี้กัลยาไม่เพียงแต่ให้กำเนิดบุตรสาวหน้าตาน่ารัก แต่เธอยังให้กำเนิดจิตวิญญาณของความเป็นแม่อีกด้วย ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

พญ.กรกช จิระประการ ปัจจุบันประจำอยู่ที่โรงพยาบาล
ลำพูน จังหวัดลำพูน

บทส่งท้าย

นพ.อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล

กระแสแห่งความคิด จิตใจอันเบิกบาน

ถ้าท่านได้อ่านหนึ่งในสุดยอดวรรณกรรมคลาสสิกของฝรั่งเศส เรื่อง “เหยื่อธรรม” ท่านจะได้เห็นตัวอย่างของการกตัญญูจากผู้ที่เราคิดว่า เป็นมนุษย์ด้วยกัน

แม้เราไม่ได้อ่านวรรณกรรมดังกล่าว แต่เรื่องราวของผู้ด้อยโอกาสที่ถูก ข่มเหงรังแกจากบุคคลหรือจากระบบที่ไม่เข้าที่ของสังคม ก็ผ่านเข้ามาให้เรา ได้รับรู้อยู่เป็นระยะ

การปฏิบัติงานด้านบริการสุขภาพ นอกจากจะได้ช่วยเหลือผู้เจ็บป่วย แล้ว ยังได้รับรู้ทุกข์ของผู้คน ได้สร้างเครือข่ายในสังคมไว้มากมาย เป็นผู้ที่ได้ รับการเคารพนับถือและไว้วางใจ จึงเป็นศักยภาพอันยิ่งใหญ่ที่สามารถช่วย ผ่อนคลายทุกข์ของเพื่อนมนุษย์ได้

น้องบวง เป็นคนหนึ่งในข่ายโยของพลังอันยิ่งใหญ่นี้ ที่เป็นทีระลึกถึง ของก๊ะนาทุกครั้งที่ต้องการความช่วยเหลือ และก๊ะนาก็ไม่เคยผิดหวัง ขณะที่ ในสายตาของน้องบวง ก๊ะนาต่างหากคือผู้ยิ่งใหญ่

ผลลัพธ์ของความอยู่ดีธรรมในสังคมกลายมาเป็นตราบาปของสังคม มนุษย์อันยาวนาน ฝ่ายหนึ่งได้ ฝ่ายหนึ่งเสีย ฝ่ายหนึ่งยึดเยียดให้ อีกฝ่าย หนึ่งต้องรับเพราะไม่มีทางเลือกอื่น ข้าเติมด้วยระบบของสังคมที่มีเจตนาที่

จะให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข แต่กลับกลายเป็นการซ้ำเติมจนผู้คนเกิดการปรับพฤติกรรมไปในทิศทางที่ก้าวร้าว เป็นเสมือนปัญหาสังคม

หากแต่จิตใจของคนเหล่านั้นยังคงมีพื้นที่ของความดีงามเหลืออยู่ อาจมากกว่าที่เราเห็น เพียงแต่เราให้โอกาส ดังเช่นที่ปรีชาได้รับ ใช้ความอดทนแปลงความหวาดระแวงเป็นความไว้วางใจ ขจัดเงื่อนไขที่ย่ำแย่ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ลง เราจะได้พบความยิ่งใหญ่ในหัวใจของปรีชา คนที่ดูเหมือนเป็นคนธรรมดา ๆ คนหนึ่ง คนที่ระบบของสังคมโยนเอาตราบาปไว้ให้เขา จะนำเสียดายเพียงใดหากเราไม่เห็นหรือไม่ได้รับรู้การทำหน้าที่ลูกที่ดีต่อบุพการีของปรีชา การรับรู้นี้จะเชื่อมต่อเราทุกคนเข้าด้วยกัน ได้เห็นภาวะร่วมที่เรามีอยู่ และเตือนสติให้เรากลับไปทำหน้าที่ของตัวเอง

บางครั้ง ความตระหนักในการทำภาระหน้าที่กลับเป็นตัวบั่นทอนสุขภาพ โดยเฉพาะเมื่อเกิดการบาดเจ็บหรือสูญเสียชิ้น ความกังวลและความคาดหวังทำให้ผู้ป่วยมีความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจเพิ่มขึ้นดังในกรณีของวิรุทธิ์

การเป็นเพื่อนคุย คุยกันเรื่องความชอบ ความเชื่อ เป็นที่ให้ผู้ป่วยปรับทุกข์ เสมือนปรับทุกข์กับญาติ กลายเป็นยาสมานความเจ็บป่วยชั้นเลิศที่ฟื้นฟูความเชื่อมั่นของวิรุทธิ์กลับมา จนสามารถกลับมาทำงานอันละเอียดอ่อนคือการซ่อมนาฬิกาได้ดังเดิม แม้จะสูญเสียนิ้วชี้ไป นี่คือการที่เราช่วยให้ผู้ป่วยเยียวยาตัวเอง ทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรให้แก่ผู้ป่วย แล้วที่เหลือผู้ป่วยจะจัดการกับตัวเอง

ไม่เพียงการทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรด้วยตนเอง ในกรณีของโรคเรื้อรังบางประเภท เราจำต้องอาศัยคนใกล้ชิดชิดของผู้ป่วยคอยช่วยเป็นกัลยาณมิตรด้วยเช่นกัน แม้บางครั้งอาจจะไม่ใช่ญาติดังเช่นที่สมทวยและภรรยา เด็กซาโคซึอย่างสุนันท์จึงมีอาการดีขึ้น ทั้งนี้ก็ด้วยความอดทนของน้องหน้อย ซึ่งพยายามที่จะหาสารพัดวิธีให้สุนันท์ได้กินยาอย่างต่อเนื่อง ความไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลว ทำให้ประตูทางออกเปิดให้เห็นในที่สุด หรือการที่พยาบาลจิตเวชชักชวนให้เพื่อนบ้านรับฟังปัญหาของบ้าน้อย ก่อนที่จะเพิ่มความเหงา

ให้บ้านน้อยด้วยคำพูดเพียงว่า “อย่าคิดมาก คิดไปทำไม เรื่องแค่นี้”

ผู้ที่รู้ปัญหาและคำตอบดีที่สุด อาจเป็นผู้ป่วยด้วยตนเอง ดังคำถามแรกที่คุณบิดามคุณอ้อมที่บาดเจ็บกระดูกต้นคอหักจนเป็นอัมพาตทั้งแขนขาว่า “ตัดเล็บเองรึยังคะ” คำถามง่ายๆ กับเรื่องง่ายๆ แต่อาจจะถูกละเลยจากพวกเราที่อยู่ในวิชาชีพ แต่สิ่งที่ซ่อนอยู่ในคำถามนั้นก็คือ “อย่าปล่อยให้คนอื่นมาทำให้เราช่วยตัวเองไม่ได้ ในสิ่งที่เราน่าจะทำได้” เป็นความเชื่อพื้นฐานที่จะเป็นพลังสำคัญของการดำเนินชีวิต จนทำให้อ้อมสามารถช่วยตัวเองได้ ขึ้นรถไฟฟ้าคนเดียวได้ และจะกลับไปทำงานเป็นสาวมันในบริษัทอีกครั้งหนึ่ง

บ่อยครั้งที่ทีมผู้ให้บริการได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมช่วงสุดท้ายของชีวิตผู้ป่วย ได้เห็นปิดรวมกันของครอบครัว ได้รับเกียรติให้ร่วมเดินไปในขบวนอันศักดิ์สิทธิ์

ในการทำหน้าที่ช่วยเหลือคนอื่นนั้น บางครั้งเราก็เจ็บป่วยไปโดยไม่รู้ตัว เพื่อนผมคนหนึ่งบอกว่า “เรื่องของ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้เสียหายทางการแพทย์ เป็นเรื่องของคนใช้ทะเลาะกัน” ทุกคนที่อยู่รอบวงนั่งอ้าปากค้าง “ไม่เข้าใจความหมายของผู้พูด มาถึงบ้างอ้อเมื่อเพื่อนเฉลยว่า “ตอนที่หมอดตรวจคนไข้ 30 คนแรกนั้นยังเป็นหมอดอยู่ แต่หลังจากนั้นคนตรวจก็กลายเป็นคนไข้ไปด้วยอีกคนหนึ่ง”

ผู้เยียวยาก็จำเป็นต้องได้รับการเยียวยา เพื่อสามารถทำหน้าที่เยียวยาผู้อื่นต่อไป

เรื่องของลุงจอยเป็นบทเรียนสอนว่า มันเป็นเรื่องราวต่างหากที่ก่อให้เกิดการเยียวยา มิใช่เพียงคำพูดที่ผู้ป่วยมาบอกกับเรา เรื่องราวนั้นเป็นเสมือนสายสัมพันธ์ระหว่างเรากับผู้ป่วย เรื่องราวนั้นสะท้อนการรับรู้ของผู้ป่วยต่อความตั้งใจในวิชาชีพของพวกเขา เรื่องราวนั้นอาจจะอยู่ในความทรงจำของผู้ป่วยโดยที่เราไม่ได้รับรู้ เรื่องราวนั้นมีความหมายมากขึ้นเมื่อเรารู้คุณค่าและความหมายแห่งชีวิตของผู้ป่วยแต่ละรายซึ่งมีผู้คนรายล้อมอีกมาก

ขณะที่คุณอ้อยเป็นที่พึ่งของบ้านน้อย บ้านน้อยก็เปิดโอกาสให้คุณอ้อยได้สัมผัสถึงความดีงามในผู้คน เชื่อเชิญให้ความดีงามนั้นแสดงตัวออกมา และกลับกลายเป็นคำตอบว่า เราอยู่ไปเพื่อใคร

หรือขณะที่ปลอบใจแม่ของปีพาทย์ซึ่งเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว ก็เกิดเป็นบทเรียนได้จดจำ

ความรักของแม่ ความปรารถนาดีที่มีให้กับของเพื่อนมนุษย์มันคงอยู่ในความทรงจำ ฉันมองเห็นความเอื้ออาทรของคนป่วยที่ท้อแท้สิ้นหวังในชีวิตแต่กลับมีจิตใจที่งดงามบอกให้แม่ซื้อขนมหวานมาฝากหมอ โดยเฉพาะข้าวเหนียวถั่วดำที่อร่อยที่สุด ทุก ๆ ครั้งที่มีมองเห็นข้าวเหนียวถั่วดำจะทำให้ฉันนึกถึงเรื่องราวในคืนนั้นเสมอ...

เรื่องของคุณค่าและความหมาย มาสัมพันธ์กับเรื่องของความเชื่อ ซึ่งบางครั้งความเชื่อนั้นอาจจะก่อให้เกิดการตัดสินใจที่พรากชีวิตหนึ่งไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังกรณีความเชื่อของชาวบ้านนาแล้งต่อการเจ็บป่วยของยายบุญมา อาศัยความมุ่งมั่นของหน่วยกู้ชีพจึงสามารถค้นหาบ้านที่ไม่มีใครอยากบอกได้พบ อาศัยการขอร้องด้วยทำที่สุภาพนุ่มนวลจึงได้มีโอกาสช่วยชีวิตยายบุญมา ทั้งนี้ก็ด้วยการมองด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ และนี่คือบทวรรณกรรมแห่งชีวิตที่มีคุณค่าอย่างยิ่งของปรีชา แห่งบรบีอ

ผมพิจารณาที่ร่างอันน่าเวทนาของคุณยายและเด็กน้อยผู้นำสงสารอีกครั้ง ผมก็นึกถึงแม่ของตนเองขึ้นมาจับจิต ถ้าร่างหญิงผู้นี้คือแม่ผมและเธอต้องตายไปโดยไม่สมควรตายผมจะรับได้ไหม ทนได้หรือเปล่า ผมครุ่นคิดและตั้งคำถามในใจ สิ่งที่ผมเห็นข้างหน้าตอนนี้ กระตุ้นให้ผมตั้งใจและมุ่งมั่นว่ายายจะตายไม่ได้เพราะหลานยายอยู่ไม่ได้แน่ ๆ ถ้าไม่มียาย แล้วเด็กคนนี้จะทำอย่างไรต่อไป อนาคตเด็กคนนี้จะจะเป็นยังไง คุณยายมีสิทธิที่จะไม่ตาย คุณยายมีสิทธิที่จะกลับมาดูแลหลานของแกได้ แกมีโอกาสและเราควรให้สิทธิแกมิใช่หรือ

ความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

ถูกหล่อหลอมขึ้นโดยที่แต่ละคนไม่รู้สึกรู้สีกตัว การได้เห็นเพื่อนร่วมงานช่วยชีวิตผู้ป่วยในยามวิกฤต กลายเป็นสำนึกของเพื่อนร่วมงาน ทำให้ทันตภิบาลคนหนึ่ง ใช้ทักษะในการบริหารจัดการระดมสรรพกำลังเท่าที่มีอยู่ มาช่วยเหลือน้องพลุคที่ตกต้นไม้เกี้ยวอาการสาหัสถึงขั้นต้องผ่าตัดสมอง ให้ได้รับการเคลื่อนย้ายและส่งต่ออย่างเหมาะสม และนี่ก็เป็นวรรณกรรมแห่งชีวิตอีกบทหนึ่ง

ไอ้ คุณพระช่วย ! ภาพที่ฉันเห็นตรงหน้า ใจฉันแทบหยุดเต้น ไร้เด็กเอ๊ยเด็กน้อย !! น้าเวทนาเหลือเกิน เด็กผู้ชายอายุประมาณ 10 ปี รุนราวคราวเดียวกับลูกฉัน รูปร่างผอม นอนปะปนอยู่กับกิ่งไม้หัก ลูกมะเกี๋ยงเล็ก ๆ กระจัดกระจาย เลือดแดงฉานไหลนองเต็มพื้น เด็กนอนแน่นิ่งไม่ไหวติง ผิวกายซีดเขียว มีเลือดออกที่ศีรษะ จมูกปากอย่างไม่ขาดสาย ตาสองข้างปริศคล้ายจะปิด หายใจเป็นเฮือก ๆ ทำให้ฉันคิดถึงลูกขึ้นมาจับใจ “ถ้าเด็กคนนี่คือลูกฉันล่ะ... ไม่ ไม่ เด็กคนนี้จะต้องไม่เป็นอะไร” ฉันร่ำร้องอยู่ในใจ

งานอาจจะทำให้เราเห็นอารมณ์ขุ่นมัว บดบังเนื้อแท้ในจิตใจของเพื่อนร่วมงาน ต่อเมื่อเรามีโอกาสมองเห็นเพื่อนร่วมงานในอีกบริบทหนึ่ง ในภาวะที่ตัวเราไม่ต้องเข้าไปเป็นตัวละครหลัก ไม่อยู่ภายใต้แรงบีบคั้นของภาระงานที่วุ่นวาย เมื่อนั้นเราจะเห็นภาพที่กระจ่างชัดขึ้น ดังเช่นภาพของพี่สุ ในเรื่องความมืด

งานทำให้เราเห็นการเปลี่ยนแปลงชีวิตของคนคนหนึ่ง จากหน้ามือเป็นหลังมือ ชีวิตของรินที่สูญเสียทั้งลูกและสามี จมกับความทุกข์และอบายมุขจนแทบจะเอาชีวิตไม่รอด แต่กลับมีพลังใจที่จะสู้ชีวิต กลับมาอีกครั้งหนึ่งด้วยหัวใจที่แข็งแกร่งและเปี่ยมไปด้วยพลังในฐานะจิตอาสามาเป็นกำลังใจให้เพื่อนผู้สูญเสีย ทั้งนี้ด้วยกำลังใจและความช่วยเหลือจากทีมสุขภาพอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ซึ่งมีได้ดูแลรินเฉพาะตามหน้าที่ แต่เป็นการดูแลในฐานะเพื่อนมนุษย์จะพึงมีต่อกัน ด้วยจิตผูกพันของฝาแฝด และด้วยโทรศัพท์ของพยาบาล

จิตเวชที่เปิดไว้ตลอดเวลา ทำให้น้องแฝดของสาวตรีได้รับการช่วยเหลือจากการฆ่าตัวตายได้ทันเวลาพอดี ด้วยการให้เวลากับกัลยามากพอ ทำให้ความทุกข์ของกัลยาได้รับการปลดปล่อย ได้ให้กำเนิดทั้งบุตรสาวที่หน้าตาน่ารักและจิตวิญญาณของความเป็นแม่

งานสอนให้เราได้เรียนรู้ถึงคุณค่าและความอดทนเพื่อความฝันของป้าพรที่ไม่ต้องการถูกตัดขา ขณะที่พวกเราส่วนหนึ่งมีความเชื่อกันว่าการตัดขาคือวิธีการรักษาแผลเบาหวานที่ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพที่สุด แต่สำหรับผู้ป่วยแล้ว นั่นไม่ใช่สิ่งที่ผู้ป่วยต้องการ การเคารพในความต้องการของผู้ป่วยทำให้เราได้บทพิสูจน์ใหม่่ว่าที่ทีมงานใน โรงพยาบาลชุมชนที่ไม่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ก็สามารถรักษาขาของผู้ป่วยเบาหวานไว้ได้เช่นกัน อีกทั้งตัวอย่างในเรื่องความอดทนของครูและพ่อแม่ที่ทำให้เด็กออกทีสติกอย่างป๊อกแป๊กกลายเป็นแชมป์เปียโนได้

งานสอนให้เราวิธีที่ชาญฉลาดในการให้ข้อคิดแก่ผู้คน

แม้ทุกคนพร้อมที่จะให้อภัยลูกได้เสมอไม่ว่าลูกจะทำผิดร้ายแรงแค่ไหน สุขาดาลองคิดดูนะถ้าแม่ของสุขาดามารู้ทีหลังว่าลูกเจ็บป่วยปางตายแต่ไม่ได้มาดูแลแม่ของสุขาดาจะเสียใจมากแค่ไหน ฉันเอื้อมมือไปจับแขนของเธอเบา ๆ และเดินจากมาปล่อยให้เธอได้ใช้เวลาอยู่กับตัวของเธอเอง

ไม่ว่าจะเป็นชีวิตที่บ้านหรือที่ทำงาน ล้วนต้องทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อบรรลุเป้าหมาย พัฒนาให้ดีขึ้น และแก้ไขปัญหาก็ต้องเผชิญ บทเรียนจากบ้านจึงนำมาใช้กับที่ทำงานได้ และบทเรียนจากที่ทำงานก็นำกลับไปใช้ที่บ้านได้ การที่เจ้าขุนทองถูกผึ้งรังแกสอนให้ได้ข้อคิดของการแก้ปัญหาที่เรียบง่าย การลองผิดลองถูก แน่แน่นอนว่าบทเรียนที่เกิดขึ้นจะทำให้เราแก้ไขปัญหาในลักษณะเดียวกันได้จับใจยิ่งขึ้น ประเด็นที่ทำหายก็คือเราจะรวบรวมบทเรียนของการแก้ปัญหาต่าง ๆ มาสะสมเป็นสินทรัพย์ของระบบบริการได้อย่างไร

คุณหมอโกมาตรบอกว่าอย่าให้ผมเขียนค่านำเลย ให้เขียนเป็นบทสังเคราะห์ท้ายเล่มก็แล้วกัน นั่นเท่ากับบอกผมว่า อย่าเพิ่งเขียนอะไรก่อนที่

จะอ่านเรื่องทุกอย่างให้ครบถ้วนก่อน เมื่ออ่านแต่ละเรื่อง ผมก็เขียนข้อคิดที่เกิดขึ้นจากเรื่องนั้น ๆ แล้วก็พยายามร้อยเรียงให้เชื่อมโยงกับเรื่องที่ผ่านมา

เข้าวันนี้ ฝ่ายที่ติดตามต้นฉบับก็ทำตาเขียวบอกว่าเกินกำหนดมาหลายวันแล้ว จำต้องปิดต้นฉบับเสียที จากที่ได้รับมอบหมายให้เขียนบทสังเคราะห์ ก็กลายเป็นบทเรียงร้อยด้วยประการฉะนี้ ♡

เกี่ยวกับผู้เขียน :

นพ.อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล ผู้อำนวยการสถาบันรับรอง
คุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)

คู่มือเพื่อศึกษาจากโครงการอบรม
ปฏิบัติการเวชปฏิบัติที่อิงเล่ากับคาถาเรื่อง
(Narrative Medicine Workshop :
Learning through Stories)

ห้องสมุด ๕๐๐ ปี เชม ทั้งวังแก้ว

00014098

